

THE GLOBE

GLOBEN LE GLOBE DER GLOBUS
EL GLOBO OGLOBO विश्व द ग्लोब گلوب

**VOTE! RÖSTA!
¡VOTA! WÄHLT!**
வாக்களிப்பீர் ராய் தேர்தல்
ဆန္ဒပေးကြည့်ခြင်း! मत
തീരുമാനിക്കുക! !: ووت
வகைநன! स्तदान
!: صوت! ووت
HÃY BẦU!

WORLD'S CHILDREN'S PRIZE FOR
THE RIGHTS OF THE CHILD

PRIX DES ENFANTS DU MONDE
POUR LES DROITS DE L'ENFANT

PREMIO DE LOS NIÑOS DEL MUNDO
POR LOS DERECHOS DEL NIÑO

PRÊMIO DAS CRIANÇAS DO MUNDO
PELOS DIREITOS DA CRIANÇA

DER PREIS DER KINDER DER WELT
FÜR DIE RECHTE DES KINDES!

बाल अधिकारों हेतु विश्व
बाल पुरस्कार

बाल अधिकारका लागी
विश्व बाल पुरस्कार

بچوں کے حقوق کے انعام کا عالمی پروگرام

Hej!

Tidningen Globen är till för dig och alla andra unga som deltar i World's Children's Prize-programmet. Här möter du kompisar från hela världen, får kunskap om dina rättigheter och tips om hur världen kan bli lite bättre!

World's Child for the Rights of the

Gabriel Mejia Montoya

Rachel Lloyd

Valeriu Nicolae

Flickan på Globens framsida är Neeta från Nepal, som talar under World's Children's Prize-ceremonin. Neeta är både WCP-barnrättsambassadör och medlem av WCP:s barnjury.

Thanks! Tack! Merci ! ¡Gracias! Danke! Obrigado! CÁM ON ကျေးဇူး! شكرية! :! شكرياً! धन्यवाद नमोः नमोः سپاس! مهرباني! :! شكرياً!

Lotteriet för en bättre värld

HM Drottning Silvia • Svenska PostkodLotteriet
 Forum Syd • Sida • Julia & Hans Rausing Trust
 Drottning Silvias Stiftelse Care About the Children
 Survé Family Foundation • Kronprinsessan Margaretas
 Minnesfond • Giving Wings • Sparbanksstiftelsen Rekarne
 Håll Sverige Rent • Sveriges Olympiska Kommitté

Alla Barnrättsfaddrar och givare • Altor • Microsoft • Google
 ForeSight Group • Twitch Health Capital • UC allabolag
 Helge Ax:son Johnsons Stiftelse • PunaMusta • Gripsholms
 Slottsforvaltning • Svenska Kulturpärlor • ICA Torghallen
 Skomakargården • Röda Magasinet • Eric Ericson International
 Choral Centre • Lilla Akademien • Rotary Distrikt 2370

ren's Prize Child

I de här länderna bor personerna i den här Globen:

Vad är World's Children's Prize?.....	4
Möt barnjuryn!.....	6
Envis barnrättsambassadör i juryn.....	9
Vad är barnets rättigheter?.....	10
Hur mår världens barn?.....	12
Vägen till demokrati.....	14
Global Vote jorden runt.....	17
Häng med till Burma, Kamerun och andra länder. Möt barnrättsambassadörer och barn som röstar för sina rättigheter!	
Årets barnrättshjältar	
Gabriel Antonio Mejía Montoya.....	46
Rachel Lloyd.....	66
Valeriu Nicolae.....	86
World's Children's Press Conference.....	106
Vi beskyddar World's Children's Prize.....	107
Vi firar barns rätt.....	108
No Litter Generation.....	109
No Litter Day.....	116

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Magnus Bergmar
Medarbetare i nr 64–65: Carmilla Floyd, Andreas Lönn, Erik Halkjaer, Johan Bjerke, Jesper Klemmedsson, Joseph Rodriguez, Kim Naylor, Joanna Pelirocha, Totonel Horvat, Ali Haider, Marlene Winberg, Sofia Marcetic, Linus Nyström, Jan-Åke Winqvist, Håll Sverige Rent
Översättning: Semantix (engelska, spanska), Cinzia Gueniat (franska), Glenda Kölbrant (portugisiska), Preeti Shankar (hindi)
Grafisk form: Fidelity **Framsidesfoto:** Sofia Marcetic
Baksida: Linus Nyström **Tryck:** PunaMusta Oy

Globen är, genom Forum Syd, i Sverige delvis finansierad av Sida, Styrelsen för Internationellt Utvecklings-samarbete. Sida delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Ansvar är uteslutande skribenternas.

World's Children's Prize Foundation
Box 150, 647 24 Mariefred
Tel. 0159-12900
info@worldschildrensprize.org
www.worldschildrensprize.org
facebook.com/worldschildrensprize
Insta @worldschildrensprize
youtube.com/worldschildrensprize
twitter @wcpfoundation

Vad är World's Children

Vill du bli förändrare för en bättre värld? Då får du hjälp av World's Children's Prize-programmet (WCP). Genom att lära känna modiga barnrättshjältar och barn i hela världen lär du dig mer om:

- Medmänsklighet
- Alla människors lika värde
- Barnets rättigheter
- De mänskliga rättigheterna
- Hur demokrati fungerar
- Hur du kan kämpa mot orättvisor, fattigdom, rasism och förtryck
- FN:s Globala Mål som världens länder har kommit överens om för att skydda miljön och göra världen mer rättvis till år 2030.

Bli förändrare!

Ta chansen att bli förändrare och stå upp för allas lika värde och rättigheter! Du kan göra din röst hörd och påverka livet där du bor, i Sverige och i världen, nu och i framtiden. Tillsammans med miljoner andra barn är du med och bygger en mer medmänsklig värld där alla behandlas lika, där barnets rättigheter respekteras och där människor och miljö mår bra.

World's Children's Prize-programmet pågår mellan november 2017 och 16 maj 2018. Senast 16 april kan ni rapportera ert röstresultat.

Rättigheter och demokrati i ditt liv

Börja med att ta reda på om Barnkonventionen verkligen efterlevs där du bor, t.ex. i skolan. Diskutera: Hur det kan bli bättre för barn på din ort och i Sverige? Får du göra din röst hörd om frågor som rör dig och dina kompisar? Studera demokratis historia och, om ni vill, starta en WCP-barnrättsklubb på skolan!

SIDORNA 10–11, 14–16

Fira med fest

Den stora WCP-ceremonin på Gripsholms Slott i Mariefred leds av jurybarnen. Där hedras alla barnrättshjältarna och får prispengar till sitt arbete för barn. Drottning Silvia hjälper jurybarnen att dela ut priserna. Många skolor arrangerar senare en egen avslutningsfest där de visar film från ceremonin och firar barnets rättigheter.

SIDAN 108

Vet du?

Att WCP-programmet är världens största årliga utbildning om allas lika värde, barnets rättigheter, demokrati och hållbar utveckling.

Den 16 maj* firar barn i Global Friend-skolor över hela världen *No Litter Day*. Visa att du tillhör No Litter Generation genom att samla skräp på din ort, på skolgården och på gatorna. Prata också med andra om rätten till en ren och hälsosam miljö för dig och alla andra barn i världen.

SIDORNA 109–116

No Litter Generation

* No Litter Day är den 16 maj, men din skola kan välja att fira den när som helst under vecka 20.

en's Prize?

Barnets rättigheter i världen

Barnkonventionen gäller alla barn, överallt i världen. Lär dig mer genom att möta jurybarnen, WCP-barnrättsambassadörer och barn som de kämpar för. Ta också reda på hur världens barn egentligen mår idag.

SIDORNA 6–9, 12–13, 17–45

Det stora avslöjandet!

När miljontals barns röster har räknats samman avslöjas vem av de nominerade barnrättshjältarna som har fått flest röster och utsetts till mottagare av *The World's Children's Prize for the Rights of the Child*, samt vilka två som får *World's Children's Prize Honorary Award*. Samla er skola och berätta om resultatet! Eller bjud in lokala medier till en *World's Children's Press Conference* (Barnens presskonferens), som hålls samtidigt i flera länder. Presentera barnrättshjältarna och säg vilka förbättringar ni vill se i respekten för barnets rättigheter.

SIDAN 106

Möt barnrättshjältarna

Varje år nomineras tre fantastiska barnrättshjältar som kandidater till *World's Children's Prize*. Lär känna dem och barnen de kämpar för genom deras livshistorier.

SIDORNA 46–105

Hittills har 40,6 miljoner barn jorden runt lärt sig om barnets rättigheter och demokrati genom WCP-programmet. Fler än 70 000 skolor i 116 länder har anmält sig som *Global Friend-skolor* och stödjer *World's Children's Prize*.

Världsomröstningen Global Vote

När du lärt dig allt om barnets rättigheter och om de nominerade barnrättshjältarna kan du vara med i världsomröstningen *Global Vote*. Bestäm datum för er skolas valdag i god tid och förbered allt som hör ett demokratiskt val till, från att utse valobservatörer till att tillverka valurnor. Bjud gärna in medier, föräldrar och politiker att uppleva er *Global Vote-day*. Rapportera skolans röstresultat i valurnan på worldschildrensprize.org.

SIDORNA 17–45

Följ oss i sociala medier!

www.worldschildrensprize.org

 @worldschildrensprize

 @worldschildrensprize

 worldschildrensprize

 @wcpfoundation

Åldersgräns för *World's Children's Prize*

WCP är till för barn från det år de fyller tio till det år de fyller 18. FN:s konvention om barnets rättigheter säger att du är barn till och med det år du fyller 18. Åldersgränsen nedåt har flera skäl. För att kunna rösta i *Global Vote* måste du lära dig allt om priskandidaternas arbete. Barnen de kämpar för har ofta upplevt mycket svåra saker och deras berättelser kan vara skrämmande för yngre barn. Även för äldre barn kan det vara otäckt och därför är det viktigt att du har vuxna att prata med när du jobbar med WCP-programmet.

Barnjuryn 2017 tillsammans med Drottning Silvia och Sveriges barnminister Åsa Regnér.

Möt barnjuryn!

Medlemmarna i World's Children's Prize Barnjury är experter på barnets rättigheter genom sina egna erfarenheter. Varje jurybarn representerar i första hand alla barn i världen som har liknande erfarenheter som hen. De representerar även barnen i sitt land och på sin kontinent. När det är möjligt ingår barn från alla världsdelar och stora religioner i juryn.

- ♥ Jurybarnen delar med sig av sina levnadsberättelser och om vilka av barnets rättigheter de själva fått kränkta och/eller kämpar för. På så sätt lär de miljoner barn jorden runt om barnets rättigheter. De kan vara med i juryn till och med det år de fyller 18.
- ♥ Barnjuryn utser varje år de tre slutkandidaterna till *World's Children's Prize for the Rights of the Child* bland alla som blivit nominerade.
- ♥ Jurybarnen är ambassadörer för World's Children's Prize i sina hemländer och i världen.
- ♥ Barnjuryn leder den årliga World's Children's Prize-ceremonin. Under den veckan besöker jurybarnen skolor i Sverige och berättar om sina liv och om barnets rättigheter.

På www.worldschildrensprize.org hittar du fler jurybarnsberättelser och möter även tidigare jurymedlemmar.

Vi har inte skrivit ut jurybarnens efternamn för att skydda deras integritet. Fem nya jurybarn ska utses till WCP 2018.

Jurybarnen hjälper varandra med allt, även frisyrrerna!

Jhonn

Dieu-Merci

Netta

Shamoons

Neeta

♥ JHONN NARA, 17

BRASILIEN

Representerar barn som tillhör urfolk och kämpar för sina rättigheter, barn som utsätts för övergrepp och som drabbas av miljöförstöring.

Jhonn Nara bor i Amazonas i Brasilien och är en av urfolket Guaranis yngsta ledare. Förr levde de mitt i djungeln men nu har hennes folk jagats bort från sina byar. Regnskogen har skövlat och ersatts av boskapsrancher och industrier som förstör naturen med giftiga kemikalier och smutsigt vatten. Nu bor Guaranifolket i läger nära stora vägar där de varken kan fiska eller jaga. Fattigdomen gör att de vuxna mår dåligt, dricker, tar droger och slåss. Jhonn Nara har själv misshandlats av en våldsam styvpappa.

När Jhonn Nara var tio år kom maskerade män till byn och sköt ihjäl hennes morfar, en av folkets ledare.

– När vi protesterar blir vi hotade, misshandlade och dödade. Dom vill utrota oss, men vi ger aldrig upp. Det gör ont i hjärtat, säger Jhonn Nara.

♥ DIEU-MERCI, 16

D.R. KONGO

Representerar barn som tvingas bli soldater och barn i väpnade konflikter.

Dieu-Merci tvingades bli soldat.

– Vi var på hemväg från skolan när vi omringades av män med vapen. Flickorna fördes iväg åt ett håll. Vi pojkar tvingades på marsch in i skogen. Vi bad kidnapparna att släppa oss, men dom rev sönder våra skolböcker och tände eld på dom. En ledare sa: ”Ni blir soldater för er egen säkerhet, för era familjer och för vårt land! Den som vägrar ses som fiende! Vi fick knappt något att äta. Varje dag fick vi en dryck som skulle

skydda oss mot fiendens kulor. Senare, när vi skulle fånga andra barn, försökte jag smyg hjälpa dom att fly. Jag lyckades rädda 37 barn. En natt när vi var i strid försökte jag fly. Istället greps jag av regeringssoldaterna. När dom tänkte skjuta mig skrek jag att jag bara var ett litet kidnappat skolbarn.

Idag är Dieu-Merci fri och går i skolan.

– Jag har fått stöd att bli stark nog att ta tag i mitt liv igen.

♥ NETTA, 17

ISRAEL

Representerar barn i konfliktområden och barn som vill ha dialog för fred.

Netta är uppvuxen i Israel och minns alla gånger stridigheter har blossat upp nära hennes hem.

– Jag kommer särskilt ihåg kriget som pågick när jag var liten. Mina föräldrar var så oroliga för att något skulle hända mig och min syster så dom skickade iväg oss och vi fick bo hos mina mostrar. Vi fick inte träffa mamma och pappa på länge. Det var skrämmande. Vi var väldigt oroliga och rädda och förstod inte vad som hände, varför vi inte kunde bo hemma! Jag minns att jag tänkte: Jag vill inte dö. Jag vill inte lämna mitt hem.

Netta tror att dialog, att prata med varandra, är det bästa sättet att uppnå fred.

– Att prata med varandra är faktiskt den enda vägen! Det är viktigt att vi barn känner till våra rättigheter så att ingen kan ta dom ifrån oss.

♥ SHAMOONS, 15

PAKISTAN

Representerar barnarbetare, slavbarn och barn som "inte finns" eftersom ingen registrerade deras födelse.

Shamoons föddes i en familj som hade varit skuldsavlar hos en tegelbruksägare i generationer. Shamoons pappa kämpade för tegelbruksarbetarnas rättigheter och öppnade en kvällsskola för barnen. Det gillade inte tegelbruksägaren och pappan var tvungen att fly.

– Mamma sa till mig att ägaren skulle döda pappa om vi sa var han var. Ägaren slog mig med en käpp. Det var då jag förstod att vi var slavar.

Det tog två år tills fabriksägaren gick med på att inte skada pappan, så att han kunde komma hem. Idag är familjen inte skuldsavlar längre men de arbetar fortfarande på ett tegelbruk. Shamoons går i skolan och hjälper familjen med jobbet när han kan.

– På kvällarna har jag kvällsskola för barn och ungdomar från tegelbruket. Utbildning ger dom mod så att dom kan hjälpa sina familjer. Utbildning är vägen till frihet.

♥ NEETA, 14

NEPAL

Representerar barn som utnyttjats i barnsexhandel.

När Neeta var elva år övertalades hon av en vän att följa med till huvudstaden Kathmandu. De skulle ha roligt och se sig omkring. Men istället lämnades Neeta på en bar med okända människor. Hon drogades och utsattes för hemska övergrepp. När hon grät och bad att få åka hem blev hon slagen och inläst. Till slut sa en ung man att han skulle hjälpa Neeta och tre andra flickor därifrån. I

Milad

Annanthi

Taree

Noor

själva verket tänkte han sälja dem vidare. När de kom till den stora bussterminalen blev vakterna misstänksamma och kallade på polis. Neeta fick hjälp att polisanmäla mannen som skulle sälja henne. Han sitter nu i fängelse.

– Jag är glad för att jag fick en andra chans i livet. Nu är jag med i en barnrättsklubb och kämpar för barns rättigheter, säger Neeta.

♥ MILAD, 15

SYRIEN

Representerar flyktingbarn i och barn som växer upp i krig.

Milad tvingades fly från kriget i Syrien när han var nio år. Flykten gick från hemstaden Aleppo i Syrien till Kobane och sedan vidare till Turkiet.

– Det var svårt att överleva där. Det kom tusentals nya flyktingar varje dag och många barn tiggde på gatorna. Jag jobbade på fabrik för det fanns ingen skola.

Efter två år sa mamman att Milad måste ta sig till Europa så att han kunde få gå i skolan. Många flyktingar tog vägen över Medelhavet men tusentals dog när de överfulla båtarna sjönk. Därför samlade familjen ihop pengar och betalade en människosmugglare. På vägen försvann de i några dagar.

Familjen blev mycket orolig. När smugglaren äntligen hörde av sig krävde han mer pengar för att släppa Milad ifrån sig.

Idag bor Milad i Sverige med sin familj, som också fått komma dit.

– Min hemstad är sönderbombad, det är sorgligt. Nu oroar jag mig för andra. Vi kan inte bara tänka på oss själva.

♥ ANNANTHI, 14

INDIEN

Representerar barn som riskerar att tvingas in i barnäktenskap och flickor som hotas att bli dödade vid födseln.

I Annanthis by har många flickor dödat vid födseln så länge någon kan minnas, på grund av fattigdom och en syn på döttrar som mindre värda än söner. Men nu har hundratals byar i området blivit nästan helt fria från flickmord. Flickorna får gå i skolan och deras föräldrar har fått utbildning och stöd.

– Nu vet dom att flickor är en gåva, inte ett straff, säger Annanthi. Varför fattar inte folk att en flicka har ett värde och kan ta hand om sin familj lika bra, om inte bättre än en pojke? Jag tänker gå långt och visa alla att flickor har rätt att leva.

Barnäktenskap är vanligt i Annanthis by men hon tänker inte gifta sig förrän hon är minst 25 år. Först ska hon ha utbildning och ett bra jobb.

– Dom kanske försöker gifta bort mig tidigare men jag ska kämpa emot.

♥ TAREE, 14

USA

Representerar barn som är hemlösa.

När Taree var nio år blev han ett av 2,5 miljoner hemlösa barn i USA. Tarees familj bodde på ett härbärke, där hemlösa får en tillfällig sovplats, med sin mamma och fem syskon.

– Det jobbigaste med att vara hemlös är att flytta runt och byta skola så ofta. Jag oroade mig mycket för framtiden. Ibland var det svårt att hålla motivationen uppe. Men min mamma har alltid hjälpt oss att tro på oss själva och som tur är gillar jag skolan. Matte gör mig lycklig!

Nu har Tarees familj äntligen en egen bostad. Ibland hjälper han barn som fortfarande är hemlösa med skolarbetet. I framtiden vill han bli författare.

– Jag tycker om att skriva egna historier. Om jag lyckas som författare ska jag först hjälpa min familj och sen andra hemlösa.

♥ NOOR, 16

PALESTINA

Representerar barn i konfliktområden, barn som lever under ockupation och stöder dialog för fred.

– Mitt första minne av skottljud är från mitt i natten när jag var fyra år. Vi flydde ner i källaren. När vi vågade oss upp igen brann det i farmors rum och det var skotthål och granatskärvor överallt. För ett tag sedan när vi hade prov i skolan sköts plötsligt en tårgasgranat in i klassrummet. Mina ögon rann och jag fick svårt att andas. Jag och mina vänner sprang hemåt men israeliska soldater stoppade oss och tvingade oss att vända tillbaka. När jag äntligen kom hem började jag gråta. För att trösta mig läste min farmor högt ur koranen och gav mig olivolja att dricka. Hon rådde mig att fortsätta studera och jag älskar skolan.

Noor gillar inte soldater, men hon vill att hennes folk ska kunna leva som granar och vänner till israelerna.

– Vi ska respektera deras tro och dom vår. Vi måste ha respekt för varandra!

Rektorn övertygad av envisa barnrättsambassadören Kim

Kim, 12, i Zimbabwe blev först WCP-barnrättsambassadör. Efter att hennes rektor flera gånger först hindrat det kunde hon starta en WCP-barnrättsklubb och har nu utbildat tusentals barn om deras rättigheter. Idag är Kim även med i World's Children's Prize barnjury, där hon representerar barn som stärkts att stå upp för barnets rättigheter och speciellt för flickors lika rättigheter.

”Medan jag växte upp såg jag med sorg på hur barn led i tysthet. Eftersom en del barn nekades att få gå i skolan. En del blev hänsynslöst slagna och unga flickor blev offer för sexuella övergrepp och barn-äktenskap.

Jag visste inte att vi som barn har rättigheter. Men sen fick jag utbildning om barnets rättigheter tillsammans med mina vänner. Det fick mig att inse hur mycket vi behöver ge fler barn i min skola den utbildningen.

Rektor sa nej

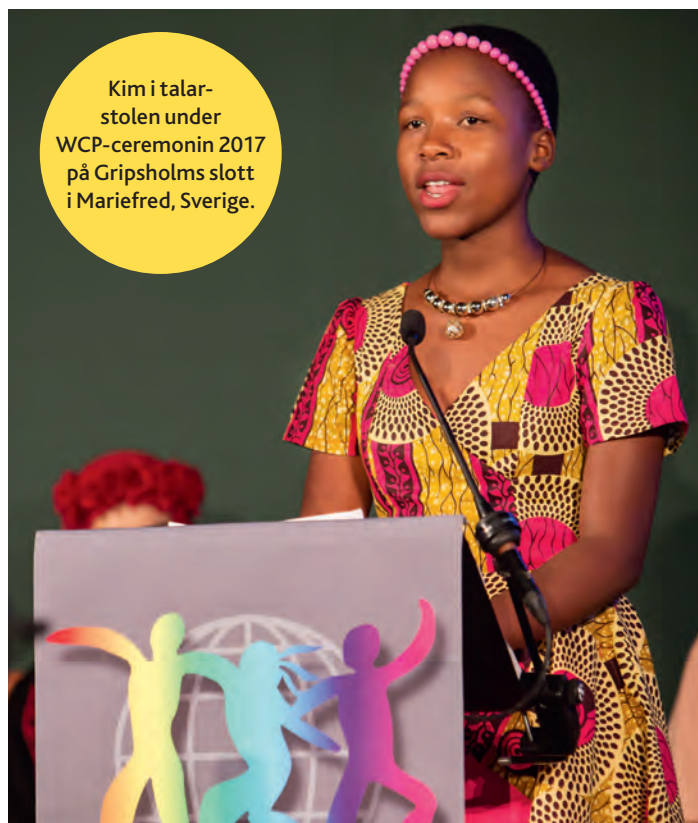
Jag bad vår rektor om tillåtelse att få starta en barnrättsklubb. Efter att först flera gånger ha nekats det, fortsatte jag att envist fråga tills jag övertygat honom om att tillåta en WCP-barnrättsklubb på vår skola. Det var så jag blev en WCP-barnrättsambassadör i min skola och där jag bor.

Efter att ha övertygat rek-

torn kände jag att vi även måste ha klubbmöten där vi kunde samla flickor från skolor i omgivningen som ännu inte tillåtits att ha sådana klubbar på sina skolor. Det sammanförde flickor från olika skolor och även flickor som inte gick i skolan, men ville lära sig om sina rättigheter. Vi har nu stärkt många medlemmar i barnrättsklubbar så att de kan utbilda barn där de bor i deras rättigheter.

Min ambassadörsroll

Min roll som WCP-barnrättsambassadör till alla flickor och pojkar där jag bor, och på andra håll, är att utbilda och stärka barn. Det ingår också i min roll att tala för dem som lider i tysthet utan att berätta, antingen på grund av för lite kunskap eller för att de inte vågar. Det är min uppgift att öppet tala om kränkningar av barnets rättigheter i varje situation och

Kim i talerstolen under WCP-ceremonin 2017 på Gripsholms slott i Mariefred, Sverige.

FOTO: SOFIA MARKETIC/WCPF & SHAMWARI YEMWANSIKANA

område där barn växer och utvecklas.

Mitt fokus på flickors rättigheter har främst målet att barn-äktenskap helt ska upphöra och att flickor ska ha rätt till egna toaletter i skolan.

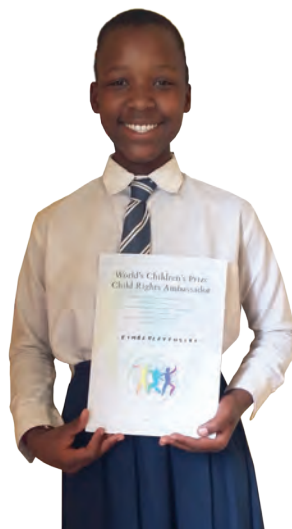
Vill vara förändrare

Att få möjligheten att vara en WCP-barnrättsambassadör är en ära. Det betyder allt för mig. Och jag vet att det kom-

mer att bli förändring i vår värld. Nu är jag en stärkt ung tjej som kan stärka andra barn. Det får mig att känna mig viktig och som en del av den generation som kommer att se till att det blir förändring till det bättre för barnen.”

Kim undervisar andra barn om barnets rättigheter.

Kim visar stolt upp sitt barnrättsambassadörsdiplom. Alla barn världen över som utbildas till WCP barnrättsambassadör får ett sådant diplom.

Fira barnets rättigheter

Celebrate
the rights
of the child

Célébre
les droits de
l'enfant

Celebre os
Direitos da
Criança

FN:s Konvention om barnets rättigheter gäller för dig och alla andra barn under 18 år. Den kallas för *barnkonventionen*. Alla jordens länder utom USA* har ratificerat (förbundet sig att följa) Barnkonventionen. De ska alltid först tänka på vad som är bäst för barnen och lyssna på vad barnen har att säga.

Grundtankar i Barnkonventionen är att:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Varje barn har rätt att få sina grundläggande behov uppfyllda.
- Varje barn har rätt att få skydd mot övergrepp och utnyttjande.
- Varje barn har rätt att få uttrycka sin mening och bli respekterat.

Vad är en konvention?

En konvention är en internationell överenskommelse, ett avtal mellan länder. Barnkonventionen är en av de sex FN-konventionerna om mänskliga rättigheter.

År 2017 kom regeringen med ett förslag om att barnkonventionen ska göras till lag i Sverige. Om alla kan komma överens träder lagen i kraft den 1 januari 2020.

Rätt att klaga!

Barn som fått sina rättigheter kränkta kan klaga direkt hos FN:s Barnrättskommitté om de inte fått hjälp i hemlandet. Det har blivit möjligt tack vare OP3, ett ganska nytt tillägg till Barnkonventionen. Barn i länder som har godkänt tillägget har alltså fått bättre möjligheter att göra sina röster hörda om sina rättigheter. Sverige har ännu inte gjort det. Du och dina kompisar kan kontakta politiker och kräva att de gör det.

*USA har skrivit under Konventionen men det är inte juridiskt bindande.

Barnkonventionen samlar en lång rad rättigheter som ska gälla för alla världens barn. Här sammanfattas några av dem.

Artikel 1

Alla barn i hela världen under 18 år har dessa rättigheter.

Artikel 2

Alla barn är lika mycket värda.

Alla barn har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Du får inte behandlas annorlunda på grund av ditt utseende, din hudfärg, ditt kön, ditt språk, din tro eller dina åsikter.

Artikel 3

De som bestämmer om sådant som gäller barn ska först och främst tänka på vad som är bäst för barnet.

Artikel 6

Du har rätt att överleva och att utvecklas.

Artikel 7

Du har rätt till ett namn och en nationalitet.

Artikel 9

Du har rätt att vara med dina föräldrar och växa upp hos dem, utom om det är dåligt för dig på något sätt.

Artikel 12–15

Alla barn har rätt att säga vad de tycker. Dina åsikter ska respekteras i alla beslut som rör dig; hemma, i skolan, hos myndigheter och domstolar.

Artikel 18

Båda dina föräldrar har gemensamt ansvaret för din uppfostran och utveckling. De ska alltid först och främst tänka på ditt bästa.

Artikel 19

Du har rätt att skyddas mot alla former av våld, mot vanvård, misshandel och övergrepp. Dina föräldrar eller andra vårdnadshavare får inte utnyttja dig.

Artikel 20–21

Du som förlorat din familj, har rätt att få omvårdnad.

Artikel 22

Om du har tvingats fly från ditt hemland har du samma rättigheter som alla andra barn i det nya landet. Om du har flytt ensam ska du få speciellt stöd och hjälp. Om det är möjligt ska du få återförenas med din familj.

Artikel 23

Varje barn har rätt till ett bra liv. Om du har en funktionsvariation har du rätt till extra stöd och hjälp.

Artikel 24

Om du blir sjuk har du rätt att få all den hjälp och vård du behöver.

Artikel 28–29

Du har rätt till att gå i skolan och lära dig sådant som är viktigt att kunna, som respekt för mänskliga rättigheter och för andra kulturer.

Artikel 30

Varje barns egna tankar och tro ska respekteras. Du som tillhör en minoritet har till exempel rätt att tala ditt eget språk och utöva din egen kultur och tro.

Artikel 31

Du har rätt till lek, vila och fritid och att leva i en bra miljö.

Artikel 32

Du får inte tvingas till skadligt arbete som hindrar din skolgång och/eller skadar din hälsa.

Artikel 34

Du får inte utsättas för övergrepp eller barnsexhandel. Om du behandlas illa ska du få skydd och hjälp.

Artikel 35

Ingen har rätt att kidnappa eller sälja dig.

Artikel 37

Du får inte bli straffad på ett grymt och skadligt sätt.

Artikel 38

Du får inte bli värvad som soldat och/eller tvingas delta i väpnad konflikt.

Artikel 42

Alla barn och vuxna ska känna till Barnkonventionen. Du har rätt att få information och kunskap om dina rättigheter.

Ta reda på mycket mer om barnets rättigheter, om barns rätt att klaga och om de globala målen på worldschildrensprize.org

Globala mål för en bättre värld

Världens länder har kommit överens om att uppnå tre viktiga saker under de kommande 15 åren: *Utrota extrem fattigdom. Minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Lösa klimatkrisen.* I alla länder, för alla människor. De kallas FN:s Globala mål för hållbar utveckling. Alla mål är lika viktiga och om vi ska ha en chans att nå dem måste alla känna till dem. Berätta om de globala målen för alla och var med och kämpa för förändring!

Fira barnets rättigheter

Den 20 november är en dag att fira för världens barn. Den dagen 1989 beslutade FN om Konventionen för barnets rättigheter.

Hur mår världens barn?

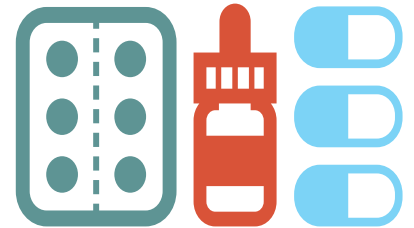
Alla länder som har ratificerat Barnkonventionen har lovat att respektera barnets rättigheter. Ändå är kränkningar av dem vanliga i alla världens länder.

ÖVERLEVA OCH UTVECKLAS

Du har rätt att överleva och utvecklas.

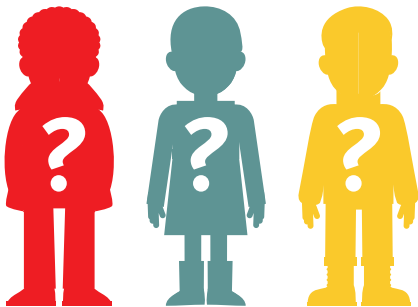
1 av 4 av världens barn under fem år är undernärda och det påverkar deras utveckling resten av livet. 1 av 23 barn (1 av 13 i de fattigaste länderna) dör innan det fyllt fem, de flesta dör av sjukdomar som går att förebygga som lunginflammation, diarré och malaria.

HÄLSA

Du har rätt att må bra och till att få hjälp om du är sjuk. Brist på mat, rent vatten och god hygien drabbar många barns hälsa.

Varje dag dör 16 000 barn under fem år. Fattiga barn får sällan gå till doktorn, särskilt om de är flickor. 2 miljoner barn dör varje år i vanliga barnsjukdomar man kan vaccineras mot, för vart sjätte barn vaccineras aldrig. Malaria dödar 1 500 barn under fem år varje dag (ca 500 000 per år). Bara 5 av 10 malarisjuka barn får vård, och bara 5 av 10 barn i de fattigaste malarialänderna sover under myggnät.

NAMN OCH NATIONALITET

När du föds har du rätt att få ett namn och bli registrerad som medborgare i ditt hemland.

Varje år föds 140 miljoner barn i världen. Av dem blir över 48 miljoner barn aldrig registrerade. Det finns inget skriftligt bevis på att de finns!

FUNKTIONS-VARIATIONER

Du som har en funktionsvariation har samma rättigheter som alla andra. Du har rätt till stöd så att du kan delta aktivt i samhället. Barn med funktionsvariationer tillhör de mest utsatta barnen. I många länder får de inte gå i skolan. Många behandlas som mindre värda och blir undandömda.

Det finns cirka 200 miljoner barn med funktionsvariationer i världen.

BARNARBETE

Du har rätt till skydd mot att utnyttjas ekonomiskt, och mot arbete som skadar din hälsa eller hindrar dig att gå i skolan. Barn under tolv år får inte arbeta alls.

Det finns 168 miljoner barnarbetare i världen idag och för de flesta är arbetet skadligt för deras säkerhet, hälsa, utveckling och skolgång. 5,5 miljoner barn tvingas till den allra värsta formen av barnarbete som att vara skuldslavar, tvingas bli soldater eller utsättas för barnsexhandel. Årligen utsätts minst 1,2 miljoner barn för människohandel, en del inom sitt eget land medan en del förs till andra länder.

UTBILDNING

Du har rätt att gå i skolan. Grundskolan ska vara gratis för alla.

Fler än 9 av 10 barn i världen går i skolan, men fortfarande får 59 miljoner barn ingen utbildning alls. Av dem som inte går i skolan är fler än hälften flickor.

MINORITETER OCH URFOLK

Barn som tillhör minoritetsgrupper eller urfolk i sitt land har rätt till sitt språk, sin kultur och tro. Exempel på urfolk, de som var först av alla i sitt land, är aboriginer i Australien och inuiter på till exempel Grönland. Sverige har fem erkända minoriteter: samer (också ett urfolk) romer, judar, tornedalingar och Sverigefinnar.

Barn från urfolk och minoriteter drabbas ofta av orättvisor. En del får kanske inte tala sitt eget språk. Andra får inte utöva sin tro, eller älska vem de vill. Många diskrimineras, de får inte likadana möjligheter som andra barn, när det gäller exempelvis skola och sjukvård.

ETT BRA LIV

Du har rätt till ett hem, mat, kläder, utbildning, hälsovård och trygghet.

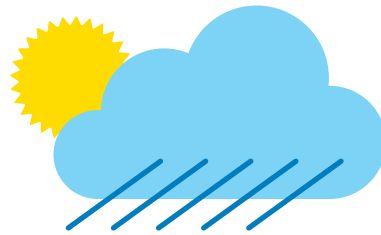
Över 1,3 miljarder människor eller 1 av 7, lever i extrem fattigdom. Nära hälften av dem är barn. Omkring 100 miljoner barn lever på gatan. Många har gatan som sitt enda hem, andra arbetar och tillbringar sina dagar på gatan men har familjer att återvända till på nätterna.

STRAFF

Barn får bara fängslas som sista utväg och under kortast möjliga tid. Inget barn får utsättas för tortyr eller annan grym behandling. Barn som begår brott ska få vård och hjälp. Barn får inte straffas med livstids fängelse eller dödsstraff.

Minst 1 miljon barn hålls fängslade i världen. Fängslade barn behandlas ofta illa.

MILJÖ

Klimatförändringar orsaker mer torka, fler översvämningar, värmeböljor och andra svåra väderförhållanden. Barn dör och skadas, men naturkatastrofer kan också öka brist på mat och rent vatten och öka spridningen av diarré och malaria som drabbar barn hårt.

Mer än en halv miljard barn bor i områden som ofta drabbas av översvämningar. 160 miljoner i områden som riskerar svår torka.

I KRIG OCH PÅ FLYKT

Du har rätt till skydd och vård i krig eller om du flyr. Barn i krig och på flykt har samma rättigheter som andra barn.

Ungefär 30 miljoner barn i världen har tvingats lämna sina hem, av dem räknas 10 miljoner som flyktingar. Under de senaste 10 åren har minst 2 miljoner barn dött i krig. 6 miljoner har fått allvarliga fysiska skador medan 10 miljoner barn har skadats psykiskt. 1 miljon har förlorat eller skilts från sina föräldrar. Omkring 250 000 barn utnyttjats i krig som soldater, bärare eller minröjare. Över 2 000 barn dödas eller skadas varje år av minor.

VÅLD OCH ÖVERGREPP

Du har rätt att skyddas mot alla former av våld, vanvård, misshandel och övergrepp.

1 av 3 barn säger att de har utsatts för mobbning och/eller kränkande behandling. 4 av 5 barn i världen i åldrarna 2–14 år utsätts för någon sorts fysisk bestraffning och/eller våld hemma. Många länder tillåter aga i skolan. Bara 53 av världens länder har förbjudit alla former av fysisk bestraffning av barn.

DIN RÖST SKA HÖRAS!

Du har rätt att säga vad du tycker i alla frågor som berör dig. Vuxna ska lyssna på barnets åsikt innan de bestämmer sig, och beslutet ska alltid vara till barnets bästa.

Är det så i Sverige och världen idag? Det vet du och resten av världens barn bäst!

Vägen till demok

Vad är demokrati?

I en del frågor kanske du och dina kompisar tycker lika. Om andra saker tycker ni helt olika. Kanske kan ni lyssna på varandra och diskutera er fram till en lösning, som ni alla kan acceptera. Ni är då överens och uppnår *konsensus*. Ibland måste ni komma överens om att ni inte är överens. Då får *majoriteten*, de som är flest, bestämma. Det är *demokrati*.

I en demokrati ska alla människor ha lika värde och lika rättigheter. Alla ska få säga vad de tycker och kunna vara med och påverka. Motsatsen till demokrati är *diktatur*. Då är det bara en eller några få som bestämmer allt och ingen får protestera.

I en demokrati ska alla få göra sin röst hörd, men man måste kompromissa och rösta för att komma till beslut.

Direkt demokrati är när alla får rösta om en viss fråga, till exempel när barn röstar om vem som ska få World's Children's Prize. Eller när ett land håller folkomröstning i en viss fråga. De flesta demokratiska länder styrs med *representativ demokrati*. Då väljer medborgarna sina representanter, politiker, som ska styra landet enligt folkets vilja.

Varje år avslutas World's Children's Prize-programmet med att ni genomför er egen demokratiska världsomröstning, Global Vote. Följ med på en tidsresa till demokratis framväxt i världen.

Gemensamma beslut

I alla tider har människor samlats för att tillsammans fatta beslut, i en grupp eller by. Kanske handlar det om jakt eller odling. En del använder ritualer när gemensamma beslut ska tas, till exempel att ett föremål som en fjäder skickas runt. Den som håller i fjädern har ordet.

Ordet demokrati föds

508 F.K. föds ordet demokrati ur de grekiska orden demos (folk) och kratein (styre). Alla medborgare i Grekland får kliva upp på en trappa och säga sin åsikt om viktiga saker. Om de inte kan komma överens så röstar de om saken med handuppräkring. Bara män har rösträtt. Kvinnor, förslavade personer och utlänningar räknas inte som medborgare och får inte vara med och bestämma.

508 F.K.

1700-TALET

Enväldiga härskare

På 1700-talet styrs de flesta länder av enväldiga ledare. I Europa bestämmer kungar och kejsare som kan strunta i folkets vilja. Men det finns tänkare som intresserar sig för nygamla idéer om att alla människor är födda fria, med lika värde och rättigheter. De frågar: Varför ska vissa ha mer makt och rikedom än andra? En del kritiserar ledarnas förtryck och menar att om folket får mer kunskap kommer de att protestera mot samhällets orättvisor.

rati

1789

Inte kvinnor och slavar

1789 skrivs USA:s första författning (grundlag). I den står att folket ska ha makt över besluten och att människor ska ha rätt att säga och tycka vad de vill. Men författningen gäller varken kvinnor eller förslavade personer.

Första hemliga omröstningen

1856 hålls världens första hemliga omröstning som använder valsedlar med kandidaternas förtryckta namn, i Tasmanien i Australien.

1856

1947

Världens största demokrati

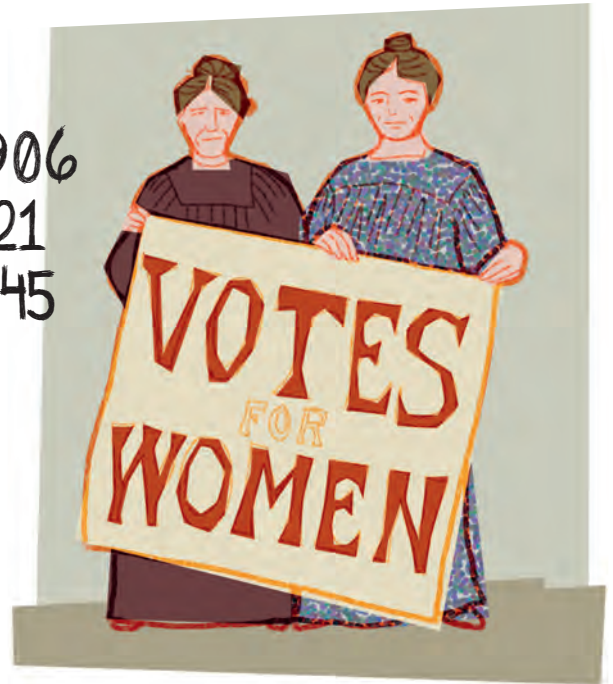
1947 frigör sig Indien från det brittiska imperiet och blir världens största demokrati. Frihetskampen leds av Mahatma Gandhi, som tror på motstånd utan våld.

De rikas röst

1789 blir det revolution i Frankrike. Folket kräver frihet och jämlikhet. Revolutionens idéer får stor spridning i Europa och påverkar samhällsutvecklingen. Men fortfarande är det bara män som räknas som medborgare. Dessutom får männen ofta bara rösta och bli politiker om de är rika och äger hus och mark.

1906
1921
1945

Kvinnor kräver rösträtt

I slutet av 1800-talet kräver allt fler kvinnor rösträtt i politiska val. Finland är 1906 först i Europa med kvinnlig rösträtt. I Storbritannien och Sverige dröjer det till 1921. I de flesta länder i Europa, Afrika och Asien dröjer det till efter 1945, eller ännu längre innan kvinnor får rätt att rösta.

Första demokratin i Afrika

1957 blir Ghana i Västafrika fritt och självständigt från sin kolonisationsator, Storbritannien, och Kwame Nkrumah blir ledare. Kolonisationen av Afrika, Asien och Latinamerika började hundratals år tidigare. Europeiska stormakter skickade ut militär och upptäcktsresande som ockuperade land, stal naturresurser och gjorde människor till slavar.

1957

Lika rättigheter i USA

1955 vägrar Rosa Parks, som är svart, att lämna sin plats på bussen till en vit man. Rosa får böter, för i amerikanska södern har svarta inte samma rättigheter som vita. De får inte gå i samma skolor som vita barn och får ibland inte rösta. Medborgarrättskampen Martin Luther King startar en bojkott mot bussbolaget. Det sätter igång en proteströrelse i USA mot rasism och för allas lika fri- och rättigheter.

Den arabiska våren

2010 tänder en fattig ung man i Tunisien eld på sig själv i protest när polisen tar hans grönsakskärra. När nyheten om hans död sprider sig demonstrerar hundratusentals missnöjda människor mot landets diktator. Folk i grannländerna inspireras och diktatorerna i Egypten och Libyen störtas.

1994

Rösträtt för alla i Sydafrika

1994 blir Nelson Mandela Sydafrikas första demokratiskt valda president. Han har suttit 27 år i fängelse för sin kamp mot Sydafrikas rasistiska apartheidsystem, som skilt folk åt utifrån deras hudfärg. I valet av Mandela deltar för första gången alla sydafrikaner på lika villkor.

2015 Fortsatt diktatur

Trots att fler länder än någonsin har infört demokrati drabbas människor av orättvisor och förtryck. Därför kommer världens ledare överens i FN 2015 om att kämpa för 17 nya globala mål för en bättre, mer rättvis värld.

2017/2018

Barnens demokratiska Global Vote

2017 och 2018 genomförs World's Children's Prize-programmet för sjuttonde gången. Hittills har över 40,6 miljoner barn varit med och lärt sig om sina rättigheter och demokrati, kunskap som varje ny generation behöver. Det hjälper dig och dina kompisar att hela livet kunna vara med och bygga ett Sverige där demokratin stärks och barnets och mänskliga rättigheter respekteras.

När ni lärt er allt om barnets rättigheter och om kandidaternas insatser är det dags att förbereda er demokratiska världsomröstning, Global Vote. Din röst är ditt beslut. Ingen kompis eller lärare ska tala om vem du ska rösta på. Den som majoriteten, de flesta, röstar på får World's Children's Prize for the Rights of the Child 2018!

Dags för Global Vote

I världsomröstningen Global Vote gör du din röst hörd och är med och bestämmer vem som får World's Children's Prize.

Du har rösträtt i Global Vote till och med det år du fyller 18. Bestäm datum för er skolas Global Vote Day redan när ni börjar arbeta med WCP-programmet. Då har ni gott om tid, veckor eller månader, för att lära er om kandidaterna och diskutera barnets rättigheter där ni bor och i världen.

Ingen ska få påverka ditt val, vare sig kompisar, lärare eller föräldrar. Om du inte själv talar om det ska ingen annan kunna få veta vem du röstar på. Alla i skolan som har rösträtt ska stå med i röstlängden, en namnlista. Var och en prickas av när de får sin valsedel eller när de lämnar sin röst i valurnan.

Bjud in till er dag!

Bjud in familj och vänner, lokala medier och politiker till Global Vote-dagen!

Tillverka fantasifulla valurnor

Utse nyckelpersoner

- Valförrättare: prickar av i röstlängden och delar ut valsedlar.
- Valkontrollanter: ser till att allt går rätt till.
- Rösträknare: räknar rösterna.

Viktiga valbås

Tillverka egna valbås, eller låna från vuxenval.

Gå in i valbåset en och en så att ingen annan ser hur ni röstar.

Motverka valfusk

Se till att ingen röstar två gånger genom att märka alla som röstar med till exempel färg på tummen, en målad nagel, streck på handen eller i ansiktet.

Använd färg som är svår att tvätta bort!

Räkna rösterna, fira och rapportera sedan resultatet för alla tre kandidaterna till WCP!

Sök inspiration genom att besöka Global Vote-dagar i olika länder på sidorna 18-45.

Med Globen genom

Naw Klei Tha Paw, 14, och hennes kompisar har flera dagars tuff vandring i de regnskogsklädda bergen i Burma bakom sig. Barnen tillhör karenfolket, ett av Burmas många minoritetsfolk.

– Vi har burit med oss Globen-tidningar på vårt eget språk karen, till våra byskolor. Sen ska barn från flera skolor och byar samlas och ha Global Vote tillsammans. Globen-vandringen är ett riktigt äventyr! säger Naw Klei Tha Paw.

Men att vara inne i skogen väcker även jobbiga minnen till liv ...

Var världens längsta krig

Burma, eller Myanmar som landet också kallas, var från 1962 en diktatur där militären bestämde. Nobelfredspris-tagaren och WCP-beskyddaren Aung San Suu Kyi hölls i husarrest, men 2015 kunde hennes parti Nationella demokratiska förbundet delta i valet, som de vann. Flera minoritetsfolk i Burma kämpade mot militärdiktaturen med vapen. Ett av dem var karenfolket. Det återstår fortfarande mycket innan Burma är en välfungerande demokrati, men det råder nu vapenvila mellan landets regering och åtta minoritetsfolk, bland dem karenfolket. När vapenvilan mellan karenfolket och burmesiska staten kom 2012 var kriget mellan dem världens längsta krig. Men idag behöver barnen i karenbyarna inte ständigt vara rädda för kriget.

När jag var sex år pågick kriget och det var strider i området där jag bodde. En dag attackerades min by och jag blev tvungen att fly ut i regnskogen tillsammans med mina föräldrar. Jag grät och trodde att jag skulle dö. Vi gömde oss i fyra dagar, liggandes tätt ihop på marken under träd och buskar. Mamma hade fått med sig lite ris och salt som vi åt men jag var hungrig hela tiden.

När vi till slut vågade oss tillbaka till byn förstod vi att många hade skadats eller dödats. Min skola var helt nedbränd.

Kriget har kränkt många av barnets rättigheter. Barn har dödats, förlorat sina föräldrar, skolor har förstörts och flickor som till och med är yngre än jag har blivit utnyttjade av vuxna soldater.

Viktigt uppdrag

Det är genom World's Children's Prize och Globen

som jag har lärt mig om barnets rättigheter. Som att alla barn har rätt att gå i skolan. Det visste jag inte förut. Jag lär mig mycket genom att läsa om barnrättshjältarna i Globen. Jag skulle vilja bli som dom när jag blir äldre. Globen är väldigt bra och det kändes som ett viktigt uppdrag att hjälpa till att bära tidningarna hit till byn, så att fler barn får en chans att lära sig om sina rättigheter. Det behövs, barn har många problem

Globen anländer till de väntande barnen efter att först ha fraktats med båt över gränsfloden från Thailand.

Burmas regnskog

här. Många vuxna lyssnar inte på barns åsikter. Och många barn från fattiga familjer går inte i skolan utan måste arbeta i familjens risfält istället. Barnen kommer att få det tufft som vuxna eftersom dom inte har gått i skolan. Allra svårast har vi flickor det.

Flickors rättigheter

I min familj behandlas flickor och pojkar lika, men ofta är det så att familjer älskar söner

mer än döttrar. Söner anses mer värda och det är tydligt på flera sätt. Om familjen är fattig är det dottern som inte får gå i skolan. I vissa byar tvingas flickor som bara är fjorton år att gifta sig. Mannen betalar för sin hustru, så fattiga familjer kan sälja sin dotter för att få pengar. Det är fel. Ett barn är ett barn. Gifta sig ska man göra när man är vuxen. Folk talar också ofta nedsättande om flickor, att vi inte är lika bra

som pojkar, och det gör mig både arg och ledsen. I Globen lär vi oss att tjejer och killar har samma värde. Om vi får lära oss om våra rättigheter tror jag att vi blir bra vuxna i framtiden, som kommer behandla barn bättre än vad dagens vuxna gör.

Äventyrsresa

Vandringen med Globentidningarna var ett roligt äventyr, som tog tre dagar. Jag och mina kompisar vand-

rade genom regnskogen, klättrade i berg, vadade över vattendrag och reste med flodbåtar. Ibland stannade vi och vilade, pratade och lekte. På nätterna sov vi hemma hos folk i byarna vi passerade.

I framtiden skulle jag vilja bli lärare och undervisa barn om viktiga saker. Då skulle jag absolut använda Globen i min undervisning!”

Uppför ...

... och över vattendrag.

Slangbellan ger mat

"Jag har alltid med mig min slangbella och försöker skjuta småfåglar, råttor och ekorrar när jag är i skogen. Mina byten lägger jag i väskan. När jag kommer hem steker mamma råttor och ekorrar i olja och gör soppa på småfågel. Vi äter det med ris och det är jättegott! Jag har inte skjutit något på den här vandringen ännu men vi får se om jag har någon jaktlycka längre fram!

Genom World's Children's Prize har jag lärt mig att alla barn har rätt att gå i skolan. Det visste jag inte förut. Här är det många barn som inte går i skolan eftersom familjerna är fattiga och inte har råd. Min dröm är att bli läkare."

Saw Htoe Kay Wah, 12

Vi vandrade med Globen!

– Vandringen var inte alls jobbig eftersom vi bor uppe i bergen och är vana att vandra och klättra! säger Naw Klei Tha Paw.

Stylthus

– På nätterna sov vi hemma hos folk i byarna vi passerade. Husen står på styltor, är ofta byggda av bambu och har tak av gräs. Vi sover på stråmattor som vi rullar ut på bambugolvet, förklarar Naw Klei Tha Paw.

Kriget största problemet

"Det största problemet som barn har haft här är att tvingas fly på grund av kriget. Och vi kan fortfarande inte resa fritt eftersom det inte är lugnt överallt ännu. Det märker man också eftersom vissa barn fortfarande inte är tillbaka i skolan. Min dröm är att bli lärare i framtiden."

Naw Dah Ku Paw, 13

Saknar mediciner och läkarvård

"I våra byar går inte alla barn i skolan, men jag tycker ändå att det största problemet för oss är att det inte finns bra mediciner och läkarvård om vi blir sjuka. Min dröm är att bli läkare eftersom det verkligen behövs."

Saw Naw Lay Htoo, 14

Får inte utnyttjas som soldater

"Jag tycker att den viktigaste rättigheten ett barn har är att få gå i skolan. Det är också viktigt att barn inte får utnyttjas som soldater. När jag blir vuxen är min dröm att kunna skydda folket."

Saw Tai Kler Htoo, 14

Lika mycket värda som vuxna

"Genom World's Children's Prize har jag lärt mig att barn har ett värde i sig själva. Vuxna får inte behandla oss nedlåtande eller som om vi vore mindre värda. Min dröm är att bli lärare, helst i vårt språk karen, så att alla barn här kan sitt modersmål."

Naw Htoo Lu Paw, 13

Behöver känna till barnets rättigheter

"World's Children's Prize är viktigt här eftersom barn i byarna saknar kunskaper om sina rättigheter. Det enda sättet för att vi ska få det bättre i framtiden är att vi känner till våra rättigheter. Min dröm är att bli barnläkare. Om man blir sjuk finns det inga barnspecialister här, så det är därför jag vill bli det."

Naw Thay Lor Paw, 12

Global Vote vid floden

Det är dags för Global Vote i den lilla karenbyn inne bland bergen. Barn från 18 skolor har samlats för att rösta tillsammans. Barnen bestämmer att röstningen ska äga rum nere på stranden vid den smaragdgröna floden.

Lång väg till Global Vote

Barnen i de 18 skolor som samlats för Global Vote har vandrat i både en och två dagar för att komma dit. Hungriga hugger de in på maten som serveras i skolmatsalen.

Vill bli lärare

– Det är genom Globen som jag har lärt mig om barnets rättigheter. Nu undervisar jag andra barn om World's Children's Prize, barnets rättigheter och demokrati, berättar Naw Klei Tha Paw.

Dags att rösta i valurnan.

Saw Kaws barnrättslista

Saw Kaw Wai Baw har gjort en lista över de kränkningar av barnets rättigheter, som barn i byarna utsattes för under kriget:

1. Det är inte bara soldater som dödas i krig, även många barn.
2. Barn tvingas sluta skolan och fly från sina hem.
3. Hem och skolor förstörs.
4. Barn på flykt får inte mat. En del blir så undernärda att de dör.
5. Barn får inte den sjukvård de behöver.
6. Barn och föräldrar splittras när de tvingas fly.
7. Barn blir föräldralösa när vuxna dödas.
8. Barn skadas eller dör när de trampar på landminor.
9. I krig utnyttjas många barn som soldater.

– Jag var lycklig idag när jag röstade i Global Vote. Roligt att vara del av något så viktigt. Burma har varit en diktatur där man inte har kunnat rösta och säga sin mening. Nu är det äntligen lite annorlunda i landet. Vi unga som har varit med i World's Children's Prize vet vad demokrati är. Och vad fria och rättvisa val är, säger Saw Kaw Wai Baw.

Det finns tusentals minor kvar i marken i Burma.

Takrawspel efter Global Vote

Efter Global Vote har några pojkar samlats framför ett styllhus för att spela takraw. Det är en lagsport som liknar volleyboll, där man använder fötterna, knäna, bröstet eller huvudet för att få bollen över nätet.

Takrawbollen är ofta tillverkad av rotting eller plast.

Krig värsta brottet mot barn

”I morse röstade alla barn i Global Vote här i byn. Jag tycker det är viktigt att vi unga lär oss om våra rättigheter genom World's Children's Prize, eftersom många barn har det svårt och får sina rättigheter kränkta. Den största kränkningen mot barn här har varit det långa kriget. När jag var åtta år blev min by utsatt för ett överfall och jag blev tvungen att fly ut i skogen. Det var mitt i natten och det smattrade av gevär och bomber. Jag var ensam, livrädd och sprang allt vad jag orkade. Först andra dagen hittade jag mina föräldrar igen. Vi gömde oss i skogen i två veckor. Vi trodde att armén skulle hitta oss och att vi skulle bli dödade. När vi kom tillbaka till byn var husen nedbrända och skolan förstörd.

Nu är det lugnare eftersom det är vapenvila. Jag vet inte om det kommer bli fred på riktigt, men jag hoppas verkligen det. Jag drömmer om att få leva i lugn och ro i en liten by. Att få frihet. Min dröm är att bli läkare och hjälpa människorna här.”

Saw Kaw Wai Baw, 16

Valkön
ringlar sig längs
floden.

Barnrättskunskap
– Det känns väldigt bra att rösta i Global Vote!
Att förbereda sig för röstningen är ett bra sätt
att lära sig om barnets rättigheter, säger Naw
Klei Tha Paw.

Karenbarnen vet hur ett demokratiskt val går till. Även medan Burma var en militärdiktatur genomförde de sin Global Vote.

Alla röstande sätter sitt fingeravtryck vid sitt namn i röstlängden.

Kämpa för barn med funktionsvariationer!

"Idag var jag med och röstade i Global Vote. World's Children's Prize hjälper oss att känna till våra rättigheter. När vi arbetade med WCP i skolan lärde jag mig mycket som jag inte visste förut, som att barn med funktionsvariationer har samma rättigheter som andra barn. I våra byar är det inte så. Här ser man ner på dom barnen, till och med deras egna föräldrar gör det. Ofta går dom inte i skolan och dom får inte vara med och leka med andra barn. Jag tycker det är hemskt och nu vet jag även att det är en kränkning av barnets rättigheter.

Jag känner en kille i en grannby som är sju år. Han kan inte gå och antingen får

han kräla fram eller så blir han liggande. Han går inte i skolan och han är inte med dom andra barnen och leker heller. Men jag är hans kompis och vi brukar prata. Vi blir glada av det båda två.

När jag blir äldre vill jag hjälpa barn med olika funktionsvariationer att få gå i skolan. Jag har blivit väldigt inspirerad av en tidigare WCP-pristagare som heter Manuel. Han är själv blind och kämpar för blinda barns rättigheter i landet Guinea-Bissau i Afrika. Jag vill bli som honom."
Saw Eh Ta Taw, 14

Du kan läsa om
barnrättshjälten
Manuel Rodrigues på
www.worldschildrensprize.org

Låt barns rätt bli ämne i skolan

"Det är tack vare WCP-programmet som jag lärde mig om barnets rättigheter. Tack vare WCP och klubben känner jag nu till alla mina rättigheter. Jag vill att barnets rättigheter ska bli ett ämne i skolan.

Mina föräldrar är väldigt glada att jag deltar i WCP.

Länge leve barnets rättigheter!"
Frédéric, 14, Collège Municipal de Tanghin Barrage

Samira läser högt ur Globen för WCP-barnrättsklubben i Tanghin Barrage. Alla klubbens medlemmar har lärt sig om sina rättigheter genom WCP-programmet. De samlas regelbundet och diskuterar då vilka rättigheter som inte respekteras.

WCP i Burkina Faso

I Burkina Faso samlas fler och fler barn och ungdomar i WCP-barnrättsklubbar.

– Jag är väldigt glad att vara medlem i WCP-klubben, som gjorde att jag fick veta mina rättigheter, säger Ariane.

Utbildning åt flickor

"Jag är pojke, men kämpar för flickors utbildning och att de ska stanna i skolan. Jag vill också visa på hur de flickor som arbetar i andras hushåll lider. En del flickor utsätts för övergrepp av sina arbetsgivare. Slår hon sönder ett glas dras kostnaden för det från hennes lön, som redan är mycket liten. De utför hårt arbete utan att få vila en enda dag. De diskar, tvättar kläderna, lagar mat och tar barnen till skolan. Efter att ha läst Globen vet jag att deras rättigheter kränks. Här i Burkina Faso har vi ett telefonnummer för barn, 116, att ringa gratis till om de utsätts för våld."

Pascal, 16, Collège Sainte Collette

Ska få okunskapen att försvinna

"Efter att ha jobbat med WCP-programmet lärde jag mig att det finns människor som jobbar för barnets rättigheter. Jag lärde mig också om demokratins historia och regler. Jag gillar inte diktatur. När jag växer upp ska jag starta en organisation som stärker och skyddar barn. Tillsammans kämpar vi för barnets rättigheter. En dag kommer världen att vara bättre på grund av vår kamp. Tillsammans ska vi få okunskapen om barns rättigheter att försvinna.

Barn, barn, kämpa, kämpa för din rätt.

Till slut kommer ljuset att flöda in i den här väldigt mörka världen."

Samira, 14, Collège Municipal de Tanghin Barrage

Fråga barnet innan beslut

"Jag är väldigt glad över att läsa Globen. Jag är med i WCP-barnrättsklubben. Vi pratar med våra föräldrar och grannar om barnets rättigheter för de känner inte till dem. De är okunniga. Min fostermamma var väldigt överraskad att höra mig prata om barnets rättigheter. Hon var överraskad att få veta att barn har rätt att säga vad de tänker och ge sin åsikt i alla frågor som rör dem. Här tar vi

beslut utan att fråga barnet. Det måste få ett slut.

Jag var blyg, men tack vare WCP vågar jag prata framför andra barn och vuxna. Globen har förändrat mitt liv mycket för berättelserna låter mig resa till andra sidan av världen utan att flytta på mig. Länge leve WCP!"

Eugénie, 13, Lycée Municipal de Nongr-Massom

Bekämpa diskriminering

"Här är aga bara förbjudet i skolor, men inte i familjer. Jag gillar inte utnyttjandet av barn och speciellt inte de sätt som vissa föräldrar diskriminerar sina barn på. Till exempel, de älskar den ena och hatar den andra och ändå är de dina barn. Genom WCP har jag lärt mig att det inte är normalt eller att respektera

barnets rättigheter. Så bekämpa all diskriminering av barn."

Alison, 14, Collège Protestant de Ouagadougou

Dags för Global Vote, som förberetts av WCP-barnrättsklubben.

Följer samvetet och vägrar korruption

"Jag gillar barnrättsklubben. Jag kommer att kämpa mot tvångsäktenskap för barn för jag blev ledsen av att läsa om det i Globen. Jag lovar också att kämpa för barns rätt att gå i skolan.

Jag är stolt över att delta i WCP. WCP lär oss att bli demokratiska och inte att vara en diktator. Efter jag fyller 18 år kommer jag inte längre att delta i WCP, men då kommer jag ha rätt att rösta i både kommunal- och presidentvalen. Jag kommer att bli en bra röstare och rösta enligt mitt samvete. Jag kommer att vägra korruptionen att sälja min röst.

WCP-programmet förbereder oss för livet nu och i framtiden.

Jag älskar WCP! Länge leve barnets rättigheter."

Inès, 15, Collège Municipal de Tanghin Barrage

Sluta kränka de föräldralösa

"En del fosterfamiljer här kallar de föräldralösa barnen för kiiba. De mobbar barnen och stjälar deras saker. En del barn blir tvingade av sina fosterfamiljer att byta både namn och religion. Att bli muslimer eller kristna trots att de själva inte vill. Ofta saknar de här barnen födel-sebevis. De måste göra allt hushållsarbete. Gör de minsta misstag blir de misshandlade och får ingen mat. När jag läste Globen förstod jag att det här inte är normalt utan kränker föräldralösa barns rättigheter. Så jag uppmanar Burkinas regering att bestämma att barnets rättigheter måste följas. Jag har bestämt mig för att kämpa för föräldralösa barns rättigheter."

Philomène, 13, Collège Protestant de Ougadougou

Många barn i Burkina Faso har lärt sig att de har rättigheter genom tidsningen Globen.

Lovar att kämpa

"Globen har gjort så att jag känner till dem som kämpar för barnets rättigheter. Jag lovar att kämpa mot kränkningar av våra rättigheter. I min familj talar vi om barnets rättigheter. I stan såg jag flickor som utsatts för barnsexhandel. Jag vill ta upp det på vår presskonferens och säga till regeringen att få ett slut på det."

Nadège, 15, Collège Municipal de Tanghin Barrage

Lyssna på barnet

"Jag är väldigt glad att vara medlem i WCP-klubben, som gjorde att jag fick reda på mina rättigheter. I början ville inte min mamma att jag skulle vara medlem i klubben. Men sen förstod hon att det är viktigt med kunskap om barnets rättigheter.

Jag visste inte att barn har rätt att säga sin åsikt. Nu har jag lärt mig att vi inte kan tvinga ett barn att vara tyst eller tala. Det är väldigt viktigt att lyssna på barnet för att veta vad han eller hon tycker. Jag tänker starta flera klubbar för att WCP ska nå längre."

Ariane, 13

Översätter Globen för moster

"När jag var fyra år tog min moster med mig till Ouagadougou, så jag blev en främling för mina syskon. När jag läste Globen blev jag lycklig, men ledsen inombords, när jag förstod att min moster kränkt min rättighet att vara tillsammans med mina föräldrar. Även om min moster tycker mycket om mig var jag ledsen och ville träffa mina föräldrar i byn.

När jag läste Globen förstod jag att barnet behöver och har rätt att vara med sina föräldrar. Jag sa till min moster att ett barn som skiljs från sina föräld-

rar kan få stora problem. Barnet behöver vara med sina föräldrar och få kärlek och tillgivenhet. Det var då hon förstod hur mycket jag visste om de här sakerna. Nu är min moster nyfiken på Globen och ber mig ofta att översätta den för henne. Hon gillar den mycket och hela familjen har inspirerats av tidsningen.

Globen gör att jag vill vara en förändrare för barnets rättigheter."

Asseta, 14, Collège Prive le Messager

Medlemmar i skolans WCP-barnrättsklubb med valurnorna.

Barnrättsbåten på väg

Martha, Bercky, Ebude och Keranso är på väg till den lilla fiskebyn Kange, som ligger på en ö i Kamerun. De sjunger för full hals för att överrösta vrålet från båtmotorn.

– Vi är World's Children's Prize-barnrättsambassadörer. Vi reser till fattiga och isolerade platser för att lära barn om deras rättigheter, som dom annars inte skulle känna till, berättar Bercky, 15.

Tjejer räknas!

"Som ambassadörer rör vi oss runt i samhället och berättar om barnets rättigheter och att alla, även flickor, har rätt att gå i skolan. Vi använder ofta Globen-berättelsen om den tidigare pristagaren Malala, tjejen från Pakistan som kämpar för flickors rättigheter. Den fungerar väldigt bra för oss, eftersom det är likadant här i Kamerun. Här räknas inte heller tjejer. Fattiga elever kan ibland bli isolerade i skolorna, känna sig underlägsna och inte våga uttala sig eller svara på frågor. Är du dessutom tjej och fattig blir det ännu värre. Vi uppmuntrar tjejer och deras familjer att flickor är lika mycket värda som killar och har rätt att göra sina röster hörda. Vi kan vi faktiskt se att saker sakta förändras till det bättre tack vare vårt arbete. Flickor börjar räknas och behandlas med respekt i

områden där vi varit. Min dröm är att bli sjuksköterska på mitt eget sjukhus för fattiga och hjälpa människor gratis." *Ebude, 15, WCP-barnrättsambassadör, Koelskolan, Tiko*

Vill starta skola

"Jag kommer från ett fattigt hem. Bara mamma lever och hon säljer grönsaker på marknaden. När jag var liten gick jag i skolan, men tvingades sluta för att hjälpa mamma på marknaden. En dag kom en tjej som heter Enanga fram till mig och undrade varför jag arbetade och inte gick i skolan. När jag förklarade att vi inte hade råd berättade hon att i hennes skola fick barn som inte hade råd med avgifterna gå gratis. Hon sa att det var en rättighet för varje barn att gå i skolan, så att deras framtid blir så bra som möjligt. Barn ska inte arbeta. Jag tyckte att det lät för bra för att vara sant, men det visade sig att det som Enanga sagt stämde. Jag fick börja skolan på en gång och där förstod jag att Enanga är en WCP-barnrättsambassadör. Jag kände direkt att jag också ville bli det och undervisa barn om barnets rättigheter och hjälpa andra som jag själv hade blivit hjälpt. Nu har jag varit WCP-ambassadör i tre år. Min dröm är att äga en skola där fattiga barn får gå gratis. Där dom får en chans i livet."

Martha, 15, WCP-barnrättsambassadör, Koelskolan, Tiko

Pojkar ska hjälpa till!

”Vi har många kränkningar av barnets rättigheter här. Många fattiga barn har inte råd att gå i skolan. En del arbetar med att tvätta bilar och taximotorcyklar, andra arbetar på gummifabriken, samlar järnskrot som dom säljer, fiskar eller arbetar inom jordbruket. Det är viktigt att vi barnrättsambassadörer förklarar att det är alla barns rättighet att få gå i skolan. Barn ska inte arbeta! Här är det också vanligt att fattiga föräldrar tvingar sina döttrar att gifta sig när dom fortfarande är barn. Mannen som gifter sig med flickan betalar ett brudpris till hennes föräldrar. Dom säljer flickan som en vara. Det är inte rätt. En flicka ska gå i skolan för att få ett bra liv. För att kunna få ett arbete, försörja sig och kunna leva sin dröm. Inte bara ta hand om sin man och hemmet. Flickor här gör nästan allt tungt arbete i hemmet, som att städa, laga mat, diska och tvätta. Dom får nästan ingen tid att vara med sina kompisar eller för läxorna. Det är fel! Det är viktigt att vi killar hjälper till hemma så att tjejerna får mer egen tid. Så det blir rättvist.

Min dröm är att bli ingenjör och bygga fabriker där människor kan få ett arbete eftersom det finns så många arbetslösa här.”
Keranso, 15, WCP-barnrättsambassadör, Koelskolan, Tiko

– Kange ligger isolerat på en ö. Varken barn eller vuxna här har fått information om barnets rättigheter, så vi vill hjälpa till med det, säger WCP-barnrättsambassadören Ebude.

Fattiga har samma rättigheter

”Jag har varit WCP-barnrättsambassadör i tre år och jag gillar det verkligen. Vi reser till avlägsna och fattiga byar där det ofta regnar in i barnens skolor. I fiskebyn Kange finns ingen högstadieskola. Den närmaste ligger långt därifrån och många föräldrar har inte råd att skicka

sina barn dit. Nio av tio barn i högstadieåldern arbetar istället för att gå i skolan. Killarna fiskar och tjejerna rensar, röker och säljer fisken på marknaden. Det är barnarbete. Barnen i byar som Kange har svårt att få sjukvård. Men fattiga barn har samma rättigheter som andra barn. Därför är det så viktigt att vi informerar både vuxna och barn om barnets rättigheter. Jag tror situationen då kan bli bättre för barn i framtiden. Min dröm är att en gång få bli WCP-pristagare för mitt arbete med att kämpa för barn.”
Bercky, 15, WCP-barnrättsambassadör, Koelskolan, Tiko

– Vi hoppas att vårt arbete i Kange ska leda till att barn ska få det bättre. Att barnets rättigheter ska respekteras och att föräldrarna självklart ska låta sina barn få gå i skolan, säger WCP-barnrättsambassadören Keranso.

Felix fiskaren möter barnrättsambassadörer

Felix och hans morbror Tope lagar näten innan de på kvällen återvänder ut på havet för att fiska.

– Jag går upp klockan två varje natt och ger mig ut på havet för att fiska. Jag hade inte tänkt mig livet så här. Min dröm är att utbilda mig till läkare. Men det finns ingen som kan betala för min skoluniform, avgifter eller böcker. Det här är enda sättet för mig och mina tre systrar att överleva, säger Felix, 16.

Men för första gången på länge har Felix vågat börja drömma igen. WCP-barnrättsambassadörerna har tänt ett litet hopp i honom och i andra barn som tvingas att arbeta i fiskebyn Kange.

Jag har fiskat i två år nu. Innan dess hade jag ett bra liv. Jag hade tillräckligt att äta, gick i skolan och spelade fotboll med mina kompisar. Pappa var fiskare och mamma sålde fångsten på marknaden. Mina systrar gick också i skolan. Det var en bra tid. Men allt förändrades när pappa blev sjuk och dog. Då var jag fjorton år och jag saknar honom fortfarande väldigt mycket.

Efter pappas död blev jag

tvungen att sluta skolan och börja fiska istället. Jag hade inget val. Hur skulle vi annars klara oss och mina systrar kunna gå kvar i skolan? Min plan var att gå klart skolan och sedan utbilda mig till läkare. Nu blev det ingenting med det. Men det kändes ändå inte helt hopplöst. Pappa lämnade mig inte helt tomhänt. Jag hade hans båt och skulle därför kunna ta hand om familjen.

Obehaglig känsla

När jag var ute på havet och fiskade ett år senare, fick jag plötsligt en obehaglig känsla. Något kändes fel. Oron blev allt starkare och när jag kom i

– Jag drömmer fortfarande om att kunna bli läkare. Om kvällsskolan startar kan den vara en bit på vägen. Om du inte har utbildning får du ett hårdare liv, säger Felix.

land fick jag veta att mamma hade dött. Mamma, som var gravid, hade plötsligt behövt föda sitt barn långt före det egentligen var dags. Grannar hade hjälpt henne till sjukhuset men hon dog strax efter förlossningen. Barnet levde bara i några minuter.

Jag var otröstlig. Det var så otroligt tungt och jag såg ingen mening med någonting. Men mormor tog hand om mig. Och jag hade ju faktiskt inget val. Jag hade ansvar för mina systrar. Efter tre veckors sorg gav jag mig ut på havet och fiskade igen.

Jag och mina systrar bor med min mormor och min morbrors familj. Tack vare att jag arbetar kan mina systrar gå i skolan och vi är inte ensamma. Men jag tänker ofta på att mitt liv förmodli-

→ gen hade sett helt annorlunda ut om mamma och pappa levat.

Barnrättsambassadörer

En dag började barnrättsambassadörerna från World's Children's Prize och några av deras lärare att resa hit till Kange. Dom pratade om barnets rättigheter och visade oss tidningen Globen där man kan läsa om hur barn har det i hela världen. Ambassadörerna förklarade att alla barn har rätt att gå i skolan och att barn inte ska arbeta. Jag håller helt med och jag gillade vad jag hörde. Jag berättade för ambassadörerna att jag

älskar skolan och att jag hade andra planer i livet, men att det för mig inte riktigt finns något annat val än att arbeta på dagarna.

Så småningom föreslog barnrättsambassadörerna och deras lärare att det kanske skulle funka med en kvällsskola för oss barn och ungdomar som fiskar. Och det vore ju fantastiskt! Nu är planen att kvällsskolan ska kunna komma igång redan nästa termin.

Det är väldigt bra att WCP-ambassadörerna är här och informerar om barnets rättigheter, eftersom många barn här tvingas arbeta istället för att gå i skolan. Många föräldrar tycker inte heller att det är viktigt att barnen ska gå i skolan. Dom tycker inte det är någon idé eftersom barnen ändå ska bli fiskare. Dessa föräldrar måste få reda på att det är ett barns rättighet att gå i skolan.

Föräldrarna måste få veta att det är emot barnets rättigheter att tvinga barn att arbeta.

Det är först när vuxna har lärt sig detta som livet kan bli bättre för barn här.

Uppfylla drömmar

Att gå i skolan är viktigt eftersom du kan uppfylla dina drömmar om du har utbildning. Du kan inte bli läkare utan att gå i skolan. Du kan inte bli advokat utan att gå i skolan. Med en utbildning kan du göra viktiga saker för samhället. Och om du inte har utbildning får du ett hårdare liv. Även om du är en duktig fiskare blir det väldigt tufft när man blir gammal och man inte är lika stark längre. När man inte orkar gå ut på havet varje dag. Vad ska du och din familj äta då?

Jag drömmer fortfarande om att bli läkare. Den planerade kvällsskolan kan vara en liten bit på vägen!". 🌍

Systrar i skolan

– Pengarna jag tjänar på fisket använder jag för att betala skolavgifterna för mina systrar Margrate, Good Luck och Madam. Jag tycker det är extra viktigt att tjejer får gå i skolan eftersom flickor har det svårare här. Har en fattig familj flera barn blir det döttrarna som inte får gå i skolan. Ibland bestämmer familjen att ett barn inte får gå i skolan alls, eftersom någon behöver ta hand om hushållet. Det blir alltid en dotter! säger Felix.

Kvällsskolan i Kange

WCP-barnrättsambassadörerna som besöker Kange går på Koelskolan i staden Tiko, som drivs av organisationen Kosa. Det här är Kosas plan för barnen i fiskebyn:

- Betala skolavgifter för föräldralösa barn.
- Öppna en kvällsskola för barn som Felix, som måste arbeta på dagarna. Kvällsskolan ska ge kunskaper som gör det möjligt för barnen att plugga vidare på andra skolor.

Mormor stöttar

I Kange lever barnen ofta i stora familjer. Även om Felix föräldrar är döda är han inte ensam och övergiven.

– Mormor stöttar mig ofta, säger Felix. Här sitter de och pratar inne på Felix rum.

Blivit modig

– Barnrättsambassadörerna har förklarat om World's Children's Prize för mig och jag har lärt mig mycket om barnets rättigheter. Alla vi som har varit med har blivit modiga och vill gärna gå längst fram i fronten och kräva våra rättigheter! säger Felix.

Felix dag: Från havet till Global Vote

02:00
Jag vaknar

14:15
Dags att äta fufu (kassavagröt), ris, bröd, smör och läsk som vi köpt av kvinnor som kommit ner till stranden.

06:30

Jag äter frukost på båten. Bröd, fisk och te.

02:15 – 14:00

Är ute på havet och fiskar tillsammans med min morbror. Ungefär 50 båtar från byn är ute och fiskar samtidigt.

14:00
Jag lämnar fångsten till min moster för rökning. Fisken ska säljas på marknaden och till uppköpare som säljer den långt härifrån. Alla hjälps åt att få upp båtarna på land igen.

14:30

Varannan vecka behöver vi laga trasiga fiskenät eller tillverka nya. Sedan blir det tid att hänga med kompisarna en stund. Ibland går vi till ett café och kollar på film, men ofta spelar vi fotboll. Jag tycker att Messi är bäst och mitt favoritlag är Chelsea.

15:00

Idag fick jag också vara med och rösta i Global Vote. Det kändes som om jag gav kandidaten mitt stöd i sitt arbete för barn! Många killar och tjejer här i Kange som tvingas arbeta deltog i byns Global Vote.

16:00 – 18:00

Jag är ute på havet och fiskar igen.

22:00
Dags att sova!

Global Vote i Kange

– Innan Global Vote har vi barnrättsambasadorer undervisat barnen i Kange om deras rättigheter. Då har vi använt tidningen Globen. Jag tycker att det är viktigt att vi har WCP-programmet på platser som Kange eftersom det är ett så bra sätt att lära sig om barnets rättigheter, säger Martha, 15.

Barnrättsambassadörer räddade Joy

”Jag bodde med min mamma och pappa i Nigeria och jag gick inte i skolan eftersom vi var för fattiga. En dag kom en kvinna härifrån Kamerun på besök och lovade mina föräldrar att hon kunde hjälpa mig att få börja i skolan här.

När jag kom till Kamerun blev det inte alls som kvinnan hade lovat. Jag fick inte börja i skolan. Hon sa att jag skulle sälja mat på gatan istället. Jag ville rymma, men kunde inte. Jag hade inga pengar, kände ingen här och var bara åtta år.

Jag arbetade för kvinnan i två år, från tidig morgon tills på kvällen. Jag fick ingen lön, men någonstans att bo och lite att äta.

En dag kom barnrättsambasadorerna från World's Children's Prize förbi när jag arbetade. Dom lovade att hjälpa mig att börja i skolan istället. Tillsammans med sin lärare pratade dom med kvinnan och såg till att jag kunde flytta från

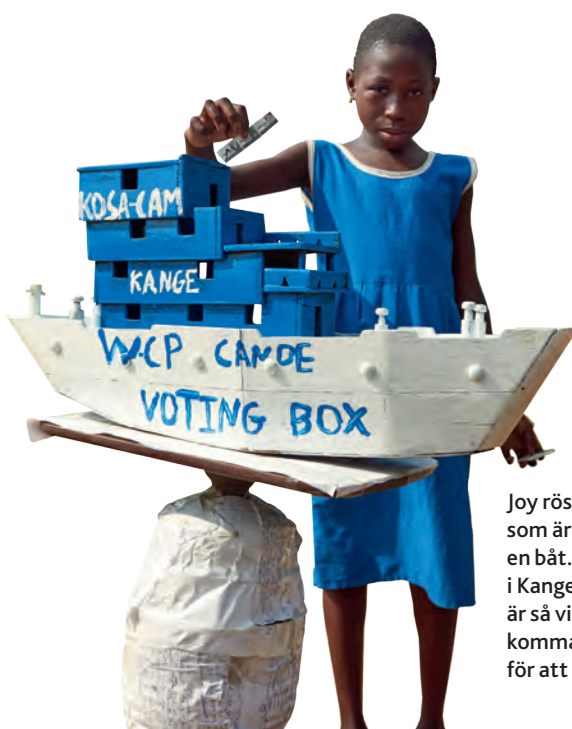
henne. Sedan betalade dom mina avgifter och jag kunde äntligen börja i skolan.

Läraren Samuel hjälpte pappa att komma hit. Först var pappa väldigt ledsen, han hade hela tiden trott att jag hade det bra hos kvinnan. Men när han såg att jag hade fått ett bra liv nu, bestämde vi att jag skulle bo kvar här och att min storebror skulle flytta hit och ta hand om mig.

Idag har vi Global Vote i byn. Det är jätteroligt. Dom som vi kan rösta på är personer som gör bra saker för barn. Jag tycker om kandidaterna och önskar att dom fanns här eftersom det finns många barn som har det svårt i byn.

I framtiden vill jag bli president och då skulle jag låta alla barn gå gratis i skolan.”

Joy, 10, *Tvåspråkiga skolan, Kange*

Joy röstar i valurnan, som är formad som en båt. Det passar bra i Kange där båtarna är så viktiga för att komma till ön och för att fiska.

Alla röstberättigade i Global Vote har fått ett röstkort att identifiera sig med. Här är Joys kort.

Valfunktionärerna kontrollerar så att bara en i taget går in valbåset och markerar sitt val på röstsedeln. Allas rätt att hålla sitt val hemligt ska respekteras.

Flickor gifts bort

"Här händer det att flickor som är i min ålder tvingas gifta sig med vuxna och det är fel. Då måste dom sluta skolan och ta hand om sin man och det nya hemmet istället. Det är fel eftersom alla barn har rätt att gå i skolan. Gifts man bort så tidigt kan man aldrig bli fri.

Idag var jag valfunktionär och kontrollerade så att allting gick rätt till vid röstningen. Det här

är en viktig dag för oss barn."
Mirabel, 12 år, Tvåspråkiga skolan, Kange

Lika mycket värd

"När jag var spädbarn hade jag en allvarlig hjärnhinneinflammation. Jag kunde inte se och när jag blev äldre kunde jag varken gå, klä på mig själv, lära mig skriva eller gå i skolan. Jag kände mig inte lika mycket värd som andra barn. Till slut fick jag vård och rätt mediciner och idag mår

jag mycket bättre. Jag går i första klass och det går bra. Jag kan både se och skriva.

För mig har det varit väldigt bra att vi har arbetat med World's Children's Prize i byn. Barnrättsambassadörerna berättade att alla barn är lika mycket värda, även barn med funktionsvariationer. Det gjorde mig glad. I framtiden vill jag bli sjuksköterska."

Naomi, 13, Tvåspråkiga skolan, Kange

Vill bli advokat

"Idag är jag glad för Global Vote är något bra. Det är en dag då vi firar barnets rättigheter. Före röstningen har vi i klassen läst Globen och WCP-

barnrättsambassadörerna har lärt oss mer om våra rättigheter. Det är viktigt för här respekteras inte barnets rättigheter. Många barn blir slagna av sina föräldrar och det är inte rätt. Många barn går inte i skolan heller. Därför är det så viktigt att vi har World's Children's Prize här, som undervisar alla att respektera barn. Jag drömmer om att bli barnrättsadvokat och kunna hjälpa min familj."

Sunday, 14, Saint Faithfulskolan, Kange

Sunday, till höger, har just lämnat valbåset och är på väg mot valurnan med sin röstsedel.

Global Vote-teater på Brilliant Future Academy om barns rätt till hälsovård.

Vill ha Global Vote i alla Nigerias skolor

"Om jag blev Nigerias president idag skulle jag starta ett departement och se till att alla barnets rättigheter respekteras och skyddas. Jag skulle också se till att det blir en lag som gör att det ska vara Global Vote i alla Nigerias skolor."

Mary, 10, Western Hall College, som valdes till ny ordförande för WCP-barnrättsklubbarna i Nigeria.

Barnets rättigheter på schemat

"Globen-tidningen ökar verkligen min kunskap om att vi barn har rättigheter som ska respekteras och spridas. Det lärde våra lärare aldrig oss i skolan. Genom WCP-barnrättsklubben har jag startat ett arbete på min skola för att få regeringen att inse att barnets rättigheter måste bli ett ämne i skolan."

Oso, 14, Western Hall College

Älskar Globen

"Åh, jag älskar Globen-tidningen otroligt mycket, som min bibel. Tidningen lär mig kärlek, att bry mig och att tjäna mänskligheten."

Benjamin, 11, Western Hall College

Global Vote på Brilliant Future Academy.

Rösträkning efter Global Vote.

Andra barn delar min historia

"World's Children's Prize-programmet hjälpte mig att förstå att min historia inte är den enda sorgliga historien i världen. WCP har hjälpt mig att se min historia i skenet av andra barns historier i olika länder. Jag utsattes för känslomässigt, fysiskt och sexuellt övergrepp på ett barnhem av föreståndarens son och jag upplevde också tortyr som barnarbetare. Men barnrätts-artiklarna har hjälpt mig att veta mina rättigheter, och jag ser fortfarande fram mot rättvisa i mitt eget fall. Globen lär mig också om demokrati och bra ledarskap. Som barnrättsambassadör kommer jag att fortsätta kämpa för barns rättigheter i Sierra Leone!"

Isata, 16, Annie Walsh Memorial-skolan

Demokrati är rätt att rösta utan strid

"Jag känner mig så stolt och värdefull när jag för första gången lägger min röst i ett demokratiskt val, i World's Children's Prizes Sierra Leone-omröstning. Jag förstår nu vad demokrati handlar om. Det är att ha rätten att rösta utan strid, som det brukar bli här i Sierra Leone."

Jariatu, 15, Our Lady of Guadalupe-skolan

Berättar ur Globen vid mormors eld

"Jag läste hela Globen-tidningen. Jag gillar att samla barnen på eftermiddagen och berätta historierna i Globen för dem vid elden som min mormor tänder.

Min mamma är fattig så jag har alltid gått i en statlig skola. Men det är så mycket lärarstrejker så ibland är det ingen skola på hela skolåret. Så mamma låtit mig börja i en privatskola.

Om jag hade pengar skulle jag bygga ett hem för utsatta barn, som talibé-barnen som vandrar omkring barfota och tigger.

WCP ska hyllas för att ha gjort det möjligt för oss att känna till våra rättigheter."

Midan, 14, Professor Cândido-skolan

Hoppas att alla barn vill vara förändrare

"Tack vare World's Children's Prize har jag lärt mig så mycket. Innan jag arbetade med WCP hade jag ingen aning om mina rättigheter. Men nu vet jag mina rättigheter och vad människor får och inte får göra mot mig. Jag har lärt mig att stå upp för mina rättigheter och jag vågar höja min röst när jag vet att något är fel. Jag har lärt mig att även vi barn kan göra skillnad.

Det är fantastiskt att så många barn arbetar med WCP-programmet i olika delar av världen. För det finns så många barn som behöver lära sig om sina rättigheter. Jag hoppas att alla barn vill vara förändrare. För det finns saker i den här världen som behöver förändras och det är allas ansvar, vuxnas och barns, att se till att det händer. Vi behöver arbeta tillsammans för att förändringen ska ske."

Linnea, 13, Snättringeskolan, Huddinge

Linnea i talarstolen under WCP-ceremonin.

Se Linnea och hennes skolkompisar sjunga under WCP-ceremonin på worldschildrensprize.org/songforchildren

Global Vote i Linneas skola Snättringeskolan i Huddinge.

Barn världen över gör sina röster hörda

"Jag är glad och hedrad över att delta i WCP-utbildningen. WCP är som en plattform som förenar barn över hela världen så att de kan göra sina röster hörda mot övergrepp, utnyttjande och människohandel mot barn. Jag lovar att jag ska sprida den kunskap jag fått om barnrättsfrågan under den här utbildningen till mina skolkompisar och människor i samhället, för att sprida medvetenhet om barns rättigheter. Utan tvekan har den här utbildningen fyllt mig med motivation och beslutsamhet att kämpa för förbättring av respekten för barnets rättigheter i Nepal. Jag kommer absolut att starta en barnrättsklubb. Där ska vi tillsammans ta oss an frågor om kränkningar av barns rättigheter. Vi ska i min skola öka kunskapen om jämlikhet och respekt för barn i min skola. Jag lovar att jag varken kommer att kränka några av barns rättigheter eller sluta att höja min röst mot kränkningar i något sammanhang."

Neeta, 13, WCP barnrättsambassadör, Maiti Nepals Teresa Academy

REPUBLIKEN KONGO

Vi barnrättsambassadörer genomför WCP-programmet

"Sedan utbildningen till barnrättsambassadör har vi elever själva genomfört WCP-programmet, även om vi fortfarande ser oss själva mer som nybörjare som lärare. WCP har fått mig att upptäcka och förstå barnets rättigheter. Jag ser världen som trevligare idag när jag kan kräva mina rättigheter."

Sara, 16, Le Rosier-skolan

Globen kom med mina rättigheter

"Mitt första möte med mina rättigheter var när Globen-tidningen kom till vår skola. Vi utbildades om våra rättigheter. Att bli en barnrättsambassadör har givit mig mod att upplysa andra barn i vår skola om deras rättigheter. Jag önskar att jag hade känt till mina rättigheter när jag var sex år och min morbror tvingade mig att sova utomhus i en månad."

Tendekai, 16, Mutoko

ZIMBABWE

WCP CUP!

De första segrarna av WCP Cup i nätboll, som liknar basket, och fotboll har krönts i Zimbabwe. Åtta lag från fyra städer deltog. Barnen kom från områden som utmärks av många kränkningar av barns rättigheter, som barnäktenskap, barnsexhandel och avsaknad av utbildning och sjukhus. Media och beslutsfattare besökte WCP Cup, som avslutades med en match mellan flickor och pojkar.

Vi kämpar för flickors rättigheter!

Kompisarna Dimentilià och Rafico är WCP-barnrättsambassadörer och kämpar tillsammans i projektet *Moçambique för flickors rättigheter*.

– När vi gör det här tillsammans, killar och tjejer, visar vi att vi ser varandra som jämlikar. Jag skäms när jag ser hur pojkar och män behandlar flickor och kränker deras rättigheter, säger Rafico.

Vi har ingen röst!

”Min mattelärare ansåg att pojkar var smartare än flickor. Han placerade pojkarna i ena halvan av klassrummet och oss flickor i den andra. Sedan vände han ryggen åt oss och undervisade bara killarna. Han gjorde bara uträkningar på svarta tavlan på killarnas sida. Vi såg ingenting och när läraren frågade om alla hade förstått måste vi flickor svara att vi inte hade förstått någonting. För honom blev det ett bevis på att vi var ointelligenta bara för att vi var flickor. Det är diskriminering!

Här i Moçambique har flickor och kvinnor ingen röst. Vi räknas inte. I hemmet är det sönerna och papporna som har makten. Döttrar tvingas till och med att gifta sig trots att dom bara är barn. I skolan lyssnar lärare mer på pojkar än på flickor.

Är barnrättsambassadör

När jag fick chansen att bli WCP-barnrättsambassadör lärde jag mig mycket om både barnets och flickors rättigheter. Nu vet jag att pojkar och flickor har samma rättigheter. Vi är jämlikar. Men eftersom flickors rättigheter inte respekteras måste vi kämpa för det! Det är därför jag är med i Moçambique för flickors rättigheter.

Vi är elva barnrättsambassadörer i vår grupp som informerar om barnets och flickors rättigheter. Vi pratar med elever och personal på skolorna och deltar i bymöten där vi förklarar för föräldrar, traditionella ledare, präster, imamer och alla andra vuxna om hur viktigt det är att respektera flickor. Varje vecka pratar vi i

radio om barnnäktenskap, sexuellt våld och om manliga lärare som utnyttjar flickor i utbyte mot godkända betyg.

Gör hembesök

Vi söker också upp barn som inte går i skolan. Familjerna är fattiga och barnen tvingas arbeta. Det är ofta flickorna som inte får gå i skolan. Vi informerar om flickors rättigheter och att alla har rätt att gå i skolan. Vi berättar för traditionella ledare så att dom kan hjälpa familjerna. Och vi uppmärksammar myndigheterna på barn som inte går i skolan och som far illa.

Att informera om flickors rättigheter är viktigt för att livet ska bli bättre för oss flickor. Redan nu ser vi barnrättsambassadörer att vårt arbete gör skillnad. Min mattelärare och andra har slutat diskriminera flickelever och behandlar alla med respekt!”

Dimentilià, 17, Inharrime

Radiopratt för flickors rättigheter

– Vi WCP-barnrättsambassadörer gör radioprogram om flickors rättigheter. Vi sänder klockan tre varje fredag på Rádio Comunitária de Inharrime. Med radio når vi många människor, säger Rafico.

Jag skäms!

”Alla pojkar i Moçambique känner flickor som får sina rättigheter kränkta. Det gör jag också. I en by där mina släktingar bor tvingades nyligen en 15-årig flicka att gifta sig eftersom hennes föräldrar ville ha 30 000 meticais (3 800 kronor) i loba-la, brudpris. Många föräldrar visar inte respekt för flickors rättigheter eller deras frihet. Så fort flickan är gift är hon beroende av någon annan och saknar frihet att styra sitt liv. Flickor måste, precis som vi pojkar, få gå i skolan och få kunskap och skapa sina egna liv.

I många familjer måste flickor arbeta mycket hårdare än pojkar. Dom tvingas göra allt hushållsarbete, medan pojkar kan leka och göra sina läxor ordentligt. Det är inte rättvist! För mig är det självklart att hjälpa till hemma. Jag städar, lagar mat, diskar och tvättar kläder så att mina systrar också kan få fritid och hinna göra sina läxor.

Kan vara föredöme

Som kille skäms jag när jag ser hur pojkar och män behandlar flickor och kvinnor och kränker deras rättigheter. Jag har länge velat göra något åt det här, men inte vetat hur jag ska göra. Men förra året fick jag min chans. Flickorna, som är WCP-barnrättsambassadörer på min skola, välkomnade oss killar att vara med i Moçambique för flickors rättigheter. Jag läste i tidningen Globen och ambassadörerna undervisade mig om barnets och flickors rättigheter.

Det är viktigt att vi killar är med och kämpar för flickors rättigheter. Som kille kan jag vara ett föredöme för andra killar och få dom att respektera flickor. Så att dom blir bra mot sina döttrar och fruar i framtiden. Hela Moçambique kommer att bli bättre då! Därför är vårt arbete att sprida kunskap om flickors rättigheter så viktigt.”

Rafico, 17, Inharrime

Gör hembesök

– När vi besökte Adélia och hennes fyra barnbarn berättade hon att familjen inte har råd med skoluniformer. Vi förklarade hur hon kan få tag på rätt dokument och stöd för att registrera barnen i skolan, säger Dimentiliä.

Deltar i bymöten

– Vid bymöten förklarar vi för föräldrar, barn, traditionella ledare, präster, imamer och andra om FN:s Konvention om barnets rättigheter och om att flickor ska respekteras, säger Rafico.

Handlar om rättvisa

För Rafico är det självklart att hjälpa till med hushållsarbetet hemma.

– Flickor utsätts för mycket kränkningar och det är något jag vill ändra på. Jag vill få killar att respektera tjejer. Det handlar om rättvisa! säger Rafico.

Global Vote-dags

WCP-barnrättsambassadörerna Dimentiliä och Rafico hade länge varit med och förberett Global Vote-dagen på Fjärde oktoberskolan i Inharrime i Moçambique.

Dimentiliä röstar för barnets rättigheter.

– Idag hade vi vår Global Vote. Tidigare hade vi barnrättsambassadörer informerat alla elever och lärare om barnets rättigheter och om World's Children's Prize, berättar Dimentiliä.

– Global Vote är viktigt för mig. Att läsa om priskandidaternas kamp för barn förändrar oss som läser. Vi lär oss, blir inspirerade och vill bli som kandidaterna!

Kämpar tillsammans

– Vi tjejer och killar som är barnrättsambassadörer kämpar tillsammans för flickors rättigheter.

Eftersom flickor har en svagare ställning och pojkar hellre lyssnar på pojkar, är det viktigt att vi har ambassadörer som Rafico, som når killarna. För om inte killarna ändrar sin inställning, blir det ingen skillnad för oss tjejer heller, säger Dimentiliä.

Ny kunskap

– Jag älskar att läsa både böcker och tidningar. Genom Globentidningen har jag lärt mig mycket om barnets rättigheter som jag inte kände till tidigare. I framtiden vill jag bli advokat och slåss för rättvisa, inte bara för flickor utan för alla! säger Dimentiliä.

Stöttar hjältar

– Under Global Vote höll jag ordning på kön samtidigt som jag var vice-president för röstningen. Det kändes väldigt roligt och viktigt med Global Vote eftersom jag fick en chans att stötta min hjälte! säger Rafico.

Inget röstfusk i år heller

Alla som röstat märks på fingret så det inte går att rösta två gånger.

Vuxna om Moçambique för flickors rättigheter:

"WCP-barnrättsambassadörerna på skolan har informerat mig om

'Moçambique för flickors rättigheter'. Målet är att få ett slut på allt utnyttjande av flickor och att flickors rättigheter ska respekteras överallt. Det är ett mycket viktigt program

eftersom flickors rättigheter kränks mycket här. För inte så länge sedan blev en av mina elever tvingad av sin pappa att sluta på skolan, eftersom han bestämt att hon skulle gifta sig. Tyvärr är det vanligt i Moçambique. Här har föräldrar inte lagt någon vikt vid att döttrar ska gå i skolan. Det enda som

kan få ett stopp på det är upplysning om flickors rättigheter. Därför är det här programmet så viktigt!"

José Herculano, rektor, Fjärde oktoberskolan, Inharrime

.....
"På skolor där WCP-programmet finns kan man se att pro-

blemet med manliga lärare som utnyttjar flickor i utbyte mot godkända betyg har minskat kraftigt eller helt upphört. Det visar hur viktigt 'Moçambique för flickors rättigheter' är! Inom kyrkan når vi mycket människor genom

Alla barn har rättigheter!

”En granne som känner Junior och Abdul visste att jag arbetar med barnets rättigheter och bad mig komma och besöka brödernas familj. När jag kom dit förklarade jag att alla barn har rätt att gå i skolan och jag beskrev också vart dom ska vända sig för att få alla nödvändiga dokument i ordning. Jag kommer även själv att kontakta den som är högste chef och ansvarig för skolorna i området för att verkligen vara säkra på att allt går som det ska.

Nu kommer bröderna registreras så att dom kan börja i skolan så fort nästa termin drar igång. Jag tycker att alla barn, även dom som inte går i skolan, har rätt att lära sig om sina rättigheter och att få göra sina röster hörda. Det var därför jag förklarade för Junior och Abdul om World’s Children’s Prize-programmet och bjöd in dom att vara med på vår Global Vote.”

Nilza, 17

– Jag tillverkar ståltrådsbilar och säljer dom för 100 meticais (13 kronor), säger Abdul, 10.
– Mina är mycket snyggare, så jag kan sälja dom för 250! skojar storebror Junior, 13, och skrattar.

– Igår var jag och Abdul med och röstade i Global Vote, på en person som kämpar för barn som har det svårt. Jag är glad att vi fick vara med trots att vi inte går i skolan, säger Junior.

– Nilza, som är WCP-ambassadör, kom till oss och berättade om barnets rättigheter. Hon sa att alla barn har rätt att gå i skolan. Min dröm är att bli trafikpolis, säger Junior.

– Och min att bli läkare, säger Abdul.

våra gudstjänster och församlingar, så vi har ett stort ansvar att sprida information om flickors rättigheter.”
Abel Hovie, kyrkoledare, Inharrime

.....
”Jag utbildades tillsammans med WCP-barnrättsambas-

sadörerna. Målet är att informera samhället om flickors rättigheter så att flickor ska få ett bättre liv. Och det behövs verkligen. Vi värdesätter inte flickor och det är inte alls bra. Vid sidan av att flickor gör allt arbete hemma och ofta tvingas sluta skolan i förtid på grund av barn-äktenskap, utsätts de för myck-

et sexuellt våld. I sina familjer, av lärare på skolorna och ute i samhället. Vi har lagar som förbjuder allt det här, men de måste användas också! Därför måste vi fortsätta att informera om flickors rättigheter i samhället. Det är därför det här programmet är så viktigt. Som traditionell ledare ska jag skydda flickorna, se till

att lagen efterlevs och se till att människor ändrar sitt tankesätt, genom att informera.”
Hermenegildo Ananias, traditionell ledare, Boane

Vill kämpa för flickorna

"Idag har vi haft Global Vote på vår skola och det känns bra för jag har lärt mig så mycket genom att vara med i World's Children's Prize. WCP-barnrättsambassadörerna kom och informerade om barnets rättigheter och om Global Vote, speciellt om flickors rättigheter. Jag har även läst mycket i Globen. Det inspirerar mig så mycket! Jag vill också bli en person som kämpar för barnets rättigheter, precis som barnrättshjältarna. Jag vill kämpa för flickors rättigheter och få ett slut på barnäktenskap. Barnäktenskap är vanligt i Moçambique och det beror på fattigdom. Familjerna tvingar döttrarna att gifta sig för att få brudpriset, lobola, och tjäna pengar. Lobolan kan vara en ko plus en summa pengar som mannen betalar för flickan. Man säljer flickan som om man sålde bröd eller någon annan vara. Barnäktenskap kränker en flickas rättigheter på många sätt. Flickans pappa tvingar henne att gifta sig med en vuxen man och det är rent våld. Sedan tvingas flickan sluta skolan för att ta hand om mannens hem istället. Hon kommer också att få barn trots att hon själv är ett barn.

Min framtidsdröm är att bli pilot."

Carlos, 15, Fjärde oktoberkolan, Inharrime, Moçambique

Barnrättsambassadör gav mig mod

"Idag har jag varit med i Global Vote. Här kränks barnets rättigheter också. Genom att läsa i Globen om barnrättshjältarnas arbete, lär vi oss mer om våra egna problem.

I min skola slutar många flickor i förtid eftersom familjerna tvingar dom att gifta sig. Tjejer som går i skolan i årskurs åtta är sen borta. Det är så fel! Vad ska en mamma som inte gått färdigt skolan kunna lära sina barn i framtiden? Man förstör inte bara livet för hennes barn, utan även flickans eget liv. Även en flicka föds med drömmar. Man dödar flickans drömmar när man tvingar henne att gifta sig. Det är ett brott.

Det vi lär oss genom World's Children's Prize kan vi sedan berätta om hemma för våra familjer och grannar. Så småningom kan situationen bli bättre för flickor.

WCP-barnrättsambassadörerna kom till skolan och informerade. Jag blev så peppad! Jag vill också vara en barnrättsambassadör som kämpar för flickors rättigheter. Dom har gett mig mod att våga prata om viktiga saker. Det är viktigt för oss tjejer att se modiga barnrättsambassadörer, som höjer sina röster.

I framtiden vill jag bli lärare."

Juvial, 15, Fjärde oktoberkolan, Inharrime, Moçambique

WCP-programmet gav mig mod

"Under de fyra år jag har varit med i WCP har det hjälpt mig att stå upp för mina rättigheter och även för andra barns rättigheter. Jag har utsatts för de flesta former av våld från min far. I början var jag rädd, och eftersom han är min far och som gud sa: 'Hedra din mor och din far', gjorde jag inget. Men allt eftersom åren gick började jag tänka klart och insåg att det här är inte rätt. Jag kunde stå upp för mina rättigheter så att min far fick motsvarande bestraffning. Det modet fick jag genom WCP-programmet. Jag kan sprida både kunskap om barnets rättigheter och om vad barnen kan göra. På så vis får jag större påverkan i samhället och kan åstadkomma förändring, allt tack vare WCP."

Henry, 17, Negros Oriental-skolan

Varje barn ska använda Globen

"Jag startade WCP-klubben på min skola. Jag har kunnat lära ut alla barnets rättigheter. Det gör skillnad i mitt liv. Vi kan finna fantastiska och rörande verklighetsberättelser om alla barnets rättigheter i Globen-tidningen. Att läsa denna tidning rör vid våra hjärtan. Den får oss att färdas världen över och möta barnens olika liv. Jag kan se barn här i mitt samhälle som inte går i skolan utan arbetar i jordbruket eller som fiskare. Vi måste förstå att varje barn behöver gå i skolan. WCP-programmet stärker varje barn att stå upp för vad som är rätt. Jag vill bli lärare och jag kommer att se till att varje barn vill gå i skolan och använda Globen. Jag kommer att lära dem barnets rättigheter."

Francis, 16, Jose Marie Locsin Memorial-skolan

INDIEN

Världens största skola röstar

Världens största skola, City Montessori School i Indien, var som vanligt med i WCP-programmet.

– Jag känner mig stärkt av att ha röstat. Jag känner mig viktig eftersom min röst räknas.

Sanridhi, 14

Teckning mot aga

"Det är första gången som jag är med i World's Children's Prize-programmet. Min teckning visar ett barn som utsätts för aga av sina föräldrar för att han valt att gå till skolan istället för att leta efter ved. Med den övning jag får som medlem i WCP-barnrättsklubben i min skola, har jag lätt för att prata om barnets rättigheter och demokrati med mina vänner och lärare."

Isaac, 12, L'École Joie et Vie

Gör min röst hörd

"Jag hade turen att bli med i WCP-klubben på min skola och det gör att jag kan prata om barnets rättigheter med mina skolkompisar. Min teckning visar ett barn som gör sin röst hörd genom att lägga sin röstsedel i valurnan. Jag röstade för barnets rättigheter, tidigare har jag bara sett vuxna rösta i mitt land Benin."

Édouard, 12, L'École Joie et Vie

Stolt över min barnrättskunskap

"Det var en fantastisk upplevelse att delta i WCP-programmet. Jag har aldrig haft så mycket känslor som när jag lärde mig om kandidaternas insatser. Jag är stolt över mina kunskaper om mina rättigheter och jag ska dela med mig av den kunskapen till mina bröder och vänner."

Mirlande, 12, CS les Elus

UGANDA

Global Vote på Genesis NP School i Uganda.

Ingen aga i skolan!

Myra, 17, har varit WCP-barnrättsambassadör sedan 2013. Genom sina erfarenheter av att kämpa för barnets rättigheter i skolor, har hon nu blivit programhandläggare hos organisationen FORDESK. Här intervjuas Myra i FN-radion Radio Okapi.

Myra: Vårt mål är att lära barn och lärare om barnets rättigheter och om den demokratiska processen.

Radio Okapi: En del människor säger att er utbildning gör barnen oartiga när de kräver sina rättigheter.

Myra: Det är för att de människorna inte förstår. Därför fortsätter vi med utbildningen så att de ska få förståelse och ändra sitt synsätt på barn. Det är bra för dem att lära sig det bättre sättet att möta barns behov. Barn blir inte otrevliga på grund av vår utbildning, men de lär sig att ta ansvar för sin framtid och det behöver varje kultur. Lärarna borde vara de första som utbildar barn om deras rättigheter.

Radio Okapi: Du pratade om att förbjuda aga. I Afrika, och speciellt i DR Kongo, tycker du att det är bra att förbjuda aga i skolor?

Myra: Vi insisterar att aga inte ska vara tillåtet i skolor. Även regeringen i DR Kongo har förbjudit det. Det går emot

barnets rättigheter och ändrar inte ett barn. I motsats gör det att barn lider fysiskt och psykiskt istället för att förbättras. Det är därför barnrättsambassadörer, lärare och klubbar, måste jobba tillsammans för att hitta en lösning i varje situation där barn är inblandade och har problem.

Radio Okapi: Om du vägrar aga, vad anser du är det bästa sättet att utbilda ett barn?

Myra: Varje beslut som tas om ett barn måste vara till barnets fördel. Aga är bokstavligt talat en fysisk och psykisk nedbrytning av barnet. Att utbilda ett barn är att ta beslut och vidta åtgärder som är till barnets fördel. Det finns många olika sätt och det bästa är att prata med barnet som en människa.

Radio Okapi: Vad menas med en ambassadör?

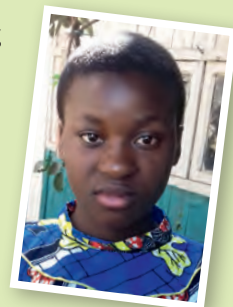
Myra: En barnrättsambassadör är ett barn som har upplevt kränkningar av sina rättigheter och kräver att dessa kränkningar inte ska fortsätta att påverka andra barn. Kränkningarna måste upphöra och förövarna måste ställas till svars för sina dåliga vanor. Ambassadörerna arbetar med klubbar och lärare och granskar situationen för barnets rättigheter i skolorna. WCP-klubbarna följer situationen dagligen. De diskuterar med WCP-ambassadörerna innan de talar med skolans ledning.

Sång till Globen

"Jag älskar Globen! Den har väldigt bra historier om barn som jag, från hela världen. Genom den upptäcker jag andra barns kamp i världen för att främja och skydda sina rättigheter. Genom den upptäcker jag våra hjältar som kämpar för barnets rättigheter i svåra situationer. Globen har lärt mig att barnets rättigheter måste skyddas av barn själva och av vuxna. Jag kämpar för att mina rättigheter ska bli kända och respekterade i min familj, min by, av pojkar och av myndigheterna. Hur kan jag få leva långt ifrån vapenexplosioner, långt ifrån krig och långt från diskriminering? Globen, snälla svara mig! Jag måste komponera en sång så jag aldrig glömer dig!"

*Emily, 12, E.P
Mbinga-skolan*

Vill ha WCP i alla skolor

"Efter att jag upptäckt World's Children's Prize-programmet, har jag drömt om paradiset på jorden: Att få uppleva att alla de barnets rättigheter som jag läser om i tidningen Globen uppfylls! WCP lär mig mycket om barnets rättigheter (för pojke eller flicka, rik eller fattig, svart eller vit, flykting, föräldralös, barn med funktionsvariationer, stad eller by, osv).

WCP har lärt mig att rösta. Jag ser fram emot att bli vuxen och försvara demokratin i mitt land! Jag kommer under hela min livstid att förbli en ambassadör för flickors rättigheter för att få slut på våldet mot flickor i mitt land, DR Kongo!

Jag älskar WCP! Jag gillar att läsa Globen för den globala mobiliseringen av barn och vuxna för att skydda rättigheter för alla barn i världen! Ja till WCP-programmet i alla skolor i DR Kongo, både i staden och på landsbygden."

*Mali, 14, Institut
Matimanyi*

Svart hår mot diskriminering

"Vi är sju barn i vår familj. Två av oss flickor är albinos. Vi diskrimineras på grund av vår hudfärg. Min storasyster Justine som också är albino blev miss-handlad av en soldat för att hon är albino. Jag har vitt hår men på grund av diskrimineringen färgar jag det svart, så att andra barn kommer hem till mig. Jag är ledsen att jag inte kan gå i skolan som mina systrar och bröder, som är svarta. Tack till WCP och Barnkonventionens första artikel om att alla barn har samma rättigheter. Jag är ensam hemma hela dagarna. Jag ska kämpa för alla barn. Globen är som min bebis och jag har alltid den med mig!"

Katungu, 13

Fattiga och rika har samma rättigheter

"Jag har deltagit i utbildningen om barnets rättigheter med stort intresse. I vår skola är det diskriminering mellan barn från rika familjer och barn från fattiga familjer. Lärarna sätter barn från rika familjer i raderna med bra stolar och barn från fattiga familjer i raderna där det är dåliga stolar. Utbildningen har stärkt mig att kämpa mot diskriminering och jag kommer från och med nu att säga åt lärarna att rika och fattiga barn ska sättas på likadana stolar."

Joyce, 13, Complexe Scolaire Elimu

TOGO

Global Vote på CS le Sinou-skolan.

Läs Globen varje dag

"Du barn, ta ditt mod i båda dina händer. Lär dig mer om dina rättigheter. För att göra det, läs varje dag i Globen. Gör din röst hörd, för beslut som berör dig måste ta hänsyn till dig."

Elisée, 10, CS le Leader-skolan

WCP stoppar lärarnas spön

"I mitt land använder lärarna ofta sina spön. WCP-programmet kommer att göra så att de inte längre kan använda sina käppar. Och jag är stolt över Globen-tidningen sedan jag upptäckte den."

Yayira, 11, CS le Leader-skolan

Myndigheterna ska läsa Globen

"I mitt land försöker inte myndigheterna föra fram barnets rättigheter. De måste få Globen-tidningen. Det skulle hjälpa dem mycket."

Junior, 10, CS le Leader-skolan

Med WCP ändras mycket

"I högstadiet undervisas vi i barnets rättigheter. Men kontigt nog respekterar ofta våra lärare inte dessa rättigheter. Med WCP-programmet ändras redan många saker."

Blessing, 15, CEG Agoe-Centre-skolan

Stolt WCP-klubbmedlem

"I år lärde jag mig att stå framför många människor för att tala om och försvara barnets rättigheter. Jag är stolt över att vara med i min skolas WCP-klubb."

Prisca, 10, CS le Sinou-skolan

SENEGAL

Tack WCP för att jag kan kräva min rätt

"Jag är den enda flickan i vår familj och min mormor som har hand om oss förväntar sig att jag ska göra alla hushållssysslor. Förut kom jag för sent till skolan varje morgon. Och på rasten klockan elva kom hon och hämtade mig i klassrummet för att jag skulle komma hem och laga lunchen. Varje dag var det likadant. Tack WCP för möjligheten ni givit mig att kräva mina rättigheter. Genom det kan jag nu regelbundet gå i skolan och behöver bara laga middag på söndagar eftersom jag har undervisning på lördagar."

Binta, 15, Toufndé Gandé-skolan

WCP mitt visum att slippa bli bortgift

"WCP är Min Frihet och Mitt Visum för att kunna slippa bli bortgift. Efter att jag berättat om WCP för min familj och min by sa min mamma till min pappa att låta mig gå kvar i skolan och växa och inte bli bortgift. WCP hjälpte mig att återfå rättigheten till fritid, skydd och utbildning."

Houlimata, 13, Toufndé Gandé-skolan

Global Vote i byn Toufndé Gandé

43

Globen till alla barn!

"World's Children's Prize är ett bra program som lär oss om våra rättigheter. Sedan jag nåddes av WCP har det hjälpt mig mycket som muslimsk flicka och även andra flickor i skolan. Jag är WCP-barnrättsambassadör på min skola och utbildar medlemmarna i vår WCP-barnrättsklubb, där de flesta är flickor, i våra rättigheter. Globen är en intressant tidning och jag rekommenderar att alla barn i alla skolor i Ghana får ett eget ex, speciellt på landsbygden där vare sig barnets rättigheter eller flickor respekteras."

Barikisu, 15, Gomoa Buduburam Junior High School

Hjälper min vän genom WCP

"Jag är mycket glad att WCP-programmet har kommit för att stanna eftersom det lär oss mycket. Jag har en god vän som har en stor utmaning och med hjälp av vad vi lär oss i WCP-barnrättsklubben försöker jag hjälpa henne med råd. När min vän var fjorton dog hennes pappa. När hennes mamma gifte om sig flyttade de till styvfadern. I början tog hennes mamma bra hand om henne, men sen ville hennes styvfar tvinga henne att sluta skolan och att bli bortgift. Jag kunde ge min vän råd om hennes rättigheter så nu är hon fortfarande kvar i skolan. Hon säljer isvatten under loven för att klara sig. Tack WCP som ger råd och stärker oss barn som har utmaningar."

Priscilla, 16, Sekondi-dövskola

Lär byns föräldrar

"Jag är en barnrättsambassadör så jag kan lära byns föräldrar att respektera barnets rättigheter, speciellt om flickors rätt att gå i skolan."

Nématou, 12, WCP-barnrättsambassadör, Jeannotkro-skolan

Global Vote i Jeannotkro-skolan.

Barn kan kämpa för rättigheter

"När jag läser Globen har jag upptäckt att vi barn kan kämpa för att våra rättigheter ska respekteras. Jag har också sett hur barn världen över utsätts för kränkningar av sina rättigheter."

Juliana, 10, WCP-barnrättsambassadör, Sokoura-skolan

Barns rättigheter kränks i vår by

"World's Children's Prize-programmet har fått mig att bättre förstå barnets rättigheter och deras betydelse för barns utveckling. Så jag bestämde mig för att bli en barnrättsambassadör eftersom jag ser så många barn som lider av kränkningar av sina rättigheter i vår by."

Aristide, 12, WCP-barnrättsambassadör, Sokoura-skolan

Global Vote i Sokoura-skolan.

Som barnrätts-ambassadör ger jag barnen röst

”Jag är en WCP-barnrättsambassadör. Jag utbildar skolbarn och människor där jag bor i barnets rättigheter, speciellt flickors rättigheter. Jag för barnens rop vidare, för där vi bor lyssnar ingen på ett barn.

Barn är rädda att göra sin röst hörd. Som barnrättsambassadör besöker jag andra skolor för att tala med elever och lärare. Ett av de besöken var hos BOSASA-centre för inlåsta pojkar.

Lär av mig

BOSASA är för ungdomar som är i problem med lagen. Det innebär att det är ett fängelse för barn. Första gången åkte vi dit för att vara med om Global Vote.

Pojkarna saknar sina mammor och kämpar för att bli drogfria. När de fyllt 18 år flyttas de till vuxenfängelser även om de var barn när brottet begicks. Jag berättade för dem om flickors rättigheter och bad dem att tala med sina vänner och bli ambassadörer för flickors rättigheter medan de är i fängelse.

Det här har förändrat hur jag ser på barnets rättigheter. Jag kunde inte ta in vad de här pojkarna berättade för oss. En pojke, 16 år gammal, berättade sin historia och bad oss att återberätta den så mycket vi kan, så att andra lär av hans liv:

’Jag var med i Nice Time Kids-gänget i mitt område. Jag växte upp med gangsters. Min pappa var gangster. Alla mina tatueringar är för något som jag gjort i gänget. Även när du får en pistol och skjuter någon får du en tatuering. Nu när vi får Globen-tidningen ser vi mycket om hur vuxna skadar barn. Idag sitter jag i fängelse, men de vuxna i gänget är hemma i frihet. De skickade ut mig att begå brott och nu får jag betala för det.’”

Sam, 15, Chris Hani-skolan

Global Vote för de inlåsta pojkarna på BOSASA.

Lär alla barn deras rättigheter

”Med hjälp av Globen upptäckte jag att barnets rättigheter inte respekteras i mitt land. Barn, och speciellt flickor, utnyttjas. Barn förnekas sina rättigheter till bra utbildning, tillgång till hälsovård och mycket mer. Viktigast var att jag kunde lära mig mina rättigheter. Låt alla barn gå i skolan och lära sig sina rättigheter.”

Sidibé, 16

WCP den verkliga skolan

”WCP är den verkliga skolan, som gör det möjligt för barn att själva kämpa för sina rättigheter. WCP lär oss mycket bra hur vi ska nå våra mål i framtiden, genom att vi vet att vi har rättigheter som måste respekteras.”

Lounceny, 17

WCP och världen är modern

”World’s Children’s Prize-programmet är mycket viktigt i mitt land och i min skola, där elevernas rättigheter inte respekteras. Genom WCP kan vi våra rättigheter. Jag trodde att flickorna måste göra allt hushållsarbete tills WCP hjälpte mig att förstå att vi behöver hjälpa våra systrar och mammor. Viktigast är att få föräldrarna att läsa Globen och förstå att de ska tillåta flickorna att ha hand om sina liv, för världen är modern.”

Henoc, 17

Globen gör mig stark

”Att läsa Globen gör att jag känner mig säker och stark.

Den lär mig saker jag inte visste. Den har väckt en vilja i mig att hjälpa mina vänner och få dem att förstå att vi har många rättigheter som inte respekteras. Och att vi ska kämpa för de rättigheterna. Genom Globen har jag lärt mig att alla barn i världen har samma rättigheter. WCP gör barnens röster hörda.”

M'mah, 16

**VARFÖR
NOMINERAS
GABRIEL?**

Nominerad barnrättshjälte

Gabriel Antonio Mejía Montoya

 SIDORNA
46–65

Gabriel Antonio Mejía Montoya, Fader Gabriel, nomineras till World's Children's Prize för sin mer än 30-åriga kamp för Colombias utsatta barn – gatubarnen, barnsoldaterna och barn som dömts till fängelse.

Fader Gabriel har vikt sitt liv till att hjälpa de fattiga. För det har han utsatts för flera mordförsök.

Under det mer än 60-åriga kriget i Colombia tvingades nästan sex miljoner människor fly från sina hem och fler än 200 000 dödades. Barnen drabbades svårt.

När Gabriel 37 år gammal såg gatubarnen som levde utanför hans hem grundade han stiftelsen Hogares Claret och sitt första center för gatubarn. Idag driver stiftelsen 52 barncenter. Där tar man hand om 4 000 barn och ungdomar, som levtt som gatubarn eller barnsoldater, samt barn som dömts att avtjäna sitt straff i stiftelsens låsta ungdomscenter. Genom Gabriels och Hogares Clarets insatser har tiotusentals av de barnen kunnat få ett bättre liv.

Fader Gabriel kämpar för de barn som samhället vänt ryggen. Han säger att kärlek är den viktigaste medicinen. Läkare, psykologer och socialarbetare lever tillsammans med barnen. De lyssnar på barnen och deltar i deras dagliga aktiviteter. Barnen erbjuds utbildning och terapi. De har yoga och mediterar varje dag. I terapin hos Hogares Claret ingår för alla barn och ungdomar att vara scout. De lär sig om goda värderingar, att visa medkänsla, vara rättvis, inte döma andra och visa respekt och ta ansvar.

Barnrättshjälten Gabriel tillsammans med barn på Hogares Claret i Medellín.

Fader Gabriel, som han kallas, har hela sitt liv arbetat för de fattiga och för gatubarnen, barnsoldaterna och barn som dömts till fängelse. I Colombia kan det vara farligt och han har utsatts för flera mordförsök. En gång fick han fly på häst mitt i natten när hans hus omringades av beväpnade män ...

Att hjälpa andra är något som Gabriel är uppväxt med. Hans mamma var sän. Hon ville alltid hjälpa till och ta hand om dem som behövde hjälp.

Gabriel älskade att gå till kyrkan när han var barn och visste redan när han var sju år att han ville bli präst. När han som 13-åring reste till huvudstaden Bogota för att läsa till präst var det emot sina föräldrars vilja. De trodde inte heller att han skulle stanna. Men föräldrarna fick fel.

Hjälper fattiga

Som 27-åring fick Gabriel i uppdrag att resa till

Vatikanen, i Rom i Italien, för att jobba med Claretianorderns ledare. Claretianordern består av tusentals katolska präster, som arbetar med att hjälpa fattiga i fler än 60 länder över hela världen.

Väl hemma i Colombia igen blev Gabriel placerad i en av Colombias fattigaste och mest otillgängliga regioner, Chocó, vid Stilla havet. Där skulle han hjälpa områdets fattiga invånare.

Gabriel älskade människorna han mötte i Chocó. Här levde ursprungsfolk och svarta colombianer. Människor vars rättigheter kränkts i hundratals år och

som saknade det mesta.

– Det var ett viktigt uppdrag som jag fått. Som claretian ska du uppmärksamma och påtala orättvisor. Vi ser hungriga, arbetslösa och diskriminerade människor och lider med dem. Man känner deras smärta, förklarar Gabriel.

När Gabriel efter nio år lämnade Chocó hade han varit med och gett områdets invånare sånt som aldrig tidigare funnits i de ogenomträngliga djungel- och våtmarkerna. Med hjälp av Gabriel och Claretianordern köptes tre små transportflygplan in till området. Det

byggdes tre landningsbanor, 30 hälsovårdskliniker, flera skolor och många barn vaccinerades mot sjukdomar.

Ville döda Gabriel

När Gabriel och hans kollega hjälpte Chocós fattiga bönder att bilda ett kooperativ retade de upp många affärsmän. Genom kooperativet kunde bönderna själva sälja sina varor på större marknader utanför Chocó och få mer pengar. Det här var något som affärsmännen tidigare kunde ta betalt för.

Sent en natt knackade det på Gabriels dörr. Det var en av bönderna i kooperativet. Han sa till Gabriel att klä på sig och snabbt ta sig därifrån.

Gabriel sadlade sin häst och red genom natten bort från huset. Han var långt därifrån när huset omringades av flera män med gevär. De tänkte eld på huset och genombrorade det med hundratals gevärskulor. Affärsmännen hade hyrt folk för att döda honom.

Vid ett annat tillfälle när Gabriel och en kollega flög med ett flygplan över Chocó började det plötsligt brinna i motorn. De tvingades nödlanda. När piloten undersökte motorn såg han att den saboterats. Meningen var att planet skulle explodera uppe i luften.

Hus för gatubarn

När Fader Gabriel, som han kallas som präst, kommer till Medellín är han 37 år. Utanför hans port i stadens centrala delar lever en grupp gatubarn.

– Jag jobbade mycket och hade alltid mycket att göra, men jag hade en säng, ett rum och mat. Samtidigt på gatan utanför sov barn som inget hade.

Gabriel är en öppen och glad person. Han pratar med alla. Han närmar sig också gatubarnen. Ger dem mat, filtår och kläder. När de är sjuka går han med dem till läkaren.

Gabriel är älskad av de före detta gatubarnen på Hogares Claret i huvudstaden Bogotá. Han tycker om att dansa och sjunga med dem.

Det är nu han får en idé till en stiftelse som ska ha ett mottagningscenter för gatubarn. Stiftelsen ska heta Hogares Claret (Clarets hem) efter grundaren av Claretianordern.

Tillsammans med en fransk präst köper Gabriel ett hus i Medellín. De öppnar upp huset för gatubarn. Tillsammans med barnen renoverar de huset och skapar Hogares Clarets första mottagningscenter.

Idén är enkel. Läkare, psykologer och socialarbetare lever tillsammans med barnen och deltar i deras dagliga

aktiviteter. Barnen erbjuds skola och terapi. Familjer till de barn som inte är föräldralösa bjuds in att vara med i arbetet.

Arbete utan lön

Snart har Gabriel en bok med 150 namn på barn och ungdomar som står i kö för att komma till mottagningscentret. På söndagar bjuds familjer, grannar och personer som står Claretianordern nära till centret. Tillsammans samlar de in mat, tvål, schampo, papper, kläder, handdukar och andra saker. Under de första sex åren får ingen som

arbetar på centret någon lön. – Min utgångspunkt har alltid varit att det samhälle som skapar problemen borde betala för lösningen. Vi lever i ett samhälle där det enda som gäller är att äga på andras bekostnad. Barnen blir offer. Vi lär ut motsatsen till det. Vi talar om goda värderingar, om att visa medkänsla, vara rättvis, inte döma andra och visa respekt och ta ansvar. Det är absolut förbjudet att utnyttja barnen och att bestraffa dem med slag och andra fysiska bestraffningar, säger Gabriel.

Snart kan Gabriel öppna

Gabriel tillsammans med pojkar som dömts att avtjäna sina fängelsestraff hos Hogares Claret. Där ingår att de ska vara scouter och få hästterapi.

Gabriel tas emot med en varm kram på Hogares Claret i Medellin. Han tar sig tid att prata med alla barn han möter och visar att han bryr sig och tycker om dem.

– På våra ungdomsfängelser drömmer ungdomarna om framtiden. Jag hoppas att en gång helt kunna förändra fängelserna för ungdomsbrottslingar, säger Gabriel.

nya center i Medellin, men även i andra städer. Colombias socialtjänst vänder sig till honom för att be om hjälp. Kriget i landet och narkotikahandeln med kokaïn gör att antalet barn med problem med droger och kriminalitet ökat kraftigt.

Scouter och meditation

Gabriels center är populära och framgångsrika. Hogares Claret blir medlem av den colombianska scoutrörelsen och alla barn som kommer till stiftelsens center blir scouter.

Gabriel jobbar alldeles för mycket. Under en av sina resor lär han sig yoga och att meditera. Han känner att det hjälper och från den dagen gör han ett yogapass och

mediterar flera gånger per dag. Det blir också rutin på Hogares Clarets center.

– Första gången jag mediterade rann stressen av mig och jag blev så mycket lugnare. Flera av de barn vi möter bär också på en stor stress, mycket aggressioner och våld. Jag tänkte att om det hjälpte på mig borde de hjälpa på dem. Nu är både meditation och scoutrörelsen en del av de fredliga samhällen som vi skapar tillsammans med barnen.

Drömmer om framtiden

Colombias socialtjänst betalar idag Hogares Claret för att driva inte bara mottagningscenter åt gatubarn. De driver också ungdomsfängelser, center för före detta barn-

soldater och ger stöd åt ungdomar som genomgått deras program och vill läsa på universitetet.

Många av de anställda och ungdomsledarna på stiftelsens olika center har själva en gång kommit till Hogares Claret som barn. En av dem hade först försökt döda Gabriel. För precis som att Gabriel en gång retade upp affärsmän i Chocó, är han i storstädernas förorter i vägen för många kriminella gäng.

– Vi skulle besöka en kvinna med två barn som var drogmissbrukare. Plötsligt kom en pojke med en pistol. Han sköt mot oss och vi körde därifrån med bilen. Han sökte upp mig sen och bad om förlåtelse. Idag jobbar han åt mig.

Gabriel har också beskjutits för att droghandlare anser att han tagit gängens bästa drog-försäljare ifrån dem.

– Ett av det här landets största synder är fängelser. Man läser in folk och ger dem inget hopp om framtiden. På våra ungdomsfängelser drömmer ungdomarna om framtiden. Jag hoppas att en gång helt kunna förändra fängelserna för ungdomsbrottslingar, säger Gabriel. 🌐

Gabriel lärde sig yoga och att meditera under en av sina resor. Han kände att det hjälpte mot stress och sedan dess deltar alla barn på alla Hogares Clarets center i yoga och mediterar varje dag.

Kevin, i mitten, lyssnar till Gabriel när denne besøker Hogares Claret-centret i Madellin.

Från gatan till scouterna

När Kevin kom till Hogares Claret hade han levt nästan hela sitt liv på gatan. Han levde på att leta bland sopor och sälja sånt som gick att återvinna. Han tog droger och hamnade ofta i bråk.

En dag när han saknade pengar gick han till en kyrka. Prästen sa att han inte kunde hjälpa honom. Men en kvinna hörde Kevin och gav honom pengar mot att han lovade att gå till polisen. Det gjorde han. Och polisen tog med honom till Hogares Claret i Medellin.

– I början ville jag bara sticka härifrån. Det var konstigt att vi alla skulle vara scouter och följa en massa regler, men efter ett par veckor kände jag att det var okej. Vi får lära oss mycket som vi kan ha hjälp av senare i livet, säger Kevin.

Scoutlivet har hjälpt Kevin få ordning på livet. För första gången ser han en framtid. Han hoppas kunna lära sig baka, men vill innerst inne bli fotbollsproffs.

Hjälper varandra

För tio år sedan levde Kevin och hans storebror ensamma i en by på landet. Deras föräldrar var döda.

– För att överleva stal vi. Men en dag kom gerillan som styrde i byn till vårt hus. De förklarade att det var förbjudet att stjäla och dödade min storebror framför mina ögon.

Sen den dagen har Kevin fått klara sig själv. I scoutpatrullen hos Hogares Claret har han för första gången kamrater och vänner som respekterar honom. De hjälper varandra.

Som scouter lär de sig att ta ansvar, vara goda ledare och visa medkänsla. De ser på sig själva med nya ögon och blir medvetna om vad de kan klara själva och med hjälp av andra.

Fader Gabriel var själv scout som barn. Han ser scoutrörelsens metoder som en del av terapin för att hjälpa de barn och ungdomar som kommer till Hogares Claret. 🌐

Nyklippt Kevin. En kille som tidigare fått hjälp på Hogares Claret kommer en gång i veckan och klipper alla som vill, och även för att lära ut frisöryrket till dem som vill.

Från pistol till häst

För ett par månader sedan levde Eider, 15, med en pistol i handen. Han var en del av ett gäng i Medellín, som hotade och mördade på beställning. Nu står han försvarslös framför en häst och är rädd.

Som en del av terapin på Hogares Claret får barnen jobba med hästar.

Eider har ridit en gång förut, men nu ska han krama hästen och få den att lägga sig ner.

– De sparkas ganska hårt, tror jag. Hur ska jag göra? frågar Eider sina kamrater.

En kille som gjort det förr visar. Han lyfter försiktigt på en hov och hästen lägger sig ner. Han lägger sig ner på hästens mage och de vilar så utan att röra sig.

Eider skakar på huvudet och skrattar lite. Sen försöker han komma hästen nära. Den vill inte, försöker gå därifrån, frustar och rycker i tyglarna.

Kramar hästen

Efter en stund får Eider stå tätt intill hästen. Han känner värmen och stryker den mjuka, korta pälsen. Han kramar

hästen utan att den gör något. Det känns bra. De står så ett tag.

Med hjälp av sin kamrat får Eider till slut ner hästen på marken. Han får pröva att lägga sig på hästen. Men snart vill den stå upp igen.

– Det var läskigt, men sen fick jag lite självförtroende. Det kändes som att vi fick lite kontakt. Hästen ville hjälpa mig och jag slappnade av. Då slappnade den också av, säger Eider.

Som familj

Inom Hogares Claret används hästterapi som en metod främst för att hjälpa ungdomar som har haft eller har problem med sina familjer. Hästen upplevs som en familjemedlem. Den svarar inte på frågor. Den lyssnar och hjälper. Genom att kom-

Eider var en gängmedlem med pistol i handen. Nu ligger han och kramar en häst som en del i sin terapi på Hogares Claret.

ma hästarna nära och arbeta tillsammans med dem bearbetar ungdomarna relationsproblem med sina föräldrar.

Idén till hästterapi fick Fader Gabriel när han mötte en god vän som jobbade med hästterapi i Spanien. Idag föder Hogares Claret upp

hästar på flera platser i Colombia. Förutom för terapi engageras ungdomarna också i uppfödningen av hästarna. De ska skötas om, ha mat, tvättas och motioneras. 🌐

På Hogares Clarets ungdomscenter La Libertad utanför Medellín använder man hästterapi som ett av många sätt att få ungdomarna att läka och må bättre.

Skotten viner i luften. Soldaterna skriker och Marlons kamrater flyr. Han vet inte om han dödat en soldat. Det är nog bäst att fly, tänker han. Sen tänker han lite till. Ger han upp är kriget slut för hans del. Han har inget att förlora.

Marlon lurades bli barnsoldat

En dag kommer det två män och knackar på Marlons dörr. Hans mamma är inte hemma. Hon jobbar i en gruva ute på landet. Marlons småsyster Sofia och Rosanna är i skolan.

– Är det du som är Marlon? frågar männen.

– Ja, säger Marlon.

– Vi har hört att du söker jobb. Du vill visst hjälpa din mamma och tjäna lite pengar, säger männen.

– Det stämmer, säger Marlon.

Männen säger att de har ett jobb åt honom.

– Du får 15 kronor nu så får du mer sen? frågar männen.

Marlon tvekar. För 15 kronor kan han köpa 1,5 kg ris. Det är mycket mat.

– Du får ett vapen också, säger männen.

Upp i bergen

Marlons pappa blev skjuten när Marlon var liten. Hans farbror har varit med i de paramilitära grupperna, män och kvinnor som slogs mot gerillan åt regeringen. Ibland hjälpte de militären.

Marlon har alltid önskat att

Ingen vet vilka som bor här

Marlon står vid grinden in till centret och tittar ut. Det finns inga skyltar som visar vad som finns bakom grinden, att det är ett center för tidigare barnsoldater. Det är för att garantera barnens säkerhet.

han också fick ha ett vapen. Och så vill han ha en motorcykel. Tänk att få ett jobb där han kan tjäna pengar och få bära vapen. Han tackar ja till männen.

Han hoppar in i människens bil. De kör ut ur staden, ut på landet och upp i bergen. När de kommer fram befinner de sig i ett militärläger, fast alla bär olika uniformer och vapen. Det verkar också som att de gömmer sig. Sånt gör ju inte militären.

Snart förstår Marlon att männen är medlemmar i en väpnad grupp. Många av medlemmarna har varit paramilitärer som Marlons farbror. För flera år sedan fick de pengar av regeringen om de lämnade in sina vapen, men en del lockades tillbaka till livet som paramilitärer.

Paramilitärerna säger att de beskyddar människor. Fast de som inte betalar för beskyddet de blir slagna eller dödade. Så egentligen är de kriminella.

Blir barnsoldat

Marlon får ett gevär och en pistol, uniform och kängor. Männen lär honom hur man skjuter och hur man smyger i skogen. Han får mat och männen säger att han ska få pengar senare.

Efter en månad blir Marlon en del av en patrull med sex andra. De har alla olika uppgifter. Marlon får bära mycket utrustning och tunga vapen.

Colombias barnsoldater

2016 blev det fred mellan Colombias regering och landets största gerillagrupp. De hade då varit i krig med varandra i mer än 60 år. Nästan sex miljoner människor har tvingats fly från sina hem i Colombia. Fler än 200 000 har dödats.

Så började kriget

Kriget började för att gerillan tyckte att regeringens politik var orättvis. Fattiga människor fick ingen mark att odla på eller hade arbeten med dåliga löner. Det fanns inte hälsovård och skola åt alla.

Sen började människor i andra länder att köpa kokain från Colombia. Många colombianer använde då vapen för att ta mark, som de kunde odla kokablada på. Så gjorde också gerillan.

Många rika i Colombia tyckte inte att regeringen gjorde tillräckligt för att bekämpa gerillan. Därför betalade de före detta soldater, poliser och kriminella för att bilda paramilitära grupper. De slogs mot gerillan, men löd inte order av regeringen. De paramilitära styrkorna har avväpnats, men en del har bildat mer som kriminella gäng.

Barnsoldater förbjudet

Både gerillan och de paramilitära grupperna använde barnsoldater. Enligt internationell lag är det förbjudet. Det strider också mot barnets rättigheter. Ingen vet hur många barn som varit soldater i Colombia, men på 16 år har landets socialtjänst tagit hand om 6 000 barnsoldater.

Barnsoldaterna placeras först på ett mottagningscenter där de får information om sina rättigheter. De får ett id-kort och kan börja i skolan. Efter ett par månader får de komma till ett skyddscenter där de får bo tills de är redo att återvända hem. Finns ingen familj att återvända till kan barnen stanna på centret tills de är 18 år.

Fader Gabriels Hogares Claret driver flera mottagningscenter och skyddscenter för före detta barnsoldater.

▶ Patrullen får i uppdrag att leta efter gerillan i ett område. Flera veckor senare när det slagit läger en kväll, kommer militären. Marlon är så trött att han har somnat bakom ett träd. Han vaknar av skottlossningen. Hans kamrater skriker. En av dem faller död ner på marken.

Det är första gången Marlon är med i en eldstrid. Han tittar runt trädet och ser en soldat bakom några buskar. Han siktar och skjuter. Kulor slår in i trädet där han sitter och Marlon kastar sig ner på marken. När han tittar upp är soldaten han sköt mot borta.

Några av Marlons kamrater börjar springa därifrån. Marlons första tanke är att springa med de andra. Men sen tänker han snabbt efter. Han har ju inte tjänat några pengar. Männen lurade honom.

– Jag ger mig, skriker Marlon och kastar vapnet på marken. Med händerna över huvudet kliver han fram bakom trädet. Soldaterna kommer snabbt fram till honom. De ser att han är ett barn.

– Hur gammal är du? frågar en soldat.

– Femton år herrn, säger Marlon.

– Du är för liten för att bli fånge. Du får följa med oss, så ska vi ringa några som kan ta hand om dig.

I en glänta i skogen ligger två döda personer. En är Marlons kamrat. Den andra är en soldat. Marlon undrar om det var den soldat han sköt på.

Fader Gabriels center

Enligt lagen i Colombia är det förbjudet att vara medlem i någon väpnad grupp. Är man vuxen hamnar man i fängelse. Är man under arton år tas man om hand av socialtjänsten.

På militärbasen tar soldaterna kort på Marlon. De får inte förhöra honom, men de ställer frågor om hans familj, varifrån han kommer och varför han gick med i den paramilitära gruppen.

Nästa dag kommer en kvinna från socialtjänsten. Hon frågar först Marlon om militären behandlat honom bra.

– Ja, de har varit snälla, säger Marlon.

Sen får Marlon berätta om sin familj och varifrån han

Blir det lång fred nu?

Jesus, 17

– Jag tror att freden lyckas. Förut kände jag inte folk som slagits med de andra grupperna, men nu har jag vänner som var paramilitärer förut. Så allt är möjligt.

Leydi, 17

– Tidigare fredssamtal har aldrig hållit. Fred handlar inte bara om att en väpnad grupp lägger ner sina vapen. Man måste också lösa de orsaker som ligger bakom kriget.

Ingrid, 15

– Jag hoppas att det blir fred. Utan krig har vi alla en chans att få det bättre, inte bara i vår by utan i hela landet.

Luis, 17

– För att få verklig fred i Colombia måste alla väpnade grupper komma överens tillsammans. Jag tycker inte att alla som varit med och krigat ska slippa straff. Men jag hoppas att det blir fred. Det är vad vi alla önskar oss.

Dayana, 17

– Narkotikasmugglingen kommer fortsätta och folk vill få kontroll över den. Därför lär kriget inte ta slut. Det finns alltid folk som vill ha kokain. Och så länge folk är fattiga kommer de fattiga försöka kräva att få det bättre. För att få verklig fred måste man tala om de här sakerna.

kommer. Kvinnan säger att de ska kontakta hans familj, men eftersom han är barnsoldat måste han placeras på ett mottagningscenter för före detta barnsoldater. Där

får han träffa en psykolog, gå i skolan och lära sig om sina rättigheter.

Marlon hoppas få komma till centret i Medellin. Det ligger nära hem. Istället får han flyga till Cali. Kvinnan

på socialtjänsten säger att det där finns ett väldigt bra center för barnsoldater.

– Det drivs av en präst som heter Gabriel. Där jobbar flera personer som är väldigt duktiga. Och så finns det

andra barn som du. Är du duktig får du sen åka till ett annat center ute på landet där du kan gå klart skolan, säger kvinnan.

Scout utan uniform

Centret ligger uppe på en sluttning intill Calis finare bostadsområden. Det finns inga skyltar som säger att det tillhör Hogares Claret. Här bor både pojkar och flickor. Alla kommer från olika delar av landet. Några har varit med i gerillan. Andra har varit med i paramilitära grupper.

Marlon får dela rum med tre andra killar. Två av dem har varit med i gerillan. Marlon tänker att för bara några veckor sedan kunde de skjutit på varandra i skogen.

Alla ungdomarna delas in i scoutpatruller. Marlon svär scouteden. Fast de får ingen uniform. Dom som jobbar på centret säger att det får vara nog med uniformer. De har ju precis haft uniformer när de var barnsoldater.

De andra pojkarna i Marlons patrull röstar på honom när de ska välja patrulledare. Varje dag är det morgonmöte och patrullerna får olika uppgifter att lösa. Sen mediterar de. Ibland gör

Ungdomarna på centret har alla varit barnsoldater i olika väpnade grupper. För några månader sedan hade de dödat varandra. Idag är de vänner.

Marlons rikedom

Under Marlons säng ligger en plastlåda med alla hans ägodelar. Det är saker som tvål, schampo, deodorant och plasttofflor, men också en anteckningsbok och en bok.

– Jag gillar att skriva, så ibland skriver jag dagbok, berättar Marlon.

de tai chi också. På eftermiddagarna tar de bussen till en skola en bit bort. Det gillar Marlon.

– Jag vill bli pilot eller sån där polis som undersöker brottsplatser, säger han.

Scout med uniform

Som före detta barnsoldat ingår Marlon i ett statligt program för att hjälpa tidiga barnsoldater in i samhället

igen. Efter ett par månader skickas de vidare till ett center där de ska bo i flera år och gå klart skolan. Där kan familjen komma på besök.

– Jag är tacksam för den hjälp jag får här, men jag saknar min familj. Här känner jag mig ofta ensam.

Exakt var Marlon hamnar bestämmer personalen på Fader Gabriels Hogares Claret och socialtjänsten. Det

kan bli Medellin, Bogota eller Cali. Och på de centren bär alla uniform, men inte militärens utan den blåa scoutskjortan med halsduk. ☹

Balans med Tai Chi

En gång i veckan har Marlon Tai Chi på schemat. Det är en kampsport som i Kina också används som terapi. Marlon och de andra följer noga lärarens instruktioner och rörelser.

– Det är viktigt att ni placerar båda fötterna stadigt på jorden. De är som trädets rötter. Utan rötter faller trädet, säger läraren.

Precis som när de gör yoga andas de djupt, lugnt och stilla. Med andningen kontrollerar de sina känslor. De intar olika positioner som symboliserar människans inre konflikter. Läraren förklarar att ju längre de kommer i sin träning desto större självkontroll och bättre balans får de.

En dag kommer de att kunna göra alla rörelserna och inta alla positioner i ett enda flöde, utan att stanna upp. Läraren visar. Det påminner om en vacker, stillsam dans.

Efter rasten jobbar Marlon i skolans trädgård, där de före detta barnsoldaterna håller på att skapa ett grönsaksland.

Fiender är vänner

Marlon var barnsoldat hos paramilitärerna och Jesus hos gerillan. Då var de fiender. Idag är de rumskamrater och bästa kompisar på Hogares Clarets center för tidigare barnsoldater.

Meditation varje dag
Det står meditation på schemat varje dag. Det gör Marlon avslappnad.

Marlon, 15

Favoritsport: Basket.

Gillar: Att träna.

Gillar inte: Att vara ensam.

Värsta som har hänt: När jag blev lämnad ensam av mamma.

Bästa som har hänt: Att min familj lovat hjälpa mig.

Om fred i Colombia: Om gerillan lämnar in sina vapen kommer några andra med vapen att ta gerillans plats.

Marlon går i skolan varje eftermiddag. Han kan både läsa och skriva och är duktig på att räkna. Några av ungdomarna, som varit med i gerillan, har nästan inte gått i skolan alls, så ibland är det lite rörigt på lektionerna.

Dayana levde två år på gatan

När Dayana är tolv år rymmer hon hemifrån. Skolan har hon aldrig tyckt om. Hon bråkar mycket och har gått om två klasser.

Dayana har växt upp hos sin mormor. Den dag som hon bestämmer sig för att ge sig iväg från henne träffar hon en äldre tjej, Lorena, på torget. Hon bjuder på marijuana och berättar om ett liv utan skola och läxor. Ett liv med fest och dans.

Lockad av det nya livet flyttar Dayana in hos sin nya kompis. Lorenas mamma bryr sig inte om vad de gör. Tillsammans säljer flickorna droger på dagarna, för att sen köpa egna droger. De går på barer och dansar. Det är kul tills polisen kommer.

- Hur gammal är du? frågar polisen.

- Sjutton, svarar Dayana.

- Det tror vi inte på, säger polisen och tar henne med till polisstationen.

- Var bor dina föräldrar? frågar polisen.

- Jag har inga föräldrar. Jag är föräldralös, säger Dayana.

Rymmer igen

Polisen ringer en socialarbetare som kommer till polisstationen. Hon bestämmer att Dayana ska bo hos en fosterfamilj.

Mamman i den nya familjen är inte snäll. Hon läser in Dayana, som ångrar att hon ljög för polisen. Men Dayana har rymt förr och efter en vecka ser hon sin chans. Hon

stjäl pengar från fosterfamiljen och hoppar ut genom ett fönster.

Dayana känner sig kaxigare och återvänder till Lorena. De bestämmer sig för att stjäla mer pengar. Dayana har blivit tjuv. För att inte tänka så mycket på det tar hon mer droger. Det gör det lite lättare, men kostar mer pengar.

Dayana är hela tiden rädd för att polisen ska ta henne igen. De har flickorna under uppsikt och en dag stormar de in i Lorenas lägenhet. De skriker och trycker ner flickorna på golvet.

Mormor säger nej

Socialarbetaren som tog hand om Dayana förra gången kommer tillbaka. Hon säger att Dayana måste gå i skolan. Och att det är olagligt och farligt att sälja droger. Men hon är också snäll och säger att hon har hittat en annan familj.

Den nya familjen bor i ett fint hus. Dayana får ett eget rum. Hennes nya fosterföräldrar tar med henne till ett köpcenter. De låter henne välja vilka kläder och leksaker hon vill. I huset bor också tre andra barn. De är snälla. Och maten är fantastisk.

Dayana får inte lämna huset själv, men hon får sitta utanför ytterdörren och ibland ser hon folk hon känner gå förbi. Det är personer hon träffat när hon sålt och köpt droger. Då hugger det till lite i magen. Hon vill så gärna vara med dem och

Personalen på Hogares Clarets boende San Gabriel i Bogota ser direkt att Dayana är trubbel när hon kommer. Hon är fjorton år och har levt två år på gatan. Hennes erfarenheter av polis och socialtjänst är inte goda. Men tre månader senare har något hänt. Dayana har ett mål. Att få återse sin mormor och att studera till jurist.

känna friheten att själv bestämma.

Socialarbetaren gör efterforskningar och upptäcker att Dayana inte alls är föräldralös. Hon söker upp Dayanas mamma, som säger att hon vill att hennes dotter kommer hem. Det vill inte Dayana.

- Min mamma vill inte ha mig. Hon slår mig och tvingar mig att ta hand om mina småsyskon så att hon själv kan gå ut. Jag vill hellre till min mormor, säger Dayana.

Socialarbetaren har pratat med Dayanas mormor också.

- Hon vill inte att du kommer till henne. Hon är arg på

Dayana hade rymt flera gånger och levtt två år på gatan när polisen grep henne och förde henne till Fader Gabriels Hogares Clarets mottagningscenter för gatubarn.

dig för att du rymt och inte gått i skolan.

Vill till huvudstaden

Dayana får nu åka till ett hem för gatubarn med drogproblem. Ingen vill egentligen vara där och Dayana bestämmer sig för att rymma. Den här gången vill hon till

huvudstaden Bogota, fem timmar bort med buss. En pojke har berättat om Bronx, några kvarter i centrala Bogota som styrs av kriminella gäng.

– Där får man göra vad man vill och det är massa fest, säger pojken.

Vid en utflykt kastar

Dayana sig ut från bussen och springer. Hon springer tills hon inte orkar mer. Hon frågar några män som kör motorcykeltaxi om de kan köra henne till huvudstaden. De skrattar.

– Det kostar pengar och vi kör inte dit, säger de.

Men en av männen säger

att han kan hjälpa till. Han skjutsar Dayana hem till en kvinna, som säger att Dayana kan bo där.

Först är Dayana glad, men sen förstår hon att kvinnan säljer sex. Hon vill att Dayana också ska göra det. Dayana blir rädd. Hon minns när en man hotade henne med kniv

Dayana, 15

Vill bli: Jurist för att försvara barn.

Det bästa: När vi hade familjedag här och åt gott, skrattade och grät.

Det värsta: När jag blir ledsen för att jag saknar min familj.

Saknar: Att vara hemma med familjen.

Saknar inte: Att sticka ut och festa och ta droger.

Bästa musik: Reggaeton och rap.

Beundrar: Min mormor och Michelle, som är koordinatör på Hogares Claret.

och våldtog henne. Hon gråter och säger till kvinnan att hon inte vill.

– Du kan få jobba här med att städa och laga mat istället, säger kvinnan.

Vill glömma

Många konstiga män kommer till kvinnans hus. Dayana får gratis droger ibland, men snart börjar hon längta hem. När hon ringer sin mormor gråter hon.

– Packa dina kläder så kommer jag och hämtar dig, säger mormor.

Nånstans inom sig är Dayana trots allt glad att hon inte kom till Bogota. Men

hemma hos mormor börjar tjetet.

– Du måste gå i skolan. Du får inte gå ut. Du måste sluta med droger.

Dayana tänker på vad den där pojken berättade om Bronx i Bogota. Hon känner att hon måste ta sig dit. Hon söker upp Lorena och de bestämmer sig för att resa tillsammans.

På en bar träffar de en man som säger att han kan hjälpa dem, men då måste Dayana ligga med honom. För första gången låter hon en man betala för att ha sex med henne. Dayana mår illa. Hon vill egentligen inte. Efteråt drick-

er hon och Lorena sprit för att glömma.

Farligare liv

Flickorna förundras över huvudstaden Bogota. Här bor miljontals människor. Dayana har snart en pojkvän. Tillsammans tar de bussen till de stora köpcentren. Där stjälar de kläder i butikerna och mobiltelefoner eller väskor av kunderna.

Livet i Bogota är precis som Dayana tänkt sig. De gör vad de vill. De klär sig snyggt, festar, tar droger, dricker sprit och går på diskotek.

Men livet är också farligare här. En kväll när de är på ett

Fader Gabriel lyssnar på och talar alltid med alla barnen. Det tycker Dayana om. På Hogares Clarets mottagningscenter för gatubarn har hon träffat flera vuxna som hon litar på.

Flickorna i ringen greps i en polisrad. Nu är de med hjälp av Hogares Clarets mottagningscenter för gatubarn på väg mot ett bättre liv.

diskotek stormar ett gäng unga män in med vapen. De slår ner flera killar. De hotar folk med vapen. Varje stadsdel styrs av sitt gäng.

I Bogota finns också fler poliser. För att kunna köpa mer droger och mat måste Dayana stjäla. Hon grips flera gånger av polisen. De tar Dayanas pengar och droger, men frågar inte om hennes ålder eller ringer till socialtjänsten.

Misshandlas av polisen

I Bronx, ett par gator i närheten av Bogotas gamla centrum, står gängmedlemmar i gatuhörnen. Dyker polisen

upp blåser de i visselpipor för att varna alla.

När hon inte stjälar säljer Dayana droger. Ibland tvingas hon sälja sin kropp. Hon lever dåligt. Hon blir snabbt mager. Räddningen blir när hon träffar en ny kille, Rafael. De blir kära och lever ihop. Tillsammans rånar de folk på bussarna och gatorna i stans finare delar. En dag tar Dayana en mobiltelefon av en man utanför en affär. Hon ser inte att en polis står längre bort.

– Du får följa med oss till polisstationen. Vi måste rapportera det här och dessutom är du minderårig. Har du

inga föräldrar? frågar polisen.

Dayana spelar tuff. Det gillar inte polisen, som misshandlar henne i polisbilen. De sätter på henne handbojor och slår henne. När de kommer till polisstationen har Dayana ett svullet öga och hennes vänstra handled är bruten.

Stor polisinsats

Dayana placeras på ett hem för gatubarn. Det är fruktansvärt där. Personalen hotar barnen och straffar dem med iskalla duschar. Dayana är arg och ledsen. Hon slåss med både de andra barnen och med personalen.

Hon får själv stryk.

Dayana är nu fjorton år. Hon har varit med om det här förr. Vuxna som inte lyssnar. Bara hotar och bestraffar. Det enda hon kan tänka på är att rymma. Någonstans där ute finns Rafael. En månad senare dyker tillfället upp och Dayana återvänder till Rafael. De lånar pengar av ett gäng, köper sprit och droger och festar hela natten.

Någon tanke på att betala tillbaka skulden har de inte. Istället börjar de stjäla igen, köper kläder och droger. Flera dagar senare väntar gänget de lånat pengar av på dem. Det finns bara ett sätt för barn att

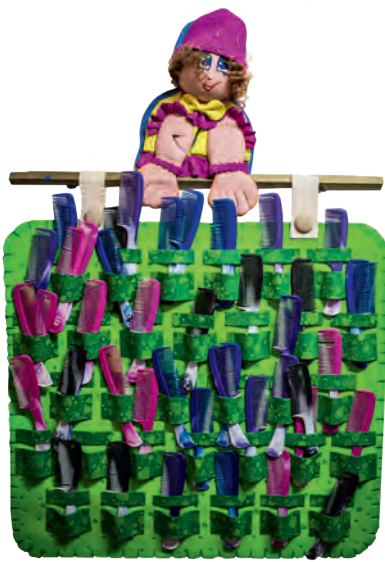
Ingen kniv och gaffel

När det serveras mat på San Gabriels ungdomscenter finns det bara skedar att äta med. All mat serveras upplagd på tallrikar vid bordet. Sen delas skedar och muggar ut. När Dayana och hennes vänner ätit klart räknas alla skedar, tallrikar och muggar. Besticken kan användas som vapen. Därför samlas alla skedar in och knivar och gafflar får bara den vuxna personalen ha.

I det här området i huvudstaden Bogota levde Dayana som gatubarn.

En frisyr om dagen

Varje dag har Dayana en ny frisyr. Det är samma frisyr som alla de andra tjejerna på San Gabriel. I små fodral på väggarna hänger tjejernas kammar. Varje morgon kammar en kompis igenom Dayanas hår och sätter upp det i den frisyr som gäller för dagen. Sen kammar Dayana sin kompis hår. Det här görs för att hålla håret rent och undvika löss. Så här har tjejerna sitt hår under vardagarna:

Måndag – fläta

Tisdag – knopp

Onsdag – liten rastfläta och utsläppt hår

Torsdag – hästsvans

Freddag – hög fläta

betala tillbaka sina skulder. De får bli sophanterare. Under en hel vecka plockar Dayana och Rafael sopor. Men till slut är skulden avbetald.

En dag när Dayana lyckats stjäla en fin mobiltelefon använder de pengarna för att köpa massa sprit. De vet inte att polisen samtidigt förbereder en insats mot barnen och gången.

Musiken dunkar och neonlysen blinkar. Dayana är mitt på dansgolvet när polisen slår till. Det är som i en dröm. Sirener hörs. Folk skriker.

Visselpiporna ljuder.

Kravallpolis strömmar in.

Polisen samlar ihop alla barn och snart sitter Dayana på ett lastbilsflak.

Med i scoutpatrull

Totalt är de 46 barn. Polisen kör dem direkt till ett mottagningscenter som heter San Gabriel. För Dayana ser San Gabriel ut som alla andra liknande center hon varit på. Hon bestämmer sig för att snart vara på rymmen därifrån.

– Jag såg direkt att Dayana betydde trubbel när hon kom,

säger Michelle, som är koordinatör på Hogares Clarets mottagningscenter för gatubarn i Bogota, San Gabriel.

Dayana är arg. Hon och några andra skriker åt personalen. Barnens kläder är smutsiga och de luktar illa. Flera av dem har loppor eller löss.

Alla får tvätta sig och får nya kläder. Röda tröjor, blå mjukisbyxor och svarta skor. De delas in i scoutpatruller och får själva utse sin patrulleddare. På väggen sitter ett veckoschema. Där står att de ska ha yoga varje dag. Och

scoutpatrullerna ska samlas varje morgon och kväll för avrapportering. Dayana förstår att det här inte riktigt är som de andra center hon bott på.

En helg när det inte är många vuxna på centret blir det bråk och de slår sönder möbler. Dayana är med. Hon förväntar sig något straff, men inget händer. Några av scoutpatrullerna splittras. Dayana får träffa en psykolog. Hon vill fortfarande rymma, men längtar mer och mer efter sin mormor och sina småsyskon.

”De ser oss här”

Barnen som levt på gatan stannar två-tre månader på Hogares Clarets mottagningscenter San Gabriel i Bogota. Några har kommit dit för att de gripits av polisen. Andra för att deras föräldrar inte kan ta hand om dem. Vad tycker de om hjälpen de får på Hogares Claret?

Gina, 14

– Det gör inget att vi är instängda här. Annars skulle jag vara där ute och ta droger. Förut ville jag inte vara med min mamma, men här har jag haft tid att tänka efter och jag lär mig mycket. Vi får bra mat. När jag levde på gatan tog jag droger istället för att äta. Jag hoppas kunna återvända till mamma och min syster snart.

Gloria, 15

– Det var mina föräldrar som tog hit mig. Jag bara bråkade och stack hemifrån hela tiden. De hoppas att jag ska bli en bättre människa och kunna ta mer ansvar hemma. Det är bra här för här finns allt. När jag var på gatan hade jag ingenting. Här tar de hand om mig och jag försöker hjälpa till. Jag förstår nu att jag hade allt förut, men jag var inte tacksam.

Wendy, 15

– Mina föräldrar tröttnade på att jag tog droger. De tog med mig till socialtjänsten och bad om hjälp. Det enda jag ville göra då var att leta rätt på mina vänner, dra ner på stan och köpa droger. Jag hatade det här stället först, men nu är jag gruppleddare för min scoutpatrull. Det känns bättre. Jag tycker om hur de behandlar oss här. Det är som att de ser oss.

Dayanas garderob

Alla som bor på San Gabriel, Hogares Clarets mot-tagningscenter för gatubarn, har samma kläder. En röd tröja och ett par blå mjukisbyxor. Alla ska ha svarta skor, men inomhus kan de också ha plasttofflor. I ett skåp finns de kläder som Dayana hade på sig när hon kom till centret. Det är en jacka, ett par trasiga jeans, ett linne och ett par gymnastikskor. De har tvättats. Hon får tillbaka dem när hon ska åka hem eller till något annat av Hogares Clarets center för ungdomar.

– Jag tror inte att jag skulle få på dem idag. Jag var så smal när jag kom hit. Vi åt ju inte mycket alls på gatan. Men visst är de fina, kläder-na. Jag önskar att jag hade såna kläder nu, säger Dayana.

Är annorlunda

Dayana saknar Rafael, men personalen på San Gabriel är snäll. När hon blir rastlös eller uttråkad tar de henne åt sidan och låter henne göra andra saker. Vill hon prata om hur det känns får hon göra det. De vuxna lyssnar på henne.

Dayana känner att hon håller på att förändras. Här finns många tjejer som hon. Några är snälla, men Dayana vill helst vara för sig själv.

– Det slutar alltid med att någon drar med mig i något

dumt. Jag vill inte bråka längre, säger Dayana till Michelle.

Istället försöker hon hjälpa till när det kommer yngre tjejer. Helst vill Dayana vara i pysselrummet eller träna akrobatik.

– Jag är annorlunda idag mot när jag kom. Med tiden har jag försökt glömma mitt tidigare liv, men det är svårt. Jag får aldrig några besök som de andra. Ingen skickar några paket. Helst vill jag bara komma hem, säger Dayana till sin psykolog på centret.

Vill bli jurist

Barnen stannar normalt i två-tre månader på San Gabriel. Sen återvänder de till sina familjer eller placeras om till något av Hogares Clarets ungdomscenter ute i landet. Där får de gå i skolan och får stöd för att en dag kunna återvända till en vardag med studier eller arbete, utan våld och droger.

När Dayana fyller femton år är det enda hon vill att hennes mormor ska komma och hämta henne. Det gör hon inte, men de får prata på telefon.

– Du vet att jag inte har några pengar och inte mamma heller, säger mormor.

Dayana får bara åka hem om det finns någon i familjen som kan försörja henne. Kan ingen ta hand om henne finns det andra hem på Hogares Claret där hon kan få gå i skolan. När Dayana tänker på det gråter hon, men hon har också bestämt sig. Tack vare Hogares Claret tänker hon studera. Hon vill bli jurist och försvara andra tjejer som hon. ☹

Daniella, 15

– Det känns som att de förstår mig här. De tar bra om hand om oss. Jag rymde hemifrån för två år sedan och har levt på gatan sedan dess. När polisen tog mig körde de mig först till ett annat ställe. Där var det inte som här. Egentligen var jag trött på att leva på gatan, men jag rymde ändå för att det var så dåligt. Här är det bättre.

Laura, 13

– Egentligen vill jag komma hem, men det är okej här. De har bra aktiviteter och vi får äta och sova ut. När jag kommer hem igen ska jag skärpa mig. Det var så onödigt allt som hände. Det var en flicka i skolan som tog en penna av mig. Jag blev jättearg och slog henne. Skolan sa att jag inte fick vara kvar och min mamma blev så ledsen och arg. Hon låste in mig på mitt rum, men jag rymde. Hon efterlyste mig och när polisen hittade mig placerades jag här.

Juan, 16

– Hemma slog de mig och drack massa sprit och tog droger. Det slutade med att jag gick till polisen själv. De tog mig till socialtjänsten. Här har jag fått hjälp. Det finns alltid någon här som jag kan prata med och man respekterar oss. Men ibland blir jag ledsen. Jag saknar min flickvän och vår dotter, som är ett år. Jag hoppas få träffa dem snart.

Bryan, 15

– Jag hade det nog rätt bra hemma, tror jag. Men jag drog ändå runt på stan och letade efter tjejer. Jag köpte droger. Till slut pratade mina föräldrar med mig. De sa att jag nog behövde hjälp och ringde socialtjänsten. De såg till att jag fick komma hit. Här får jag hjälp och min familj kommer ofta och hälsar på. Det känns som att jag har utvecklats till det bättre här.

Luis, 16

– Det är så lugnt här. Det finns alltid tid att tänka på saker och livet. Vi jobbar mycket med oss själva, hur vi ska leva våra liv och vara bra människor. Jag saknar min familj varje dag. När jag kommer ut ska jag vara med dem hela tiden. Inte som förr när jag bara gled runt på stan.

Pysselverkstad

Det finns nästan inget som Dayana tycker är så roligt som att få vara i San Gabriels pysselverkstad.

– Om jag kunde skulle jag vara här hela tiden, säger hon.

Här finns lådor och säckar med gamla petflaskor, cd-skivor, piprensare, tyg-bitar, toapappersrullar, limpistoler, modellera och gips. Just nu håller Dayana på med en docka som är gjord i ett mjukt plastmaterial som kan formas med fingrarna. Plasten finns i olika färger och kan också kavlas ut. Den är gjord av återvunnen plast. Dayana formar ben och armar som hon sätter fast på kroppen. Sedan kavlar hon ut en kjol och sätter på ett huvud. Sist kommer håret och en kvast.

Meditation mot stress

Dayana mediterar varje dag. Det gör alla barn och ungdomar på Hogares Clarets olika center. Varje pass börjar med yoga. Dayana har hämtat en madrass och lagt bredvid sina kompisar på marken på idrottsplanen. En lärare sätter på lugn indisk musik. Han ger instruktioner som Dayana och de andra tjejerna repeterar. Det är viktigt att andas rätt. Djupa och lugna andetag. När yogan är färdig lägger sig Dayana ner. Hon sluter ögonen och andas lugnt. Meditationen pågår i 20 minuter. Flera av tjejerna somnar. På Hogares Claret är yoga och meditation ett sätt att hantera och bearbeta stress, ångest, drogmissbruk och våld.

Ett dygn med

05.30 Alla tjejer väcks.

06.30 Varje dag, utom på helgerna, måste håret kammats och sätts upp på ett särskilt vis.

07.00 Frukostkö till matsalen. Det finns alltid varm choklad.

08.00 Morgonmöte. Tjejerna samlas i scoutpatroller i aulan. Varje dag får en patrull en uppgift att presentera. Var och en ska också berätta vad hon förväntar sig av dagen.

09.00 Idag har Dayana tid med sin psykolog. De pratar om hur Dayana mår och om det finns något hon behöver hjälp med.

10.30 Mellanmålet serveras utomhus, en yoghurt och en kaka.

Dayana

11.00 Varje dag är det yoga och meditation. Tjejerna bär madrasser till idrottsplanen. Först gör de ett par yogaövningar och sen mediterar de. Ibland somnar Dayana.

12.30 Lunch. Maten serveras vid bordet av personalen. Det finns alltid grönsaker, fruktjuice och ibland lite frukt till efterrätt.

14.00 Just idag står Dayanas favoritsport på schemat. Inför en familjedag ska tjejerna öva in ett par akrobatikövningar och ett cheerleadingnummer.

16.00 På San Gabriel finns en pysselverkstad. Här får Dayana skapa med händerna. Allt material är återvunnet. Ibland gör de små figurer eller saker. Idag gör Dayana en docka.

15.30 När det är dags för mellanmål promenerar Dayana och de andra ner till matsalen för att hämta en frukt.

17.30 Vid middagen går varje scoutpatrull för sig till matsalen. Personalen tackas högt i kör så att det ekar mellan väggarna.

21.00 God natt! Mellan middag och läggdags tittar de ibland på en film eller bara pratar. Dayana brukar läsa ibland.

Fängelse Annorlunda

Brayan började stjäla när han var tretton år för att hjälpa sin mamma. Fyra år senare greps han av polisen för att ha stulit en mobiltelefon. Domaren lät honom avtjäna sitt straff på en ungdomsanstalt där man blir scout, mediterar och får gå i skolan.

Helst vill Brayan spela fotboll, men om det inte finns några att spela med styrketränar han på fängelsegården.

Ordning och reda bra

Brayans fängelse drivs av Hogares Claret, som där använder samma metoder som på sina andra mottagningscenter. De 101 pojkarna mellan 14 och 18 år i fängelset är organiserade i scoutpatruller. De har en eller två scoutpatruller på varje avdelning och utser själva sina patrullledare. På väggarna sitter tydliga dagsscheman för uppställning, avrapportering, meditation, skola, mat och andra aktiviteter. Förutom de uppgifterna ska alla pojkar hjälpa till med att sopa, tvätta, hjälpa till i köket och hålla toaletten ren.

– Ordning och reda gör mig inget, jag tror att det är bra, säger Brayan.

Cesar, 16, visar upp sina ärr för Brayan. Han blev skjuten och knivhuggen sexton gånger i magen, innan han kom till Hogares Clarets fängelse.

Meditation ger vila

Få tillfällen på dagen skänker så mycket vila som dagens yoga- och meditationspass.

– Det är väldigt skönt, säger Brayan.

”Jag var så arg den dagen. Vi hade som vanligt ingen mat att äta och jag var hungrig. Min lillasyster är två år. Hon var också hungrig.

Jag såg en gammal man som gick på gatan med sin mobiltelefon i handen. När han tittade bort tog jag den och sprang. Det var inte första gången. Jag har stulit och använt droger sen jag var tret-

ton. Jag stal för att hjälpa mamma köpa mat. Ibland brukade jag sniffa eller röka på mot hungern.

Min pappa stack när jag var två år och min storebror har knappt råd att ge sin egen familj mat.

Mamma arbetar som hemhjälp hos andra familjer. Det ger inte så mycket pengar. Eftersom hon inte kunde köpa skoluniform eller skolmaterial till mig stannade jag hemma från skolan.

Egentligen vill jag studera

Brayan (till vänster) bakom galler på Hogares Clarets ungdomsanstalt, ett annorlunda fängelse där man är med i scouterna, går i skolan, har yoga och mediterar.

Kärlek bakom galler

Sandra, 17, sitter i ett av Hogares Clarets ungdomsfängelser för rån. Där mötte hon Andres Felipe. De fann varandra och är nu ett par. Kärlek mellan pojkar och flickor är annars ovanligt på Hogares Clarets olika center eftersom de ofta hålls åtskilda.

och hjälpa mamma. Hon gråter mycket för att hon inte kan ge oss mat eller hjälpa oss gå i skolan. När vi äter så har vi inte mat dagen efter. Så är det alltid. Jag vill inte stjåla. Jag vill hjälpa på något annat sätt.

Blir scout

Polisen hade aldrig tagit mig tidigare. Men den här gången såg de mig. Mamma kom till polisstationen. Hon grät och sa till poliserna att jag stal för hennes skull. Jag grät också, men sa till mamma att det ordnar sig.

Jag bad den gamla mannen om förlåtelse innan jag dömdes till ett års fängelse.

Domaren ordnade så att jag fick sitta i fängelse hos Hogares Claret. Det är jag glad för. Här får jag en utbildning. Jag har blivit scout och går i skolan. Och jag lär mig om elektronik och om datorer. Jag vill bli byggnadsingenjör sen.

Min mamma är stolt över mig. När hon kommer på besök säger hon att jag är som en ny människa. Och det på bara tre månader.

När jag kommer ut härifrån har jag lämnat det gamla livet bakom mig. Tänk om jag inte hamnat här. Då kanske jag hade legat på sjukhus idag. Eller ännu värre. Jag kanske hade varit död.” ☹

Satsar på datakunskap

Förutom skolan vill Brayan lära sig mer om elektronik och datorer. Han försöker så ofta han kan vara med på elektronik- och datalektionerna.

– Jag tror att båda två är saker som jag kan ha nytta av senare i livet, säger Brayan.

Brayan, 17

- **Vill bli:** Byggnadsingenjör.
- **Gillar:** Spela fotboll. Hålla på med elektronik.
- **Gillar inte:** Att hålla på med musik.
- **Drömmer om:** Ett nytt liv utanför fängelset.
- **Saknar:** Min familj och min flickvän.

Väggarna i Brayans cell är trasiga och han kan prata med killen som bor i cellen bredvid. Det läcker i taket.

– Jag har flyttat min madrass så att den inte blir blöt, säger Brayan. Han har satt upp foton på sin familj och sin flickvän och brukar städa ofta.

– Kan mamma städa, kan jag, säger han.

Dörren in till Brayans cell.

Rap mot brott

När Javier var 16 år dödade han en annan människa. Domaren ansåg inte att det var mord så Javier dömdes till fem och ett halv års fängelse för dråp. Han placerades på en av Hogares

Clarets ungdomsanstalter, där han lärde känna Kevin. De skriver egna texter i fängelsets musikstudio.

– Krama din familj, omfamna universum, rappar de.

Javier ska avtjäna resten av sitt straff i ett fängelse för vuxna, men han hoppas att först kunna ta studenten. När han avtjänat

sitt straff vill han bli arkitekt.

Kevin kommer snart ut från fängelset. Han vill fortsätta med musiken.

– Genom den kan jag berätta om vad jag varit med om och vad som kan hända om man inte väljer rätt väg i livet, säger Kevin.

Nominerad barnrättshjälte

Rachel Lloyd

SIDORNA
66–85

VARFÖR
NOMINERAS
RACHEL?

Rachel Lloyd nomineras till World's Children's Prize för sin över 20 år långa kamp mot barnsexhandel (kommersiell sexuell exploatering av barn) i USA.

Under barndomen i England utsattes Rachel själv för psykiska och fysiska övergrepp och utnyttjades i sexindustrin i Tyskland.

Som 22-åring kom Rachel till USA och chockades av att se flickor så unga som tolv år säljas på gatan i New York. Hon startade *Girls Educational and Mentoring Services*, GEMS, vid sitt köksbord, med 300 kronor och en lånad dator. Sedan dess har hon och GEMS förändrat tusentals flickors liv med kärlek och praktiskt stöd. De har också drivit igenom mer barnvänliga lagar och system, bland dem New Yorks Trygg hamn-lag. Det var den första lagen i USA som gav barn som tvingats sälja sex rätt till stöd och skydd, istället för att bli straffade.

Rachels envisa kamp har ändrat samhällets syn på de drabbade flickorna, från brottslingar till offer, och till överlevare och ledare.

Varje år får 400 flickor och unga kvinnor direkt stöd av Rachel och GEMS. 1 500 unga nås av förebyggande insatser och över 1 300 yrkesmänniskor, som socialarbetare och poliser, får utbildning om barnsexhandel och flickors rättigheter.

Telefonen ringer en fredagskväll, just när Rachel äntligen ska gå hem efter en hård arbetsvecka. Polisen har plockat upp en ung flicka på gatan som antagligen har tvingats sälja sex. Hon vägrar prata med någon. Kan Rachel hjälpa till?

Rachel väntar på en hård bänk på ungdomshemmet dit polisen tar barn som råkat illa ut. Hon tittar missnöjt på den kalla lysrörsbelysningen och de blekgröna väggarna. Hur ska en flicka som har varit med om hemska saker kunna känna sig välkommen här?

Efter ett tag kommer personalen med en flicka i hästsvans och för stora mjukiskläder. Flickan som heter Danielle ser arg ut och sätter sig med armarna i kors.

Rachel förklarar att hon kommer från GEMS, den enda organisationen i New York som hjälper flickor som utnyttjats i barnsexhandel.

– Jag vill kolla om vi kan

stötta och hjälpa dig?

Danielle är tyst och tittar misstänksamt på Rachel.

– Jag är inte från polisen eller socialen . . . Jag avslöjar inget du säger till mig för någon . . . Jag startade GEMS för att jag också brukade vara ”i livet” så jag ville ha ett ställe för flickor som har gått igenom samma sak.

I livet

De flesta flickor brukar bli nyfikna när Rachel berättar att hon själv har varit fast i sexhandel, eller ”i livet” som flickorna säger här. Men Danielle är svårpratad och Rachel provar en rak fråga.

– Får jag fråga hur gammal du är?

– Elva.

– Förlåt, hur gammal?

– Elva år.

Rachel är chockad. Hon har träffat många 12-, 13- och 14-åringar som utsatts för barnsexhandel, men aldrig någon som är elva. Danielle berättar att hon gillar mexikansk mat och Harry Potter-böckerna. Att hon vill bli sångerska och skriver dikter. Och att hon har en pojkvän som är 29 år gammal.

Pojkvän är hallick

Mannen som Danielle kallar sin ”pojkvän” är egentligen hennes hallick. Han som tvingar henne att sälja sex till män. Rachel nämner ett

ANDRA NAMN!

Flera av personerna i berättelserna på Rachel-sidorna har fått sina namn ändrade och deras åldrar är inte med. Det är för att deras integritet ska skyddas.

De flesta av flickorna som Rachel kämpar för har dragits in i barnsexhandel när de är 13–14 år. GEMS hjälper flickor och unga kvinnor att få ett bättre liv, med kärlek och praktiskt stöd.

Rachel har kämpat i 20 år för flickor och unga kvinnor som utnyttjats av människohandlare i USA. Idag är många av dem som har överlevt själva ledare som hjälper andra. På bilden står överlevare och Rachel tillsammans med andra som jobbar på GEMS.

hotell som hallickar brukar använda och Danielle nickar. Hon har varit där.

– Vet du varför jag känner till det hotellet? En kväll ringde en tjej till mig. . . Hennes hallick slog henne och hon var rädd. Jag och min medarbetare körde dit mitt i natten, rusade in och fick ut henne.

Danielle lyssnar storögt. Nu förstår hon att Rachel vet vad hon pratar om.

Saknar mamma

Danielle träffade hallicken genom sin syster.

– Hon och min andra syster gör samma sak som du och jag har gjort, viskar hon till Rachel.

– Hur gamla är dina syster, raring?

– Elizabeth är 14 och Annette 16.

– Det måste vara väldigt jobbigt. Du verkar ha haft

mycket att kämpa med i livet.

– Jag saknar min mamma, säger Danielle tyst.

Mycket kvar att göra

På natten har Rachel svårt att somna. Så fort hon blundar ser hon Danielles ansikte framför sig. Rachel och GEMS har hjälpt tusentals flickor till ett bättre liv, men hela tiden kommer nya offer.

Ändå har mycket förändrats, påminner Rachel sig själv. För några år sedan hade polisen kunnat gripa Danielle. Nu har hon rätt till hjälp. GEMS kan hjälpa Danielle bli att en överlevare som kan hjälpa andra i framtiden. Och det behövs, för det finns mycket kvar att göra. 🌍

Vilka barn köps och säljs?

Vilket barn som helst kan hamna i sexhandel i USA, men majoriteten är icke-vita barn som har vuxit upp i fattigdom. Det gäller särskilt:

- Barn från minoriteter, till exempel svarta barn och barn med latinamerikansk bakgrund.
- Barn som rymt hemifrån och/eller är hemlösa.
- Barn som blivit omhändertagna av myndigheter.
- Barn som utsatts för övergrepp.
- Barns som dricker eller använder droger.
- Barn som har en funktionsvariation.
- Homo-, bi-, trans- och queerungdomar.
- Barn som kommer till USA som flyktingar, migranter och som inte talar engelska.

Rachel med sin mamma i England, innan problemen börjar.

Rachel, 9, i sin skoluniform.

Rachel, 14, jobbar som modell.

Rachel växer upp

Rachel tänker aldrig på att hon saknar en pappa förrän hon börjar skolan och alla andra pratar om sina fäder. Hon undrar var hennes pappa är och om han tänker på henne ibland.

Rachel har ett svagt minne av Robert, en man som levde med hennes mamma ett tag och som hon fick kalla pappa. Hon blir glad när han plötsligt kommer tillbaka.

Mamma blir också glad. Hon och Robert skildes åt för att han drack så mycket. Men hon är ensam och har ont om pengar. Kanske har han förändrats så att de kan bli som en riktigt familj. Men så blir det inte.

Elak och våldsam

Styvpappan blir elak när han dricker. En kväll slår han Rachel och släpar henne i håret uppför en lång trappa. Efter det håller hon sig undan när han är full. Utom när han slår mamman. Då går hon

emellan, hoppar upp på en stol och skriker åt honom att sluta. Men ingen lyssnar. Istället börjar mamman också dricka, för att det ska göra mindre ont. När Rachel ber henne kasta ut Robert säger hon:

– Jag måste bara försöka att inte göra honom så arg.

Rachel vill inte vara hemma längre. Hon driver runt på stan med kompisar och när hon är tolv år börjar hon också dricka.

Trött på att leva

När Robert äntligen lämnar familjen är det för sent. Mamman dricker dag och natt. Ibland stirrar hon bara tomt framför sig för att i nästa sekund bli arg, gråta och skrika elaka saker. Hon hotar ofta att ta livet av sig. Rachel försöker trösta. Men till slut vill inte hon heller leva. Hon tar en av vinflaskorna som mamman gömt under diskbänken och blandar med alla tabletter hon kan hitta hemma.

Rachel överlever men förs till sjukhus där hon sitter

inlåst i ett isoleringsrum i tre veckor. En socialarbetare vill att Rachel ska flytta till fosterfamilj, men hon vägrar. Mamman klarar sig ju inte själv. Till slut skickas Rachel hem till mamman trots allt. Ett tag får hon träffa en psykiatriker en gång i veckan. Han tror inte att det kommer att gå bra för henne.

– Innan du blir 16 år är du antingen död, i fängelse eller gravid, eller en kombination av alltihop, gissar han.

Fabriksjobb

Rachel hoppar av skolan och tar jobb på fabrik för att kunna betala hyra och mat. Egentligen är hon för ung, 14 år, men hon ljuger om sin ålder. På kvällarna går hon ut på barer, dricker och tar dro-

Rachel tog jobb på en sexklubb som 17-åring för att överleva.

ger. Ibland träffar hon sin mamma ute. Hennes kompisar tycker att det är kul. Det tycker inte Rachel.

Hon drömmer om något bättre, som att bli advokat eller journalist. Hon får chansen att jobba som fotomodell för en tonårstidning, men modellagenturen säger att hon är för kort för de fina modelljobben. De föreslår att hon istället poserar för "sexiga" bilder. Det är olagligt att ta såna bilder på en 14-åring, men Rachel sminkar sig för att se äldre ut.

Rachel rymmer

När Rachel är 17 år står hon inte ut hemma längre. Hon rymmer till Tyskland tillsammans med några tjejer som hon bara känt ett par dagar. Efter tre veckor är pengarna slut och de nya kompisarna har dragit vidare. Rachel har sökt hundratals restaurangjobb över hela stan, men fått nej överallt. Hon hittar ett område med skumma barer och sexklubbar. "Tjejer, tjejer,

tjejer" blinkar en röd neonskylt. Rachel tänker: "Jag är en tjej", och går ner för trappan till den mörka lokalen. Efter några minuter och ännu en lögn om hur gammal hon är får hon börja direkt.

En mardröm

På klubben ska Rachel dansa och sitta i knät på kunderna, fulla gubbar som drar i hennes kläder. På kvällarna duschar hon länge och skrubbar sig tills det känns som om huden ska lossna. Hon undrar ofta hur hon hamnade här. Det är som en mardröm som inte går att vakna ifrån.

Blir kär

Rachel träffar en kille i Tyskland, JP. Han har stora bruna ögon och hon blir kär. JP verkar snäll i början, men han tar alla pengar hon tjänar och köper droger för. Om hon tjänar för lite en kväll slår han henne. Ibland ångrar han sig senare.

– Du måste bara kämpa lite mer, dra in mer pengar, för-

klarar han. Rachel tycker inte att det är så konstigt att JP säger att han älskar henne samtidigt som han slår och säger elaka saker. Det är hon ju van vid hemifrån.

Rachel flyr

Det är inte förrän JP nästan dödar henne som Rachel söker hjälp hos en kyrka. Hon lämnar JP och jobbet på sexklubben, och blir barnflicka hos en amerikansk familj i tyskland.

Länge vaknar Rachel kallsvettig och livrädd varje natt. Hon har mardrömmar och ont i kroppen av allt som JP har slagit sönder. Men familjen hon jobbar hos ger henne massor av kärlek och till slut börjar hon må bättre.

Rachel bestämmer sig för att hjälpa andra och engagerar sig i kyrkan. En dag får hon frågan om hon vill åka och jobba i USA, med att hjälpa kvinnor som säljer sex att lämna det livet. Rachel säger ja direkt. 🇺🇸

Rachels jobb som barnflicka fick henne att må bättre. "De älskade mig tillbaka till livet", säger hon idag.

Rachel ger tillbaka

De första dagarna i New York tittar Rachel nästan bara uppåt, mot toppen av de blanka skyskraporna. Men snart upptäcker hon mörkare sidor av den berömda staden.

Rachels nya jobb tar henne över hela New York. På dagarna besöker hon härbärgen och fängelser. På nätterna går hon runt på gatorna där kvinnor säljer sex.

– Hej, jag heter Rachel ... Vill du ha en kaffe eller varm choklad? Behöver du hjälp?

I början vill ingen prata. Hallickarna lurar i skuggorna och blir arga om hon stör. När det är ont om kunder går det bättre. Tjejerna skrattar åt Rachels engelska brytning och lär henne amerikanska slanguttryck. Som att gatan kallas spåret, och att flickorna i sexhandeln är *i livet*.

Männen som säljer dem kallas *hallickar*, sexköparna är *Johns*.

De flesta har varit ”i livet” sedan de var 13–14 år. Nästan alla har vuxit upp fattigt, utan stöd från familjen. En del har rymt, bött i fosterhem eller blivit utkastade hemifrån.

– Men prata inte med oss, säger en kvinna. Småtjejerna behöver mest hjälp.

Rachel blir chockad när hon inser att det finns flickor så unga som tolv år på gatan. Hon blir arg när de grips av polisen och döms till fängelse.

– Ni är ju barn! säger hon. Ni behöver hjälp, inte straff.

Rachel upptäcker att lagarna i New York bara skyddar barn från sexhandel om de har förts till USA från andra länder av människohandlare. Men de flesta hon träffar är födda och uppvuxna i New York.

Startar eget

När Rachel förstår att det inte finns någon som hjälper de yngre flickorna bestämmer hon sig för att göra något åt det. Efter ett år i USA säger hon upp sig från jobbet och startar sin egen organisation hemma vid köksbordet, med 300 kronor och en lånad dator. Hon kallar sin organisation GEMS (Girls Educational and Mentoring Services). Idag, 20 år senare, har Rachel själv svårt att fatta hur det gick till.

Sedan Rachel kom till USA har barnsexhandeln förändrats. De flesta flickor säljs inte längre på gatan utan genom internet.

– Jag visste ingenting om hur man sköter en organisation, säger hon. Men jag var tvungen att göra något.

I början hade Rachel inget att erbjuda utom kärlek och skydd i sin lilla lägenhet i ett fattigt kvarter.

– Flickorna sov på min soffa, lånade mina kläder och åt all mat i kylskåpet! Ibland kom en hallick på jakt efter en flicka som hade rymt och försökte slå in dörren. Men jag var aldrig särskilt rädd. Jag var nog för oerfaren för det.

En flicka berättade att hennes hallick hade varnat henne för GEMS.

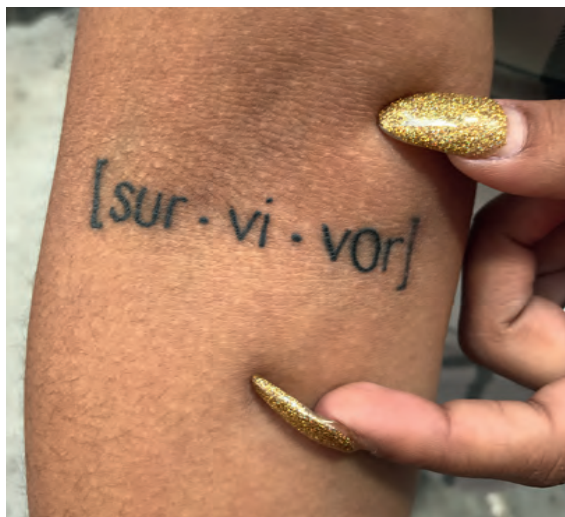
– Han sa att du skulle försöka hjärntvätta mig, sade hon till Rachel.

– Varför tror du att han säger så? frågade Rachel. Flickan tänkte en lång stund innan hon log och sa:

– Kanske för att han hjärntvättar mig!

Hjärta och hjärna

När GEMS växte och fick mer resurser öppnade Rachel ett drop-in-center med mjuka

Rachel och GEMS hjälper flickor som lever under hot med skyddat boende.

GEMS betyder ädelstenar på engelska. För Rachel är alla trasiga flickor hon möter på gatan som vackra ädelstenar. De behöver bara lite hjälp för att kunna glittra och upptäcka hur värdefulla de egentligen är.

Rachel och GEMS stärker flickorna som tar sig ur barnsexhandel. De blir unga ledare och kallar sig för överlevare. En del har till och med tatuerat in ordet Survivor, överlevare, på sin kropp.

På GEMS drop-in-center är det alltid fullt av tonårsflickor och alla gillar Rachels matlagning!

möbler och glada färger på väggarna. Rachel ville ha en plats där alla kunde känna sig trygga, med rum för allt från enskilda samtal till utbildningar, yoga och knytkalas. Hon öppnade ett skyddat boende för flickor som var hotade och inte hade någonstans att ta vägen när de lämnade sina hallickar.

tigdom, rasism, sexism och diskriminering, som särskilt drabbar barn från minoriteter. Sånt som bostadsbrist, ojämlig sjukvård och arbetslöshet är också viktiga pusselbitar.

där GEMS inte behövs. Där flickor inte ses som ägodelar eller som mindre värda än pojkar.

– Jag vill ha en värld där alla barn får växa upp i trygghet med det stöd de har rätt till hemifrån, i skolan och av samhället. 🌍

Många stjärnor, som här Beyoncé, stöttar Rachel och GEMS arbete.

Överlevare blir ledare

Många av flickorna som Rachel hjälpte i början har blivit överlevare och ledare som inspirerar andra.

– Jag startade en samtalsgrupp på GEMS, där vi pratade om allt från livet på gatan, till rasism och feminism, juridik och politik. Vi lärde oss mycket av varandra. Nu jobbar vi tillsammans mot barnsexhandeln, och börjar från grunden. Det handlar om att bekämpa fat-

Träffar presidenter

GEMS unga överlevare och Rachel reser runt och ställer krav på förändring.

– Vi träffar lagstiftare och politiker, presidenter, artister och filmstjärnor. Och det är flickornas egna berättelser som får folk att lyssna, som gör skillnad, säger Rachel, som själv har hållit tal i både Vita huset och FN.

Vuxit sig stort

GEMS har vuxit till en av USA:s största organisationer som stöttar flickor och unga kvinnor i sexhandel. Men Rachel drömmer om en värld

Så arbetar Rachel & GEMS

Rachel och GEMS stöttar flickor och unga kvinnor mellan 12–24 år, som har överlevt barnsexhandel i USA genom:

- Ledarskaputbildning.
- Rådgivning, samtalsgrupper, skapande verksamhet, idrotts- och hälsoaktiviteter.
- Hjälptill och rådgivning om utbildning.
- Skyddade boenden för flickor som lever under hot.
- Vägledning inför att klara ett självständigt liv.
- Förebyggande arbete.
- Juridisk hjälp och alternativ till fängelsestraff.
- Kampanjer mot barnsexhandel, för flickors rättigheter, rättvisa, barnvänliga lagar och system.

Shaquana såldes

på gatan

Shaquana öppnar ögonen. Var är hon? Huvudet bultar och ansiktet stramar och svider. Hela kroppen värker. Hon tittar sig omkring, på de vita väggarna och plastarmbandet runt hennes handled. Armarna är täckta av sår och blåmärken.

Shaquana är 15 år när hon hittas medvetslös i ett dike. Käken är bruten, näsan också. De flesta av tänderna är borta. När en sköterska ger henne en spegel tittar hon på sitt sönderslagna ansikte och tänker att hon har tur som lever.

Det sista Shaquana kommer ihåg är att hon går in i en bil på en mörk gata.

Mamma skriker och slår

När Shaquana är liten förstår hon inte varför hennes mamma alltid är arg och slår henne.

”Kanske är det för att jag gör något fel? tänker hon. ”Eller för att jag är ful?” Syskonen brukar reta Shaquana för att hon är mörkast i familjen och för hennes korta spretiga hår. Därför ber hon varje kväll.

– Snälla Gud, gör så att jag ser finare ut. Snälla få mitt hår att växa sig långt.

Ingen har förklarat för Shaquana att hennes mamma har en allvarlig psykisk sjukdom. Sjukdomen gör att hon är rädd för nästan allt, skriker och är våldsam.

Shaquanas föräldrar skiljer

Pojken som sa att han var 17 år och ville bli

Shaquanas pojkvän var egentligen 29,

dubbelt så gammal som hon.

Han tvingade henne att sälja sex till andra män.

När Shaquana ville sluta sälja sex blev hon inlåst

av sin hallick och fick bara komma ut för att arbeta.

sig när hon fem år. Pappan flyttar till en annan del av USA och barnen blir ensamma kvar hos sin sjuka mamma i New York.

Skickas bort

Mamma klarar inte av att ta hand om barnen ensam. Hon skickar Shaquana och två äldre syskon till deras morföräldrar som bor på landet, över 70 mil bort. Shaquana vågar inte fråga hur länge de ska stanna, men när hon får börja skolan förstår hon att det kan dröja länge. Shaquana vill göra mamma stolt och studerar hårt. Hon får bra betyg trots att hon nästan alltid blir sist klar med sina uppgifter. Hon är så rädd för att göra något fel.

Lång väntan

Det går flera år. Ibland ringer mamma och säger att hon ska komma snart. Då blir Shaquana så glad att hon städar hela huset, innan hon

rusar ut i gräset och letar efter fyrklöver till mamma, för de betyder tur. Det går bara en fyrklöver på 10 000 treklöver, men Shaquana ger aldrig upp. Hon ligger i timtal på alla fyra i gräset och letar. Och väntar. För mamma kommer inte fastän hon har lovat.

Efter sex år, när mamma gifter om sig, vill hon ha tillbaka barnen. De flyttar till östra New York, ett fattigt, våldsamt område där droger säljs i gathörnen och husväggarna är fulla av klotter. Shaquana är ovan vid alla människor och ljud i storstaden, men lycklig över att familjen är tillsammans igen. Familjen bor i ett stort brunt hyreshus med små fönster, omringat av andra likadana bruna hus. Första skoldagen är Shaquana lite nervös för hur hon ska hitta hem igen.

Tuff skola

Skolan är nedsliten och överfull. En del elever svär åt lära-

ren i klassrummet och läraren svär tillbaka! Det har Shaquana aldrig varit med om.

På högstadiet är Shaquana en av skolans bästa elever. Hon hoppas på att få beröm hemma, men mamma verkar bara kunna se allt som är dåligt. När hon inte skriker och slår, gråter hon som ett litet barn och vill bli tröstad. Ibland känner Shaquana att hon inte orkar leva längre. Men vem ska då ta hand om mamma?

Fjärilar i magen

Shaquana tycker inte om att be sin mamma om pengar, så hon börjar jobba extra i en affär. Istället för att som tidigare gå direkt hem från skolan, går hon genom bostadsområdet på kvällarna efter jobbet. Det känns annorlunda än på dagen. Det är fullt av folk ute som spelar musik och hänger i gathörnen. En kille ropar till henne:

– Hej, vad söt du är! Kom hit ett tag.

Shaquana går snabbt vidare. Hon är inte van vid att prata med pojkar. Men snart stöter hon på honom igen.

– Hallå! Vi kan väl prata lite.

Pojken står alltid på samma ställe. Han ropar varje kväll tills Shaquana stannar.

– Du är jättefin! säger han. Hur gammal är du? Jag är 17 år.

– Jag är femton, svarar Shaquana, fast hon bara är fjorton. Hon vill inte verka barnslig. De byter telefonnummer och hon går hemåt med fjärilar i magen. Ingen har sagt att hon är söt förut.

Shaquana och pojken börjar träffas varje dag. Det är en helt ny känsla, att ha någon att prata med om allt. Han säger att han ska ta hand om henne för alltid.

– Kan du inte strunta i skolan idag. Jag saknar dig för mycket, säger han ibland. Ingen har längtat efter

Shaquana förut. Hon börjar skolka och lärarna blir oroliga och besvikna. Vad har hänt med deras toppelev?

Pojken tjatar

En kväll vill pojken ha sex, men Shaquana säger nej. Hennes mamma är väldigt religiös och har sagt att sex före äktenskapet är en synd. Pojken ser besviken ut.

– Om du verkligen tycker om mig borde du vilja vara med mig, säger han.

Pojken tjatar varje dag och till slut ger Shaquana med sig. Hon tänker att de ju ändå ska vara tillsammans för alltid. Men efteråt slutar pojken att prata med henne. När de möts på gatan behandlar han henne som luft.

Shaquana är så olycklig att hon varken kan äta eller sova. Tankarna snurrar i huvudet. Vad har hon gjort för fel? Varför har han slutat tycka om henne? Hon har ingen kompis att fråga. Att prata med mamma eller syskonen är omöjligt.

Hon går hem till pojken. Hon gråter, bönar och ber, men han tittar bara kallt på henne.

– Jag har inte tid med småtjejer. Jag är en vuxen man.

Nu får Shaquana veta att han har ljugit om sin ålder. Han är inte 17 utan 29 år, dubbelt så gammal som hon.

– Jag är hallick, säger han. Om du vill vara med mig

Shaquana växte upp i östra New York,

ett av stadens fattigaste och farligaste områden.

måste du jobba för mig.

Shaquana vet inte vad en hallick gör, men hon är desperat.

– Jag gör vad som helst, säger hon. Bara jag får komma tillbaka.

Såld till män

Nu går det snabbt, för hallicken har haft en plan ända sen han såg Shaquana första gången. Han ger henne högklackade skor och små, tajta kläder. Han förklarar att jobbet går ut på att hon ska vara med andra män för pengar. Shaquana förstår inte. Hon börjar gråta och hallicken blir arg.

– Om du älskar mig gör du allt för mig, säger han.

I fortsättningen gråter Shaquana bara tyst, när hallicken sover. ”Jag måste vara den enda 14-åriga flickan i världen som håller på med det här”, tänker hon.

I början ordnar hallicken träffar med olika män. Men efter ett tag får hon ställa sig på gatan tillsammans med andra flickor. Det kallas för att ”jobba på spåret”. Långa rader av bilar kör sakta längs gatan. Shaquana ler och vinkar, för hallicken står en bit bort och tittar på. När en bil stannar måste Shaquana fråga mannen vid ratten vad han

vill ha. En del kunder undrar hur gammal hon är. Hon svarar som hallicken har sagt åt henne.

– 18 år.

– Du ljuger! Du ser ut som högst tretton, säger en del. Men de köper henne ändå.

Straffas

En natt grips Shaquana av polisen. I New York är det olagligt att sälja sex. Det är också ett brott att ha sex med någon som är under femton år. Det räknas automatiskt som våldtäkt. Men lagen gäller inte flickor som Shaquana, hon döms till ungdomsfängelse för ”prostitution”,

För att få ihop extrapengar började Shaquana

jobba extra i en sån här butik när hon var fjorton år.

Det var när hon gick hem på kvällarna som hon träffade

pojken som skulle bli hennes hallick.

sexhandel. Ingen frågar vem som sålde henne, eller om männen som våldtagit henne.

I fängelset ser alla ner på flickor som sålt sex, både vakterna och flickor som dömts för brott som stöld eller miss-handel. De säger att Shaquana borde skämmas för att hon lät sig sjunka så djupt. Hennes hår ramlar av i stora tovor, av stress.

Besök från GEMS

Efter några månader får Shaquana besök av en ung kvinna, Hailey, från organisationen GEMS, Hailey. Hon åker till ungdomsfängelser och söker upp flickor som dömts för sexhandel.

– Vad har du varit med om? Vem sålde dig? Hur mår du?

Ingen vuxen har frågat sånt förut, utan att döma. Hailey säger att Shaquana inte har gjort något fel.

– Du är ett offer, ett barn som behöver stöd. Shaquana

har sex månader kvar på sitt straff, men Hailey förklarar att hon kan släppas tidigare, på villkor att hon kommer till GEMS och tar emot hjälp.

Fri i förtid

Mamma låter Shaquana flytta hem och hon börjar i skolan igen. Det är svårt, hon känner sig så annorlunda. Tänk om någon får reda på vad hon har gjort.

Det är skönt att gå till GEMS varje dag efter skolan, för där träffar hon andra flickor som har gått igenom samma sak som hon. Hon lär känna Rachel, som startade GEMS, och missar aldrig hennes samtalsgrupp. En kväll i veckan träffas Rachel och flickorna, byter historier, gråter, skrattar och stöttar varandra.

– Ni är offer men ni kan kämpa och bli överlevare, få ett bra liv, säger Rachel.

Shaquana kan knappt tro

att Rachel som verkar så stark och proffsig, också har varit ”i livet”. Det ger henne hopp. Men hoppet varar inte så länge.

Blir hemlös

Shaquanas syskon har alltid hackat på henne, men nu kallar de henne smutsig, billig, en dålig flicka. Mamma är argast.

– Slampa! Du kommer aldrig att bättra dig. Snart är du tillbaka på gatan!

Kanske har familjen rätt och Rachel fel, tänker Shaquana. Hon känner sig trasig inuti, kanske går hon inte att laga?

En kväll kommer hon hem sent och mamma slänger ut henne.

– Kom aldrig tillbaka, skriker hon och slår igen dörren.

Shaquana står ensam på gatan mitt i natten. Hon skäms och vågar inte be om hjälp, inte ens från GEMS.

Hon vet bara om ett sätt att

överleva: hitta en hallick som kan byta tak över huvudet och mat mot sex.

Farligt arbete

Shaquanas nya hallick har många flickor boende hos sig. Han tvingar dem att sälja droger och sex, låser in dem och öppnar bara när de ska jobba. En kväll kidnappas Shaquana av ett gäng killar och utnyttjas i flera timmar. Men hon går inte till polisen, rädd för att åka i fängelse. Hennes hallick blir arg för att hon kommer hem sent och utan pengar.

En regnig kväll skickar han ut Shaquana på gatan:

– Kom inte tillbaka med mindre än 4 500 kronor, säger han hotfullt.

Gatan är tom. Shaquana ställer sig under en gatlamppa. Hon är rädd, för hon vet att det är omöjligt att få in så mycket pengar en sån här kväll. En bil kommer, men

Shaquana håller i utbildningar och möten

med flickor som inspireras av henne.

Hon är ett bevis för att flickor kan ta makten

över sina egna liv.

Shaquana

Bor: New York City.

Gör: Studerar på högskola och jobbar för GEMS.

Älskar: Min pudel Cherry.

Gillar inte: Människohandel. Rasism.

Litar på: Rachel och resten av min "familj" på GEMS.

Vill bli: Socialarbetare och en förebild för andra flickor.

mannen vill inte köpa sex, han är hallick.
– Kom och jobba för mig, säger han. Shaquana vågar inte gå hem så hon följer med honom. De kör länge i mörkret, över gränsen till en annan delstat.

Vaknar på sjukhus

Ett par dagar senare vaknar Shaquana sönderslagen och blodig på sjukhus. Det sista hon minns är att den nya hallicken tvingade ut henne på gatan och att hon bad tyst om att nåt skulle hända, vad som helst, så att hon fick åka hem.

En bil stannade och hon klev in. Sen blev allt svart.

Tar examen

Shaquana går tillbaka till GEMS, som hjälper henne med boende och skola. Tre år senare står hon på scen i vit dräkt och hatt. I publiken sitter hennes vänner från GEMS, mamma och en syster. Rektorn säger:

– Jag är stolt över att presentera avgångseleven och dagens huvudtalare: Shaquana!

Rachel och de andra flyger upp ur stolarna, tjoar och applåderar vilt. I sitt tal jämför sig Shaquana med en lotusblomma.

– Lotusblommor växer i

dyn, men tar sig upp och blommar ovanför ytan.

Kan andas

Idag är Shaquana 26 år. Efter examen började hon på college och gick GEMS ledarskapsutbildning. Men det var något som inte stämde.

– Jag var så fruktansvärt

På väg till skolan på Manhattan med tunnelbanan.

Shaquana studerar till socialarbetare.

Pudeln Cherry är Shaquanas bästa vän!

Shaquana har hållit tal för allt från

politiker till filmstjärnor, och inspirerat

dem att kämpa mot sexhandeln.

Här är hon tillsammans med Rachel.

trött hela tiden, minns Shaquana. Läkarna hittade inget fel på mig, tills jag kom till en psykiater som sa att jag led av posttraumatiskt stressyndrom, PTSD.

PTSD drabbar människor som har varit med om så hemska saker att de fastnar i kroppen. Shaquana fick behandling och blev bättre, sakta men säkert.

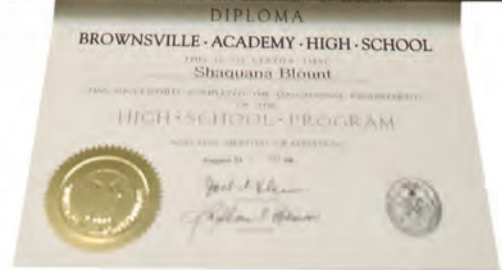
– Jag glömmer aldrig första gången jag kände: ”Jag kan andas”!

En förebild

Nu går Shaquana på universitetet och jobbar på GEMS. Hon åker till härbärgen, skolor, fosterhem och ungdomsanstalter och berättar för flickorna där om sitt liv, om barnsexhandel och om GEMS.

– Jag vill hjälpa andra, för jag vet inte var jag skulle varit idag om det inte hade varit för Rachel och GEMS, säger

Shaquana. När du är ute *i livet* känns allt hopplöst. Du är så ensam och du tror att ingen kan förstå vad du går igenom. Men Rachel förstod, för hon hade själv upplevt samma sak. Att hon lyckades överleva och dessutom kämpar mot sexhandel gav mig styrka och hopp. Nu är det min tur. Jag är ett levande bevis för andra flickor att vi kan ta makten över våra egna liv. ☺

När Shaquana höll tal på sin examensdag från gymnasiet avslutade hon med att ge klasskamraterna tio råd inför framtiden.

Shaquanas livsråd

- Ha respekt för dig själv!
- Se aldrig ner på någon annan.
- När det går bra för dig, kom ihåg vad du gått igenom på vägen dit.
- Lär känna människorna runt omkring dig.
- Var aldrig rädd för att erkänna att du har fel.
- Lev varje dag som om den är din sista.
- Hedra dom som har kämpat före dig.
- Våga be om hjälp.
- Ta reda på hur ska ta dig upp igen om du snubbla.
- Kom ihåg att du är bäst!

Trygg hamn för unga

Flickor från GEMS kämpar för barnvänliga lagar tillsammans med Rachel.

När Rachel tog upp kampen mot New Yorks orättvisa lagar bad hon flickorna som själva drabbats av dem att hjälpa till.

En kväll tittar Rachel på Nikki, som håller på att skriva på sitt tal. Nikki har ett stort, taggigt ärr som täcker nästan hela hennes högra lår, där en hallick högg henne med kniv. Hon satt i fängelse tillsammans med vuxna flera gånger från att hon var tretton år.

I morgon ska Rachel åka tillsammans med Nikki och några andra flickor till Albany, som är staten New Yorks politiska huvudstad. Det är där lagarna skrivs och beslutas. Det är första gången någonsin som unga överlevare i barnsexhandel ska få göra sina röster hörda till dem som har makten och beslutar.

GEMS och flickorna kräver att amerikanska barn ska ha samma skydd som barn som tagits till USA från andra länder och använts i barnsexhandel. De vill att de ska ha rätt

till hjälp och stöd istället för att dömas till hårda straff.

Motståndarna till lagändringarna ser inte på flickorna i New York som barn. En politiker säger att de är "gatusmarta unga vuxna som inte kan följa regler eller lyda auktoriteter".

Flickorna lärde sig tidigt att följa hallickarnas regler. Om politikerna kunde se hur bra Nikki och andra varit på att lyda vuxna kanske de skulle sluta säga såna korkade saker, tänker Rachel.

Tårarna rinner

När flickorna håller sina tal i ett grått konferensrum är det knäpptyst förutom ljudet av snörvlande näsor. Nästan alla gråter. Shaquana avslutar med att be dem ändra lagen, för barnens skull. En äldre man torkar sina tårar och säger:

Tala klarspråk!

– När vi kämpade för att lagen skulle ändras övade vi på att använda rätt ord även om de var krångliga ibland, förklarar Shaquana. Många ser ner på oss flickor och använder språket för att trycka ner oss. Därför är det viktigt att vi använder ett språk, ord och uttryck som får oss och andra att förstå vad vi har varit med om, och att det händer andra också, över hela världen.

Vad är kommersiell sexuell exploatering av barn?

KSEB, barnsexhandel, är när ett barn under 18 år kidnappas, säljs eller luras att ha sex, eller byter sex mot pengar, mat, droger eller en sovplats. En del av oss har känt att sex i utbyte mot pengar eller mat är vårt enda sätt att klara oss. Men en värld där vi måste ha sex mot vår vilja för att kunna äta eller få tak över huvudet är inte okej.

Vad menas med orden?

Kommersiell betyder att sälja och köpa, som i en affär. Att vi barn behandlas som handelsvaror som någon gör reklam för och säljer.

Sexuell betyder att det handlar om något som har med sex att göra, allt från att ha sex till att bli filmad i sexuella situationer.

Exploatering är att någon med makt, som en vuxen med pengar, utnyttjar, använder någon som är maktlös, till exempel en fattig flicka.

– Ni är värda alla lovord som finns. Jag lovar att göra allt som står i min makt för att få igenom den här lagen.

– Nu måste vi bara se till att alla flickor verkligen får det stöd de nu har rätt till, säger Rachel. ☺

Lång väntan

Det tar 4,5 år till innan en ny lag äntligen går igenom i New York, år 2010. Den kallas "En trygg hamn för exploaterade barn och ungdomar" och var den första i sitt slag i hela USA. Efteråt har tolv andra stater följt efter.

Ginger

Bor: På GEMS säkra hus.

Tycker om: Musik. Att vara med mina små gudsöner.

Blir arg: Av lögnen och skvaller.

Ledsen: När jag känner mig ensam.

Vill bli: Barnmorska.

Ser upp till: Rachel.

Äntligen hemma

– När jag vaknade första gången i mitt rum i GEMS-huset kändes det annorlunda. Det kan inte vara sant, tänkte jag, för jag kände mig trygg.

Ginger föddes på Jamaica.
– Mamma dog när jag var tre år och jag fick bo hos min gudmor. Jag älskade att leka i solen med alla kompisar. Jag kände mig värdefull, som guld.

Nytt liv i USA

– Jag kom till USA när jag var tolv och blev adopterad av min moster. Det var spännande, men svårt att lämna allt jag var van vid.

Ginger fick högsta betyg i skolan, men blev mobbad.

– En flicka klippte av mitt hår! Men det värsta var att min adoptivmamma slog mig. Hon använde vad hon än fick tag i, en sko eller ett bälte och brukade säga: ”Jag ska skicka tillbaka dig till Jamaica”. Till slut berättade jag det för en kurator. Alla i familjen blev arga och slutade prata med mig.

Ginger bodde hos kompisar och på härbärgen, men sedan försökte hon återförenas med familjen.

– Då ringde min adoptivmamma till

polisen och påstod att jag tänkte ta livet av mig. Jag blev inlåst på sjukhus i två veckor, fast jag sa att jag visst ville leva. När jag kom ut sa min adoptivmamma att jag aldrig fick flytta hem igen.

Bostad mot sex

Ginger satte ut en annons om att hon behövde någonstans att sova och fick snabbt svar.

– En 40-årig man kom och hämtade mig. Han lovade att fixa bostad, mat och kläder och hjälpa till med skolan. I utbyte ville han ha sex. Jag kände att jag inte hade något val. Efter en månad ville han att jag skulle ha sex med hans kompisar. Det klarade jag inte. En morgon gick jag upp supertidigt och smög ut. Han försökte få tag i mig, men jag höll mig undan. Hade jag inte fått komma till GEMS säkra hus vet jag inte var jag skulle vara idag. 🌐

07.00 God morgon

– Jag vaknar och somnar med min telefon! På den gör jag allt: Pratar med kompisar, läser nyheterna, kollar på film, lyssnar på musik och spelar spel.

7.30 Frukost tillsammans

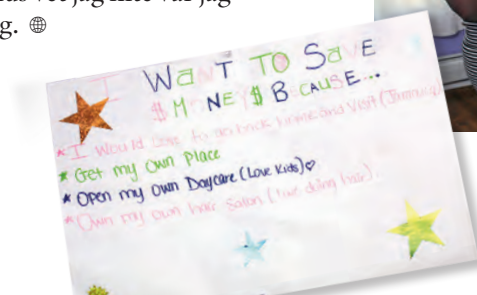
– Vi har ett gemensamt kök där vi kan fixa frukost, äta och prata tillsammans med vår föreståndare. Så var det inte i min adoptivfamilj. Dom låtsades att jag var osynlig.

08.00 Framtidsdrömmar

– Mitt rum är jättestort. Jag har satt upp bilder och en affisch som jag gjorde på GEMS om varför jag vill spara pengar. Jag vill:

- Hälsa på hemma på Jamaica.
- Skaffa egen lägenhet.
- Öppna ett dagis, för jag älskar barn.
- Öppna en härsalong.

08.30 Hårkonstnär

– Jag är bra på hår och fixar ofta frisyrier åt de andra flickorna i huset, allt från flätor till lockar och rakt hår.

08.45 Snabbsopning

– Alla i huset hjälps åt att ta hand om städningen. Vi har ett schema där det står vad vi ska göra varje dag!

Ginger och hennes kompisar på GEMS fixar varandras frisyrier!

– Det finns ingen skylt på vårt hus och vi får absolut inte berätta för någon var vi bor. Det är för allas säkerhet, för tänk om killen du var med får för sig att dyka upp och göra något galet. Det tråkiga är att jag aldrig kan bjuda hem min gamla bästis.

9.00 Ut ur huset!

– Det enda jag inte gillar är att vi alltid måste vara ute ur huset senast nio, och sen får vi inte komma tillbaka förrän tidigt på kvällen. Men jag håller igång! Studerar, jobbar extra, och går till GEMS förstäs.

10.30 Fullt ös på GEMS

– Jag älskar GEMS! Jag har fått så många nya vänner här, som förstår mig och jag förstår dom. Under skolterminen går jag bara hit på eftermiddagen, men nu på lovet firar vi den årliga "Stoppa barnsexhandelveckan" och har arbetsgrupper och roliga aktiviteter varje dag. Min favorit är en grupp där vi pratar om politik och aktuella händelser.

– Rachel är en person du kan lita på. Hon är alltid beredd på att rycka in och hjälpa till. Häromnatten kom hon till det säkra huset vid midnatt och stannade hela natten, för en flicka mår väldigt dåligt. Rachel är som en bästa vän, och hon är väldigt bra på att hitta lösningar på jobbiga situationer. Dessutom är hon superbra på matlagning!

20.00 Kvällsprat

– Föreståndaren i det säkra huset är alltid där för att lyssna och stötta om jag känner mig ledsen eller ensam!

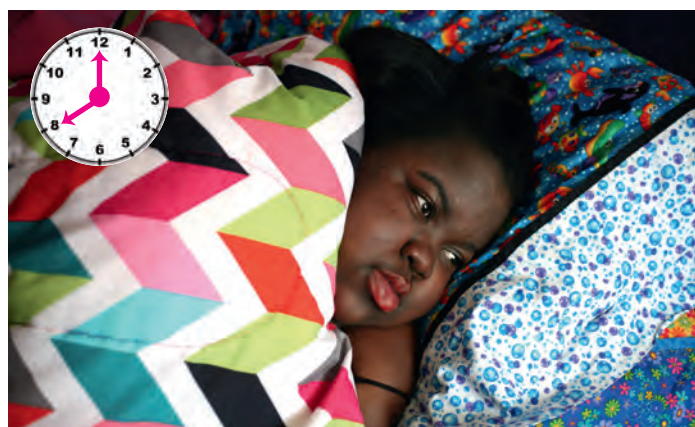
Tryggt hem behövs

New York är en av världens dyraste städer att bo i. Minst 70 000 hemlösa bor på gator och härbärgen. Av dem är cirka 30 000 barn. De flesta hemlösa bor med sina familjer. Många av föräldrarna har jobb, men de tjänar för lite för att ha råd med stadens höga hyror.

Många flickor dras in i eller har svårt att lämna sexhandeln för att de inte har någonstans att ta vägen. Flickor över 16 år kan bo i GEMS säkra hus, och få hjälp att förbereda sig för ett självständigt liv. Yngre flickor bor ofta i fosterhem som sköts av myndigheterna. Där utbildar Rachel och GEMS både flickorna och personalen, så att personalen vet vad flickorna behöver och har rätt till för att må bra.

22.00 Älskade täcke

– Jag älskade täcket jag fick första gången jag kom till huset. Sen rymde jag en gång, men kom tillbaka efter ett tag. De försökte ge mig ett annat täcke men jag ville ju ha mitt! Det får mig att känna mig trygg.

Vi är överlevare

Det är svårt att lämna livet i barnsexhandeln. Många flickor är rädda för sin hallick, att han ska döda dem eller deras familjer. Men de är också rädda för det okända. Rachel uppmuntrar flickorna.

– Ge det tid så kommer ditt liv att bli så mycket bättre.

Livet du förtjänar

"Att lämna det livet, att lämna honom, var något av det svåraste jag någonsin har gjort. Men hur svårt det än var, var det det bästa jag kunde göra för mig själv, för det var bara då jag kunde börja leva det liv jag alltid egentligen förtjänade."

Yeseni

Fly inte från framtiden

"Ibland måste du rymma från en dålig sak eller situation, men om du gör det till en vana att fly så kommer du att lämna sånt som är bra också. När jag hittar människor som hjälper mig att se varför jag ska kämpa vidare och tro på mig själv, då behöver jag inte rymma längre."

Jordan

Naturens kraft

"En av mina bästa grejer är att gå en lång promenad i naturen och rensa hjärnan. Säg till mig själv, om och om igen, att det kommer att bli bättre, fortsätt vara positiv, håll dig borta från det dåliga och från negativa människor."

Sondrah

Som annan planet

"Det normala livet var som en annan planet för mig så hur skulle jag klara det? ... Jag var rädd, för det kändes som om jag inte hade någon utväg. Min hallick visste var min familj bodde, var min lillebror gick i skolan och var alla mina nära vänner bodde. Varje gång jag rymde visste han exakt vart han kunde hitta mig ... Jag försökte fem gånger innan jag till slut lämnade det livet, men jag tog mig till ett härbärge och de skickade mig till programmet (GEMS) ... Han kan inte skada mig längre. Nu kan jag leva mitt liv och vara mig själv ..."

Kristina

Tänk positivt

"För att undvika konflikter med många i min familj nu brukar jag sjunga i huvudet och säga till mig själv att jag ska ta mig därifrån, men på ett bra sätt. Låt aldrig nån säga att du inte kommer att klara dig i framtiden.

Kom ihåg att du har hela livet framför dig."

Lakisha

Min röst räknas

"När jag gick ledarskapsutbildningen började jag förstå att jag inte var ensam om mina upplevelser ... Jag hade växt upp i fosterhem och hade ingen som stöttade mig. Längtan efter en familj och kärlek gjorde mig till ett lätt offer för en hallick. Jag bestämde mig för att börja kämpa mot sexhandel ... för jag vill inte att någon ska behöva gå igenom ens hälften av allt jag har varit med om. Min röst, och andras röster har stor betydelse."

Cynthia

Inte värt att dö för

"Det var svårt att lämna min hallick. I mitt huvud gav han mig kärlek, omtanke och skydd. Jag visste inget annat ... Men efter att ha blivit inlåst massor av gånger och våldtagen och misshandlad av kunder undrade jag: "Skyddar han mig egentligen?" Är den här kärleken värd att dö för"? Jag ville bort ... från övergreppen och alla falska löften. Jag tänkte att om jag kan överleva allt det här, så kan jag överleva att lämna honom också."

Lakisha

Lämna det bakom dig

"Att lämna det livet är svårt ... särskilt om det är det enda sättet att överleva som du vet om. Jag är 18 och har varit i det livet sedan jag var 14 år. Att bli normal och leva ett vanligt liv ... Det är överväldigande, förvirrande, det gör ont och känns bra på samma gång."

Yvonne

Saknade gosedjur

"Jag kunde inte tänka på att lämna och börja ett nytt liv, det var för långt in i framtiden för mig, för ofta kände jag att jag hade tur bara som överlevde till nästa dag. Så när jag till slut lämnade kände jag mig så sårbar, och hade inget att trösta mig med, som gamla kläder eller mitt favoritgosedjur. När jag ser tillbaka nu är jag stolt över att jag klarade det."

Leslie

Räddad från gatan

Många av flickorna på GEMS har tatueringar över hela kroppen. Faith är en av dem. Det värsta hon vet är när någon säger att de är fina, för hon har inte valt dem själv. Hennes olika hallickar märkte henne med sitt namn eller symboler för att visa att hon tillhörde dem.

Jag hamnade ”i livet” när jag var tolv år, berättar Faith, som blev sexuellt utnyttjad av sin styvpappa från fyra års ålder.

– Jag berättade aldrig för nån, för jag var säker på att ingen skulle tro mig. Till slut rymde jag hemifrån.

Faiths hallick gjorde hennes första tatuering när hon var femton år.

– Efter det blev jag märkt många gånger, över hela kroppen, av olika hallickar som ville visa att de ägde mig.

Jag hatar tatueringarna för dom påminner mig om allt jag varit med om: Hotats med pistol, våldtagits och fraktats till andra delstater.

Lämnade livet

– Jag bestämde mig för att lämna det livet när jag blev med barn. Men det som hjälpte mig att inte gå tillbaka var att jag fann Gud. Flickor lyckas lämna av olika orsaker. För mig var det Gud som gav mig hopp.

– Jag är inte ”i livet” längre,

men tatueringarna är där för alltid. Men dom är inte jag, jag är en helt annan person nu och är trött på att folk stirrar och dömer mig. Utan tatueringarna skulle jag ha fler möjligheter, nu tror många att jag är kriminell. Jag vill ta bort dom, men jag har inte råd.

Se ut som offer

– Många organisationer som jobbar mot sexhandel vill inte att du ska ta bort tatueringarna. De vill att vi ska se ut som offer, så att de kan ställa oss på en scen och få uppmärksamhet. Dom utnyttjar oss för att tjäna pengar, precis som hallickarna gjorde. Men Rachel och GEMS är annorlunda.

Jag har aldrig träffat en socialarbetare eller psykolog

som kan förstå vad jag har gått igenom. Rachel förstår, för hon vet verkligen hur det är. Hon skulle aldrig fråga ”Varför, hur kunde du göra allt det där dåliga?”.

– GEMS kan inte lösa alla problem, men dom accepterar oss i alla fall för vilka vi är. Det finns faktiskt ingen annan organisation som GEMS.

För barnens skull

– Jag kämpar varje dag med känslor av ensamhet och hopplöshet. Tatueringarna väcker smärtsamma minnen. Men det viktigaste för mig är att ta hand om mina barn och ge dem så mycket kärlek jag kan, förklarar Faith. 🌐

Killkompisar

– Pojkar och män måste vara med i kampen mot barnsexhandel och för flickors rättigheter, säger Rachel. Därför har vi startat kampanjen "Manliga allierade", som välkomnar alla att stå vid vår sida.

Lär lillasyster bli stark

– Min mamma har sett till att jag har respekt för flickor och kvinnor, säger Jordan, 18 år, som ofta tar hand om sin lillasyster.

– Hon är bara tre år men så småningom tänker jag lära henne om vilka faror det finns i livet. Jag ska så klart stötta henne som en storebror. Men det är viktigt att hon kan stå upp för sig själv och sina rättigheter.

Jordan

Gabriel bär sin GEMS-tröja med texten Flickor är inte till salu, med stolthet.

– Sedan jag hörde flickornas berättelser har jag blivit mer medveten om hur jag betar mig. Vi har så många ord i engelskan som beskriver flickor på ett negativt sätt, de är en del av vår kultur. Både tjejer och killar använder dom utan att tänka. Jag gjorde det själv förut,

men nu vet jag bättre och säger ifrån om mina kompisar pratar på det sättet.

Tacksam för killarna i mitt liv

"Jag hängde mest med killar när jag växte upp. Jag litade inte på flickor. Sen började jag utvecklas och pojkarna förvandlades till män, som bara var intresserade av mig för sex. Och sen kom jag in "i livet" där jag blev såld av en man, och köpt av andra män... När jag lämnade det livet kändes det som att jag aldrig skulle kunna lita på en man igen... Jag förväntade mig att alla skulle vara likadana, men efterhand träffade jag killar som var mer som vänner eller bröder. Jag lärde mig att se pojkar och män som människor, olika, med olika erfarenheter, istället för bara som elaka, känslolösa, sexgalna robotar. Det tog tid. Men nu är jag tacksam för de killar jag har i mitt liv, och för mina tjejkompisar också!"

Farah

VARFÖR NOMINERAS VALERIU?

Nominerad barnrättshjälte

Valeriu Nicolae

SIDORNA
86-105

Valeriu Nicolae nomineras till World's Children's Prize för sin outtröttliga kamp för de allra fattigaste och mest utsatta barnen i Rumänien och hela Europa.

Valeriu växte upp i extrem fattigdom och utsattes för diskriminering för att han är rom. Folkgruppen romer har levt i Europa i nära 1 000 år men har lika länge varit en av kontinentens fattigaste och värst diskriminerade minoritetsfolk.

Valeriu har kämpat i över 20 år mot diskriminering och rasism, och för alla fattiga barns rättigheter. År 2010 började han arbeta för att hjälpa barn och deras familjer i Europas fattigaste och farligaste område för barn, Ferentarigettot i Bukarest, som har övergivits av omvärlden.

När Valeriu startade en klubb för barn i gettot gick nästan inga barn där i skolan. Unga människor dog varje månad av undernäring, misshandel, drogöverdoser och självmord. Den *Alternativa skolklubben* blev kärnan i ett arbete som har inneburit stora förändring för några av Europas mest utsatta barn. Idag får hundratals barn årligen hjälp att klara skolan, respekt för sina rättigheter och stöd till att utvecklas och leva ett bra liv.

De fattigaste barnen får skor, kläder och ibland mat. Barn som tar droger, och/eller tvingas sälja droger eller sex, får hjälp att lämna det livet och stöd att få den barndom de har rätt till. Valeriu arbetar också för lagar och system som skyddar barn från våld, diskriminering och hatbrott och stärker deras rättigheter och möjligheter.

Valeriu kämpar för de allra fattigaste och mest diskriminerade barnen i Rumänien och Europa.

En solig helg går Valeriu snabbt genom Ferentarigettot. Han hejar glatt på barnen som leker bland skräphögarna på trottoaren utanför de fallfärdiga husen.

En grupp barn leker vid en överfull sopcontainer. Några har klättrat ner i den för att leta efter något att äta eller kanske att sälja. De rotar försiktigt bland soporna för de vet att missbrukarna här slänger sina använda sprutor överallt. Ett nålstick kan smitta med farliga sjukdomar som hiv och hepatit.

Stor förändring

På vardagarna är barnen i skolan vid den här tiden. Så var det inte när Valeriu kom hit första gången. De få barn som ens började skolan då slutade snabbt. Föräldrarna i Ferentari har ingen eller lite utbildning och kan inte

hjälpa sina barn med läxor. Fördomar om fattiga människor i gettot gjorde att barnen därifrån ofta mobbades i skolan av både elever och lärare.

När Valeriu bestämde sig för att starta en klubb för barn i Ferentari, med läxhjälp och roliga aktiviteter, blev han varnad. Oftast av folk som aldrig hade varit där. Många sa: "Gettot är hopplöst, inget kommer nånsin att bli bättre där."

När Valeriu och hans vänner byggde en ny lekplats i gettot sa folk till honom: "Den kommer att bli förstörd på några veckor, söndertrasad och nedklottrad". Men idag, efter sju år, är lekplatsen

fortfarande som ny. Barnen städar och tar hand om den.

Luktar sopor

Det luktar illa från avloppsvattnet som läcker från husen och de ruttande soporna på marken. Kommunen slutade hämta sopor här för länge sedan och ingen lyssnar när folk i Ferentari klagar. Valeriu ser en kvinna gå böjd bland soporna. Hon är mamma till tre barn som går på skolklubben. Nu letar hon efter plastflaskor att panta så att hon kan köpa mat idag. Som de flesta andra vuxna i gettot är hon arbetslös. Många blir desperata och börjar sälja droger eller sex, eller stjäla för att försörja sig.

Det gör inte den här mamman, men barnens pappa sitter i fängelse.

Fattigaste gatan

Valeriu går in i en port i Livezilorgränden, den fattigaste delen av området, ett av världens farligaste kvarter för barn att leva i. Kriminella ligor som styr drog- och sexhandel gör att många som bor här känner sig maktlösa och rädda. Valeriu var också rädd i början. Hans bildäck skars sönder, han hotades och jagades bort flera gånger. En del tyckte att han störde knarkhandeln. Andra var rädda för att han skulle ta deras barn ifrån dem.

Hälsar på hemma

Valeriu går upp för trappan och knackar på en dörr i en mörk korridor. Zana, 11, rycker upp dörren och ropar: – Hej Valeriu!

Zana bor i lägenhetens enda rum med sin lillasyster Rebeca, 6, och storebror Bobo, 13. Deras gammelmormor, som är nästan blind, tar hand om barnen sedan deras mamma hamnade i fängelse. Lägenheten är sliten och trång, men den har el och rinnande vatten, till skillnad från många andra i området.

Barnklubben populär

I början fick Valeriu gå runt i området och övertala barn som Bobo och Zana att de skulle komma till klubben. Det behövs inte längre. Men han går ändå hem till barnen

Zana och hennes syskon får hjälp med läxor på *Alternativa skolklubben*

Zana, 11, saknar sin mamma, som sitter i fängelse.

Rebeca, Bobo och Zana bor med sin farmor i en enrumslägenhet i Ferentari.

ibland. Ibland upptäcker han att en förälder har stora drogproblem eller har åkt utomlands för att få ihop pengar och lämnat barnen ensamma. Då försöker han hitta en lösning.

Bobo tränar fotboll med Valeriu varje söndag. – Nu startar vi äntligen ett tjejlag, säger Valeriu till Zana. Du borde vara med!

Valeriu pratar med farmor också. Behöver hon något? Har bråkstackarna i huset ställt till problem? Farmor säger att det är lugnt just nu, men att barnen saknar sin mamma.

Hjälper alla fattiga

Bobo och Zanas familj är romer, en av de fattigaste folkgrupperna i Rumänien. Romer har levt i Europa i nära tusen år, men har alltid behandlats sämre än andra. De har tvingats leva utanför

samhället, trakasserats och till och med dödats bara för att de är födda som romer. Valeriu är också rom och har kämpat länge mot fördomar och rasism. Men det viktiga för honom är inte att hjälpa just romska barn i Ferentari utan alla fattiga barn.

Valeriu fick nog

Valeriu var en av de få romerna i sin generation som studerade på universitetet, trots en svår barndom. Han lämnade hemlandet Rumänien och fick välbetalda jobb i Europa. En del av dem gick ut på att stärka romers rättigheter. Men efter några år fick Valeriu nog. Han var trött på att skriva tjocka rapporter som ingen verkade läsa. Han orkade inte gå på fler konferenser på lyxhotell, och lyssna på vackra tal om hur fattiga människor skulle hjälpas. För ingenting blev

bättre för fattiga barn som Bobo och Zana, tvärtom blev det värre.

– Jag kände mig skyldig, säger Valeriu. Jag växte upp som dom, i extrem fattigdom. Det var tufft, jag hade ingenting och fick kämpa hårt. Men jag mötte också människor som hjälpte och stöttade mig så att jag kunde skapa ett bra liv. Idag har jag allt jag behöver och jag kände att jag borde göra samma sak för andra. Att jag måste ge tillbaka.

Valeriu flyttade hem och startade den *Alternativa skolklubben* i Ferentari.

– Du kan inte vänta på att någon annan ska förändra sånt som du tycker är fel. Först efter att du själv har gjort nåt kan du be andra om hjälp. Allt annat är hyckleri. Så tänker jag och jag hoppas att barnen i Ferentari tar efter. 🌍

I Ferentari där Valeriu kämpar för barns rättigheter, är en del gator och parker fulla av skräp och använda sprutor.

Valeriu mötte ofta rasism när han växte upp. På bilden till höger är han 14 år.

Valerius morsdagkort till mamma.

Valeriu växer upp

Valeriu växte upp på landet, i ett område där alla var olika men ändå kom bra överens. Han hade många kompisar som såg olika ut och pratade många språk. När han var sju år flyttade familjen till en större stad. Plötsligt ville ingen leka med honom längre.

Första dagen i vår nya lägenhet sa mamma åt mig att gå ut och leka så hon fick städa ifred. På gården såg jag en flicka med gult lockigt hår. Hon såg snäll ut. Jag frågade om vi skulle leka men hon svarade: "Jag får inte leka med zigenare för dom har löss."

Valeriu förstod ingenting. Han började gråta och sprang hem till sin mamma, som slutade städa och sjöng en sång för att trösta honom.

– Den handlade om en brun björn som kämpar för att lyckas i en värld full av vita björnar. Senare hittade hon på en egen sång också, som gick ut på att om du är snäll och jobbar hårt så kommer du att klara dig i livet. Hon lät

mig aldrig skylla några svårigheter på att jag var rom. Hon sa: "Du måste bevisa att du är bra nog. Och för att vara bra nog måste du vara minst tio gånger bättre än alla icke-romer."

Styvpappa rasist

För Valerius nya grannar var han inte en vanlig pojke utan en "smutsig zigenarunge". Även hans styvpappa, som inte var rom, brukade kalla honom zigenarungen istället för Valeriu. Ordet zigenare användes av många för att beskriva romer, ofta som ett skällsord.

– Min styvpappa hatade romer, precis som andra i Rumänien har gjort i hundratals år. Han hade alla de vanliga fördomarna, som

att romer är smutsiga, lata och tjuvaktiga. Jag förstod faktiskt aldrig varför han gifte sig med en rom! Men han gillade att dricka sig full, så han trivdes kanske med alla dom alkoholiserade männen i vår släkt.

Rena och mätta

Valerius mamma arbetade hårt, i och utanför hemmet, för att Valeriu och hans två äldre styvsyskon skulle ha det bra.

– Vi var fattiga, men vi hade alltid rena kläder och nåt att äta.

När styvpappan drack blev han våldsam.

– Han sa ofta att han skulle döda oss allihop, men han slog mest min mamma. Några gånger slog hon tillbaka, med sopskyffel, eller hotade honom med en järnstång för att få honom att sluta. Jag gick ofta emellan för att skydda mamma. Men vi hade

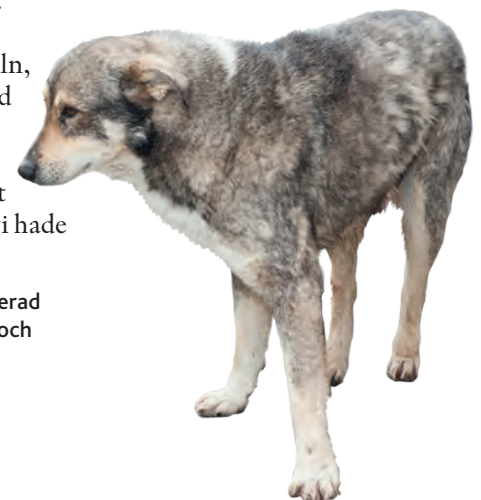
Valeriu drog ut en inflammerad tand på en övergiven hund och fick en trogen vän.

ingen chans mot pappa, han var mycket större och starkare än vi. Det var ingen idé att gå till polisen och klaga på pappa för nästan alla män slog sina fruar och barn, även poliserna! Det var accepterat i samhället. Min faster sa till mamma att hon skulle vara tacksam för att han slog henne, för det var ett bevis på kärlek!

Ensam i området

Valeriu märkte snart att de flesta grannbarnen i hans nya kvarter inte fick leka med romska barn för sina föräldrar.

– På ett sätt var det bra, säger Valeriu. Eftersom jag

Förslavade i 500 år

Romer, eller "resandefolk", utvandrade från Indien till Europa för nära 1 000 år sedan, och har utsatts för *antiziganism* lika länge. Antiziganism beskriver de uråldriga fördomar som finns om romer och som leder till att de diskrimineras, behandlas sämre än andra. Precis som judarna i Europa fick romer inte bli bofasta och bruka jord förr, utan tvingades flytta hela tiden. I Rumänien förslavades romerna på 1300-talet och utnyttjades av staten, kyrkan och privatpersoner. Slaveriet avskaffades först 1860, samtidigt som i USA. Under andra världskriget skedde det värsta organiserade dödandet av romer i historien. Hälften av Europas romska befolkning, hundratusentals barn och vuxna, dödades då av nazisterna.

Än idag är romer den värst diskriminerade folkgruppen i Europa. I Rumänien får de skulden för nästan allt som går fel, trots att bara tre procent av befolkningen är romer och få av dem har någon makt att påverka samhället.

Tack vare Valerius och andras kamp mot antiziganismen har en hel del blivit bättre. Det finns till exempel nya lagar som ska skydda romska barn och ge dem samma rätt som andra barn till skola, sjukvård och ett tryggt hem. Men det räcker inte, lagarna måste också följas.

Cristian, 11

– Jag blir arg när folk retas och slåss. Jag blir glad av att spela fotboll med Valeriu.

Daniel, 13

– Matte är mitt favoritämne på skolklubben. Jag vill också lära mig dataprogrammering och bli bättre på fotboll!

inte hade nåt att göra vandrade jag runt i området och hittade ett bibliotek. Kvinnan som jobbade där hade inga egna barn så hon tog hand om mig och visade mig massor av bra böcker. Jag läste om allt: äventyr, historia och andra länder och det lärde mig massor.

Valeriu hittade också en kompis, en övergiven hund.

– Den var argsint först, men jag förstod att den hade ont i en inflammerad tand. Jag lirkade upp hundens käkar och lyckades dra ut den onda tanden. Efter det var hunden min trogna vän.

När Valeriu var tolv år blev han kär i en flicka vars föräldrar inte heller tyckte om romer.

– Det var efter sommarlovet så jag var ännu brunare än vanligt. Jag minns att jag skrubbade mig med en hård

borste för att bli vitare men det hjälpte förstås inte!

Diktaturen faller

Under Valerius uppväxt styrdes Rumänien av en diktator som slösade landets pengar på sig själv och sin familj samtidigt som folket levde fattigt. Det enda som var lite positivt, säger Valeriu, var att romerna under de sista åren behandlades likadant som alla andra rumäner, varken bättre eller sämre.

1989 blev det revolution och fria val. Men efter så många år av diktatur var det svårt att bygga upp demokratin. Folket valde politiker som lovade att göra allt bättre, men som sedan bara fortsatte göra sig själva rika.

Smutsig politik

Till slut fick folket nog av den smutsiga politiken. Valeriu

Vi gillar skolklubben!

Rebecca, 12

– Jag älskar skolklubben för här lär jag mig nya saker och leker med kompisar. Valeriu och de andra är snälla och stöttar oss. Extraläraren Irina (bilden) är bra på att förklara så att jag förstår!

Egentligen älskar Valeriu basket mer än fotboll, men barnen i Ferentari håller inte med honom!

och hundratusentals andra gick ut på gatorna och protesterade tills de fick igenom sina krav på nyval. Under ett år, medan valet förbereddes, tillsattes en tillfällig, opolitisk regering som tog hjälp av Valeriu.

– Jag fick jobba med att minska fattigdomen, öka jämställdheten och skydda barn och kvinnor mot våld. Det var intressant att se hur makten fungerar inifrån! Jag såg också hur en del människor förändrades av makt. Plötsligt tyckte en del att de var mer värda än andra, fast de var precis samma personer som innan.

Dubbeljobb

Tills nyligen hade Valeriu två jobb. Från måndag till fredag var han i Bryssel i Belgien, på Europarådet för mänskliga rättigheter. Valeriu jobbade

som Särskild rådgivare i frågor om romer, den högsta posten som någon rumän någonsin har haft i Europa. Varje helg åkte Valeriu hem och jobbade på skolklubben och i sporthallen i Ferentari, tillsammans med sin familj och sina vänner.

– Ingen av oss tog betalt. Min lön från Europarådet räckte bra. Vi gjorde bara så mycket vi kunde och orkade, säger Valeriu.

Framtidsdröm

Nu har Valeriu givit upp sitt välbetalda jobb och återvänt till Rumänien. Jag tänker fortsätta att kämpa för barnen i Ferentari.

– Jag vill också starta företag, för barnen som växer upp här behöver någonstans att jobba. Jag har många idéer som jag tänker förverkliga tillsammans med barnen i Ferentari. 🌐

Hur arbetar Valeriu?

Valeriu och hans nätverk av vänner, frivilliga och organisationer jobbar bland annat med:

- *Alternativa skolkubben* i Ferentari hjälper hundratals barn årligen. Barnen får hjälp att klara den vanliga skolan och håller på med en mängd aktiviteter: idrott, dans, teater, musik och andra skapande verksamheter. Barnen lär sig också om sina rättigheter, om hälsa och om demokrati, och åker på resor och studiebesök.
- De fattigaste barnen får skor, kläder och ibland mat.
- Barn som inte kan bo hemma får flytta till bra fosterhem, och hjälp att återförenas med sina familjer om och när det går.
- Barn som tar droger, och/eller utnyttjas och tvingas sälja droger eller sex, får hjälp att lämna det livet och stöd att få den barndom de har rätt till.
- Valeriu arbetar också för ökad demokrati och bättre lagar och system som skyddar barn från våld, diskriminering och hatbrott och stärker deras rättigheter och möjligheter.

Vi gillar skolkubben!

Andrea, 10

– Jag tycker om att lära mig att dansa. I framtiden vill jag bli dansare och lära andra barn att dansa bra.

Bianca, 12

– Våra lärare på skolkubben är som riktigt bra kompisar eller extraföräldrar!

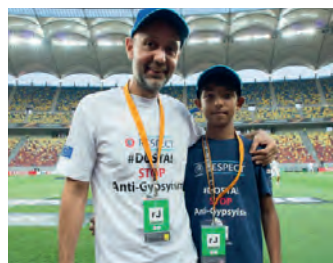
Nicoleta, 13

– Jag har gått på skolkubben sen jag var liten, det har hjälpt mig mycket. Nu hjälper jag också yngre barn.

Marian, 15

– Det värsta jag vet är killar som bråkar och när det snöar! Det bästa är att spela fotboll. I framtiden vill jag bli kock eller servitör.

Barnen från Ferentari hjälpte till med arbetet mot rasism. Bobo, 13, fick träffa sina fotbollsidoler.

Fulfotboll blir ren

När Valeriu startade en kampanj mot rasism i fotbollens värld gick hatbrotten ner från 80 i veckan till noll!

Det är dags för match på Rumäniens största fotbollsarena och 30 000 sitter på läktaren. Flera miljoner tittar på matchen på TV. Som vanligt sjunger det ena lagets fotbollssupportrar ramsor under matchen, som "Vi har alltid hatat zigenare" och viftar med banderoller där det står: "Död åt zigenare". Tiotusentals i publiken sjunger med. Valeriu tittar på dem och undrar om de nånsin tänker på hur det här känns i hjärtat för romska barn som älskar fotboll. Han bestämmer sig för att göra något åt rasismen i fotbollens värld.

Fotboll mot rasism

Nu har det gått många år sedan Valeriu startade kam-

panjen *Rasism förstör spelet*. Han fick med sig både rumänska och europeiska fotbollsforbundet i arbetet. Alla stora fotbollsmatcher inleddes med en kort film mot rasism och antiziganism. Ibland fick barn från Ferentari och andra getton gå ut på plan med spelarna.

– Det var nervöst men roligt, minns Bobo, 13, som fick skaka hand med berömda spelare och vinka till tiotusentals i publiken när han var med på en match.

Aktiviteter mot rasism och antiziganism ordnas också i idrottsföreningar och på barn- och ungdomsmatcher. Hatbrotten inom fotbollen har minskat från 80 i veckan till noll. Framgångsrika fotbollsspelare som är romer

håller inte sin bakgrund hemlig, som de ofta gjorde förr för att inte bli attackerade och utsatta för hat.

Fotboll mot våld

Nu jobbar Valeriu och hans vänner med en fortsättning av kampanjen.

– Vi vill kämpa mot rasism och antiziganism men också mot våld i hemmet, det som drabbar kvinnor och barn i Rumänien och andra delar av Europa. Många av männen som slår sina familjer finns på fotbollsarenorna, på planen och läktarna. 🌐

På fotbollsmatcher i Rumänien var det vanligt förr att publiken ropade rasistiska ramsor om romer, tills Valeriu startade kampanjen *Rasism förstör spelet*.

På en gammal banderoll hyllade fotbollssupportrar en massmördare som dödade många romer.

Spökgrändens barn

Toto, 10, kryssar vant mellan skräphögarna på gatan och hoppar över vattenpölar och trasiga flaskor. Han tar en vid sväng runt de grå, magra människorna som står och sitter på gatan. De ser lite ut som spöken och många brukar kalla Totos gata för "De livlösas gränd".

Toto vet att när vuxna dricker och tar droger kan de bli rädda eller arga för ingenting. Bäst att hålla sig undan. Hans trappuppgång är mörk för alla glödlampor är trasiga. Det droppar vatten från taket. Väggarna är nedklottrade och i hörnen ligger använda sprutor som missbrukarna har slängt. Det finns inga räckan att hålla sig i. Någon har skruvat bort dem för länge sedan och sålt som järnskrot.

Städar åt mamma

När Toto kommer in i lägenheten håller hans två systrar på att städa. Andrea, 13, torkar av ett bord och Ana, 16, skrubbar bort fläckar på väggen.

– När mamma kommer hem ska huset vara rent så vi kan börja om från början, säger Andrea och gnider hårdare.

– När kommer mamma hem? frågar Toto.

– Det har du inte med att göra, säger Andrea. Hon låter arg, men egentligen är hon ledsen. Mamma har suttit i fängelse i över fyra år och har tre år kvar på sitt straff. Hon har bett att få komma ut i förtid och väntar på svar från

fängelset.

– Jag är hungrig, klagar Toto.

– Jag ska göra soppa, men jag kan inte just nu, jag har ingen kokplatta, säger Ana.

Tillverkar kokplatta

Efter en stund kommer Totos morbror Sile bärandes på ett stort vitt gipsblock som han lägger ner på golvet.

– Jag svälter ju ihjäl! klagar Toto.

– Lugn, bara lugn, säger Ana.

Morbror Sile tar fram en kniv och börjar skära djupa skårar i ett sicksackmönster på ovansidan av gipsblocket.

– Jag hinner ju somna innan du kan laga den här soppan, säger Toto. Han ser på när morbror Sile petar ner glödtråd i skårorna och sedan stoppar in ena änden på glödtråden i en stickkontakt i väggen. Snart börjar tråden i gipsblocket glöda varmt orangerött. Kokplattan är klar och Sile sätter soppkasterullen ovanpå.

Tar droger

Medan Ana rör i soppan öppnas dörren och flera unga män kliver in rummet.

– Jag tänker inte släppa in

knarkare i huset längre, skriker Ana argt, men ingen lyssnar. Alla vet att mamman är i fängelse och att barnen bor själva här. De sätter sig på golvet och i soffan och börjar göra iordning sprutor med droger. Morbror Sile också.

– Lugna dig. Du kan få lite, säger en tonårspojke till Ana. Hon skakar på huvudet.

– Lämna mig ifred.

Toto sitter i soffan och tittar på när den äldre pojken

sticker in en nål i sitt armveck och lutar sig tillbaka. När hans ögonlock börjar fladdra vet Toto att drogen börjat verka. Ibland tar Ana också droger, men just nu försöker hon sluta.

Andrea har gått ut men nu kommer hon tillbaka och blir gråtfärdig när hon ser alla människor.

– Jag hoppas att Gud ser till att ni alla åker i fängelse, säger hon och går igen.

Totos morbror tillverkar en enkel kokplatta hemma i lägenheten. De har inget rinnande vatten eller toalett.

Många använder Totos lägenhet för att ta droger, för att barnen bor där utan sin mamma eller någon annan vuxen.

Toto var ungefär lika gammal som den här pojken när han träffade Valeriu första gången.

Toto kryper ihop i soffan och somnar.

Kvar i fängelset

Enligt rumänsk lag kan Totos mamma bli fri efter att ha suttit av två tredjedelar av strafftiden. Men i fängelset tycker de inte att hon verkar ångra sitt brott tillräckligt. Hon måste stanna ett tag till.

De flesta som döms till fängelse för drogförsäljning i Rumänien är själva missbru-

kare, kvinnor och tonåringar. De tjänar bara småpengar som går till mat för dagen och droger som de själva tar. De kriminella ligorna som tillverkar drogerna och tjänar miljoner verkar aldrig åka fast. Istället bygger de fina hus och köper dyra bilar. En del av pengarna ger de i mutor till polisen och politiker för att få göra sina affärer i lugn och ro. Många i Ferentari vet ungefär vilka

som bestämmer över knarkhandeln, men de skulle aldrig skvallra för polisen. Det vore livsfarligt för dem och deras barn.

Träffar Valeriu

En dag säger Totos kusin:
– Häng med och spela fotboll.

Toto har hört talas om att en man ordnar fotbollsträning för barnen i Ferentari, men han har aldrig vågat gå dit.

Valeriu väntar vid fotbollsplanen, klädd i stickad mössa och träningsoverall. Han tittar på Totos plasttofflor och letar snabbt fram ett par fotbollskor till Toto i en stor skohög på golvet.

Toto börjar gå på träningen varje vecka. Han får en tröja och byxor att spela i också. Efter ett tag frågar Valeriu om han vill komma till läxhjälpen också, i det som kallas *Alternativa skolklubben*. Först

När Toto börjar gå på fotbolls-
träningen har han bara ett par
plasttofflor att spela i. Valeriu
ger honom riktiga fotbollskor
och träningskläder.

Kommunen har slutat hämta
sopor i Ferentari och familjerna
har ingenstans att slänga skräp.
I början försökte en del vuxna
städa, men nu har alla gett upp.
Soporna lockar till sig råttor som
sprider sjukdomar.

Toto när han är 10 år.

vill inte Toto. Han har aldrig
gått i skolan och skäms för att
han varken kan läsa eller skri-
va. Han kan bara räkna till
nio, fast han är tio år. Men till
slut går han dit och Andrea
följer också med.

Annorlunda skola

Valeriu och hans vänner lånar
ett klassrum i skolan i
Ferentari på eftermiddagar
och helger. På dörren sitter en
skylt i glada färger med texten
Alternativa skolklubben.
Därinne har de gjort fint med
bilder på väggarna och gir-
langer i taken. Varje vecka
kommer Valerius vänner från
stan för att hjälpa barnen att
lära sig läsa, skriva och räkna.
En del är lärare men de flesta
har andra jobb. De är advoka-
ter, busschaufförer, datatek-
niker eller sjuksköterskor.
Innan de kom till klubben
hade de flesta aldrig varit i
Ferentari. En del blir så
chockade av fattigdomen att
de aldrig kommer tillbaka.

Men de allra flesta kommer
igen, vecka efter vecka.

– Det känns som om vi är
en familj, säger Toto efter ett
tag till Valeriu.

På *Alternativa skolklubben*
får barnen också rita, spela
musik och teater. En dansare
lär ut hip-hop-danser som
locking och popping. I början
är det svårt att hänga med
men Toto kämpar hårt, både
hemma och på träningarna.
Medan de andra tappar tak-
ten lyssnar Toto på musiken
och kan till slut härma lära-
rens rörelser perfekt.

Börjar skolan

Toto börjar i den vanliga sko-
lan också men han kommer
ofta dit sent. Ana har börjat
ta droger igen och därför vill
Andrea inte vara hemma.
Hon sover över hos kompisar
på nätterna. Toto ligger
vaken länge för han känner
sig ensam och rädd.

– Förlåt att jag kommer för-
sent, fröken, säger han när

han kommer till klassrum-
met en förmiddag.

– Det är OK, säger läraren,
som är van. Hon frågar hur
han mår.

– Bra. Jag var dödstrött frö-
ken. Jag kunde inte komma
klockan åtta. Jag sov inte på
hela natten.

Innan Valeriu och skol-
klubben började arbeta i sko-
lan visste inte lärarna något
om barnens liv i Ferentari.
När de kom försent eller som-
nade på lektionerna blev de
utskällda och straffade.
Många barn slutade skolan
för att de blev så ledsna. Men
nu får lärarna information
från Valeriu och vet att bar-
nen försöker göra sitt bästa.
Totos lärare klappar honom
på armen och ger honom ett
papper med klockor på.

– Skriv under varje vilken
tid klockan visar, säger hon
med snäll röst. . . Ha inte så
bråttom den här gången bara.

Polisen tar Ana

Toto är i skolan när polisen
kommer hem till familjen och
bankar på dörren. De skriker:

– Polis. Öppna! Sedan slår
de in dörren och rusar in.

– Alla lägger sig ner! Ner
med er!

Ana och de andra kastar sig
ner på golvet. Polisen sätter
på dem handfängsel, föser ner
dem för trappan och in i en
bil utanför.

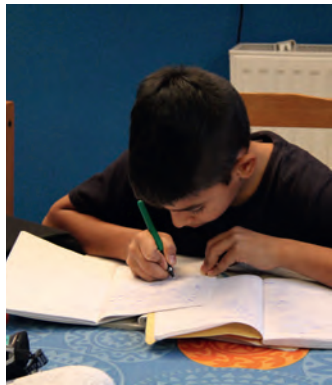
När Andrea kommer hem
sitter en ensam man därinne.

– Din syster har tagits av
polisen, säger han. Nu är
Andrea och Toto ensamma
kvar.

Ana blir kvar i fängelse ett
tag. Polisen försöker få henne
att säga att hon har sålt dro-
ger men hon vägrar. En sen
kväll släpps hon ut och kom-
mer hem.

– Ska du börja ta droger
igen nu? frågar Andrea oro-
ligt. Toto ger Ana en kram.

– Välkommen hem, säger
han och börjar plötsligt gråta.

I början trivs inte Toto och hans syster Andrea på barnhemmet, men efter ett tag känner de sig hemma.

När Totos storasyster Ana, 17 år, blir sjuk orkar hon varken städa eller sköta om sig själv.

På *Alternativa skolklubben* lär sig Toto läsa och skriva för första gången.

Toto, 17

Bäst: Spela teater och göra film.

Värst: Rasism. Orättvisor.

Saknar: Min familj.

Litar på: Mina vänner.

Ledsen: När jag saknar min familj.

Drömjobb: Skådespelare.

Ser upp till: Valeriu. Han är som en pappa för oss.

Hur kom du ut?

– Sluta grina. . . jag ska inte ta droger mer, säger Ana. Hon lovar att ingen ska få ta droger i lägenheten längre och att hon ska ta hand om Toto. Hon ser trött ut och kläderna hänger löst på hennes magra kropp.

– Varför har du gått ner så mycket i vikt? frågar Andrea.

– Jag äter så mycket jag kan, svarar Ana kort.

Drömmer om jobb

Ana vill jobba som kock och får hjälp på skolklubben att söka till en yrkesutbildning. Hon får gå på en intervju där kvinnan från skolan frågar hur gammal hon är.

– Sjutton år.

– Eftersom du är minderårig måste dina föräldrar komma hit.

– Mamma sitter i fängelse.

– Jag förstår. Din pappa då?

– Han bryr sig inte om mig, säger Ana, som inte har någon kontakt med sin pappa.

– För att gå den här kursen måste en förälder skriva på pappren, säger kvinnan beklagande.

Ana går hem, ledsen och besviken. Snart börjar hon ta droger igen.

Flyttar till barnhem

Valeriu tycker att det är för farligt för Toto och Andrea att bo kvar hemma. De borde flytta till barnhemmet i Ferentari. Andrea vill inte. Hon och Ana har bott på barnhem förut, innan Toto föddes. Hon minns att det kändes hemskt att mamma inte ville ha dem längre. Det var morbrorn Sile som fick mamma att ta hem dem. När Andrea pratar med sin lärare på skolklubben börjar hon gråta. Men att gråta löser inga problem, säger läraren.

– Du måste vara stark och envis. Det är så livet fungerar. Förstår du?

– Jag förstår, säger Andrea. Hon går med på att flytta.

Barnhemmet är slitet och har många regler men de får mat varje dag och ingen tar droger eller skriker åt dem. Efter ett tag börjar Toto känna sig hemma. Ana kommer och hälsar på ibland. Hon lånar duschen och byter kläder. Varje gång ser hon tunnare och tröttare ut.

Ana är sjuk

När Ana plötsligt slutar komma till barnhemmet går Andrea hem till lägenheten. Den är smutsig och stökig. Ana orkar ingenting, bara ligga i sängen. Hon gråter och säger att syskonen har övergett henne.

– Vi kunde inte leva så här längre, försöker Andrea förklara. När du kom ut ur fängelset lovade du att börja skolan och jobba. Inget av det hände. Kan du inte gå till sjukhuset i alla fall?

Till slut följer Ana med till barnhemmet. Hon pratar med en rådgivare där och

Andrea lyssnar på dem bakom dörren. Rådgivaren frågar när Ana började ta droger.

– Jag var tretton, svarar hon.

Rådgivaren prasslar med sina papper och säger sen:

– Vi har fått tillbaka dina prover. Tyvärr visar de att du har fått hiv.

Andrea blir ledsen, men inte förvånad. Toto är för liten för att förstå, men hon har länge misstänkt att Ana är sjuk. Hivsmittan sprids lätt när missbrukare delar sprutor. Hiv är inte en dödlig sjukdom. Det finns bra mediciner och det hjälper att leva hälsosamt. Men i Ferentari är livet så svårt att hiv ofta snabbt utvecklas till den dödliga sjukdomen aids.

Toto tävlar

Dansläraren på klubben har anmält Toto till en stor hip-hop-danstävling. Domarna kommer från Italien,

Toto gör en egen film om livet i Ferentari.

Affischen för filmen om Totos liv, Toto och hans systrar, sitter på Totos vägg hemma.

Danmark och USA. Toto är nervös och pillar på nummerlappen som är fastsatt på ena byxbenet, 227. Plötsligt ropar de från scenen:

– Dags för sista dansaren i poppingfinalen: 227!

Strålkastarna lyser rakt i Totos ögon. Han ser inte publiken, men han vet att Valeriu, dansläraren och hans kompisar är där. Musiken börjar och Toto rör sig med korta, rullande rörelser. Han spänner musklerna och slappnar sedan av så att det ser ut som kroppen skakar av elektriska stötar. Och han vinner pris, andra plats! Kompisarna jublar medan Toto ställer sig på prispallen och får en medalj runt halsen.

– Bra gjort grabben! Du är född till vinnare, hör du det, säger dansläraren efteråt. Du är bäst. Glöm aldrig det.

Vill hjälpa andra

Idag är Toto 17 år. Han och Andrea går kvar i skolan. Ana kämpar fortfarande med sin sjukdom. Mamma har släppts ur fängelset, men de träffas sällan. Toto bor i ett grupphem i Ferentari med sex andra pojkar som inte heller kan bo med sina familjer.

– Det är OK här, säger han. Men jag saknar min familj ibland och då känner jag mig ledsen.

På väggen sitter en affisch för filmen *Toto och hans systrar*. Den handlar om Totos liv i Ferentari och gjordes av en berömd filmregissör med hjälp av Valeriu och den *Alternativa skolklubben*.

– I början var det konstigt att någon satt i ett hörn och filmade allt vi gjorde, men efter ett tag tänkte jag inte på det längre.

Toto och hans systrar har visats på filmfestivaler över hela världen. Den har fått många priser och fina recensioner.

– Det känns konstigt att sitta i en mörk biosalong och höra folk gråta när dom ser bitar ur mitt liv. Det har fått mig att förstå mer om vad jag har gått igenom. Efteråt brukar folk ställa frågor och be om min autograf. Då ber jag dom att också skriva namn och en hälsning på min skjorta, som ett minne. Jag har tre såna fullskrivna skjortor hemma!

Egen film

Nu håller Toto på med en egen film om Ferentari.

– Folk tror att alla som bor i Ferentari är tjuvar, att vi är för lata för att jobba, att vi bara vill knarka och gillar att

leva bland smuts och sopor. Men det är inte sant. Missbrukarna vill visst sluta knarka, men det är svårt. Folk vill ha rent omkring sig, men det finns ju ingenstans att slänga soporna. Till slut ger man upp.

Toto säger att de flesta vill ha jobb men att ingen vill anställa dem som bor i Ferentari.

– Det har hänt mina kompisar, även de som har gått ut skolan med bra betyg. Det är särskilt svårt om du är mörk, för det finns väldigt mycket rasism mot oss romer.

Toto tycker att folk ska besöka Ferentari och se hur det är med egna ögon.

– Prata med oss istället för att lyssna på lögnar och fördomar. Vi är människor precis som ni. ☺

Toto dansar fortfarande, men mest för att det är kul. Idag är han mer intresserad av att spela teater och göra film.

Toto och hans kompisar i teatergruppen Playhood.

På teaterfestivalerna känner många fortfarande igen Toto från filmen, och ber om autografer. Då ber han dem skriva en hälsning på hans skjorta, som minne. Han har tre såna skjortor hemma nu!

Playhoods nya pjäs *Hem* hade premiär på Rumäniens största teaterfestival.

Teater för livet

När Toto och hans vänner har premiär på sin nya pjäs på Rumäniens största årliga teaterfestival står folk upp i salongen och applåderar. Några torkar en tår ur ögonvrån.

Toto började spela teater tillsammans med andra barn på *Alternativa skolklubben* i Ferentari. Efter ett tag började de skriva egna pjäser med inspiration från deras egna liv i Ferentari, med hjälp av Ionut, en professionell skådespelare. Förra året bildade de teatergruppen *Playhood*.

– Den nya pjäsen heter *Hem*, berättar Toto. Den handlar om fyra tonåringar som sitter i ungdomsfängelse.

I korta scener berättar pjäsen om hur pojkarna hamnade

i fängelse. Om fattigdom, föräldrar som inte kunde ta hand om dem, brist på utbildning och, förstås, dumma misstag och felaktiga val.

– Den handlar också om drömmar, säger Toto. Om att alla har en dröm som de försöker uppnå.

Ledaren Ionut nickar och säger att pjäsen visar hur viktigt det är att acceptera och lita på varandra. Att många människor måste jobba tillsammans för att uppnå sina mål, även om oddsen är emot dem.

Ionut kommer inte själv från Ferentari och stöter ofta på fördomar om området och ungdomarna där.

– En del frågar mig: ”Hur kan du jobba med såna där människor?” Men de flesta är positiva, även om de blir förvånade när de ser tonåringar spela scener om droger, tonårsgraviditeter, rasism och diskriminering. Ibland frågar de om ungdomarna verkligen kan förstå såna saker.

Det vet vi att de kan.

Humor viktigt

– Vi tar upp många jobbiga saker men vi använder alltid humor också, säger Toto. Vi är ju ändå tonåringar så det får inte bli för allvarligt. Jag tror att folk lär sig mycket av att se våra pjäser. Jag ser också att dom blir glada för vår skull, och deras glädje och medkänsla gör mig lycklig. 🌍

I Ferentari är det ont om lekutrymmen. Hemlösa och drogmisbrukare har tagit över stora delar av området. Men barnen hittar sätt att ha kul och röra på sig ändå.

I andra delar av staden Bukarest är det vanligt med klotter och graffiti som innehåller fula ord och fördomar om till exempel romer. Men i Ferentari har barnen målat en egen graffitivägg med hjärtan och glada färger.

Gatulek

Hoppa twist

– Allt du behöver för att hoppa twist är ett resårband och studsiga fötter, förklarar Zana, 12. Knyt ihop resåren så att det blir till en ring. Två personer står inuti och spänner ut resåren med benen eller kroppen. Den som är på tur hoppar ut och in på olika sätt. Om du klarar att göra en rörelse flyttas resårbandet högre upp, till exempel från knäna till midjan eller strax under armhålorna.

Resårbandet höjs mer och mer, för varje gång du klarar en rörelse. Ju högre desto svårare förstås!

Tips! Om ingen vill stå, knyt fast ena änden av resårbandet i ett staket eller en stolpe.

Vad är parkour?

Parkour- och freerunningrörelsen startade i en förort till Paris i Frankrike och blev snabbt populär i höghusområden där barn och ungdomar inte hade fina lekplatser eller stora gymnastikhallar med avancerade redskap. Precis som skateboardåkare använder gatans miljö, rör sig parkourutövarena fritt i stadens djungler. De gör trick, springer och hoppar på trappor och parkbänkar, asfalt och höga murar. Tanken är att ta sig fram så effektivt, smidigt och snabbt som möjligt, ta sig över alla hinder och lösa problem i farten. Idag finns parkour och freerunning över hela världen. Många kombinerar den med akrobatik, klättring och balansträning. Prova gärna, men var försiktig!

Ionut är uppvuxen i Ferentari.

– Det värsta jag vet är när folk i området bråkar och slåss.

Asfalten som STUDES GOLV

Ionut, 18, har hållit på med parkour och akrobatik i flera år, tillsammans med sina kompisar i Ferentari.

– Vi lär oss av varandra och av att kolla på videos på youtube, berättar han. Ibland filmar vi oss själva och lägger upp trick så att andra kan se vad vi håller på mer.

Ionut gillar parkour och akrobatik, men i framtiden vill han helst bli sångare, kanske en stor stjärna som Justin Bieber.

– Jag är gladast när jag får sjunga, säger han.

Kroppen blir redskap i Ferentari, där det saknas avancerade gymnastikhallar.

Det tar tid att lära sig, säger Ionut. Du får räkna med att misslyckas många gånger först!

Vildmarken mellan höghusen

Rica, 13, är född och uppvuxen i ett vilt, grönt område genomkorsat av smala floder, strax utanför staden Bukarest.

Ricas pappa Gica lämnade fattigdomen på Rumäniens landsbygd och kom till Bukarest med häst och vagn, långt innan Rica föddes. På väg till stan upptäckte han vildmarken som låg gömd bakom grå betong. Han byggde ett litet hus till sin familj och flyttade in.

Staden växer

När staden växte kom allt fler stora gråa höghus närmare. Plötsligt låg det skräp i vattenet och gräset. Bildäck, plastpåsar, kartonger och burkar, till och med ett kylskåp. Många skylldes skräpet på romerna som bosatt sig i parkerna. Men i själva verket var det människorna i stan som tyckte att det var bekvämt att slänga sina sopor i vildmarken.

Blir park

En dag upptäcktes vildmarken av en grupp miljöaktivister. De jublade över att 100 olika fågel- och djurarter, inklusive sköldpaddor och uttrar, levde så nära stan. Men området hotades av tjuvskytta, olagligt fiske och skräp. Efter fyra år lyckades miljöaktivisterna få rumänska staten att göra området till en skyddad naturpark. Nu ville många att de romska familjerna skulle flytta ut. Gica vägrade.

– Jag tänker aldrig lämna mitt hem, sa han.

Till slut insåg miljöaktivisterna att Gica kunde hjälpa dem och utsåg honom till skogvaktare. Han är den enda som får bo i parken nu, och skydda djur och natur.

– Mamma och alla barn och barnbarn sover i en lägenhet i stan, berättar Rica. Men vi hälsar på pappa varje dag. När jag är där saknar jag sånt som rinnande vatten och värme. Men i stan saknar jag tystnaden och stillheten i naturen. 🌍

09.00 God morgon!

– När det är skoldag går vi upp mycket tidigare, men på helgen får vi sovmorgon, säger Rica. Hans storasyster fick aldrig gå i skolan. Hon gifte sig och fick barn när hon var tonåring.

– Nu är det annorlunda, säger hon. Min dotter och mina yngre syskon ska gå i skolan först.

Rica, 13

Bor: Lägenhet i Bukarest och i Vacarestiparken.

Gillar: Fotboll och musik.

Älskar: Min familj, våra hundar och katter.

Vill bli: Skogvaktare som pappa.

09.30 Mot Ferentari

Idag är det läxhjälp och sedan fotboll i *Alternativa skolklubben* i Ferentari.

Konstgjort område växte vilt

Det var Rumäniens förre diktator, Ceaucescu, som ville bygga en konstgjord sjö på området där naturparken finns nu. Under revolutionen 1989 dödades diktatorn och det halvfärdiga projektet glömdes bort. Men vattnet spred sig av sig självt och blev till ett stort vattendelta. Vilda djur flyttade

in, sällsynta växter och blommor slog rot. Några affärsmän ville bygga höghus och fabriker på marken. Det sägs att några satte eld på skogen för att förstöra naturen så att de skulle få bygga. Men istället blev vildmarken en skyddad naturpark.

10.00 Läxhjälp

– När vi kom till *Alternativa skolklubben* första gången hade vi aldrig gått i skolan, säger Rica. Valeriu och dom andra vuxna gjorde allt för att lära oss läsa och skriva, men det var svårt. Nu går det bättre. Jag lär mig något nytt varje dag.

13.00 Fotbollsdags

– Efter läxhjälpen springer alla till sporthallen. Det är fotbollsträning för både flickor och pojkar.

15.00 Till vildmarken

Rica och hans syskon tar buss och går genom stan mot vildmarken. Sista biten rör de familjens båt. Nu har den fastnat i vassen!

16.00 Äntligen hemma

Huset som Ricas pappa Gica byggde för många år sedan har han lappat och lagat flera gånger.

Skräp ligger kvar

Efter alla år som Bukarests invånare har slängt skräp i parken, kommer det att ta lång tid att städa upp, men Ricas mamma gör vad hon kan.

16.30 Vattenhämtning

Det finns rent vatten i en brunn i parken. Ricas småbröder hämtar åt skogsvaktaren Gica, som börjar bli gammal.

17.00 Duvkoll

Rica tittar till sina duvor och matar dem med majs och solrosfrön. Han och pappan har ett 60-tal duvor som de släpper ut ibland.

– De kommer alltid tillbaka, om ingen hök tar dem.

17.30 Vedhuggning

Rica fixar ved till pappas eld, så att han kan hålla sig varm på natten.

– Vi har tre hundar och tio katter. En del av dom är bästa kompisar sen dom var små. Jag saknar vår hund Leo, som sprang ut ur parken och blev överkörd av en bil.

Kaninen gillar inte att bli kramad!

18.30 Kvällsfotboll

Valeriu kommer och hälsar på i parken och spelar lite kvällsfotboll.

20.00 TV-titt

När Rica kommer tillbaka till stan slår han på TV:n. Egentligen tycker han bättre om att lyssna på musik men hans högtalare är sönder. Snart ska han lägga sig och sova och då längtar han efter tystnaden i vildmarken.

Hemlängtan

Dario var fyra år när han flyttade till ett barnhem första gången. Familjen bodde då i ett litet träskjul byggt direkt på trottoaren, utan värme, toalett eller rinnande vatten.

Darios mamma försökte ta hand om barnen, städa och göra fint inne i skjulet. Men det var svårt när nio personer skulle tränga ihop sig i det enda rummet. Darios pappa var ingen hjälp. Han drack, tog droger och slog mamma ibland. Ibland lyckades råttor, spindlar och andra djur ta sig in igenom springor i väggar och tak. Till slut fick de yngsta barnen flytta till ett statligt barnhem i Ferentari, ett grått fyrkantigt hus bakom höga staket.

– Det var hemskt där, minns Dario. Vi fick aldrig gå ut och leka, det kändes som att sitta i fängelse. Alla var arga, särskilt en tant med glasögon. Hon skrek alltid åt mig när jag

sprang i korridoren eller pratade för högt. Jag var jätterädd för henne. En del barn rymde, klättrade över staketet och försvann. Det vågade inte jag.

Ville hem

Dario saknade sin mamma och grät varje dag.

– Jag frågade hela tiden när mamma skulle hämta mig. ”Hon kommer imorgon”, sa dom vuxna på barnhemmet varje dag. Dom ljög för att få mig att sluta gråta, men det hade varit bättre om dom hade talat sanning. Jag blev bara mer besviken och ledsen.

Ibland kom Darios mamma till barnhemmet med godis och kakor.

– Hon visste hur hemskt det

var och ville inte lämna oss där. Hon brukade också låna duschen, för vi hade ju inget badrum hemma.

Efter en tid flyttade Dario och syskonen till ett annat barnhem i Ferentari, som kallas dagbarnhem. Villkoret för att bo där är att barnen kan

vara hemma ibland, till exempel på helger och lov.

– Det var tusen gånger bättre, säger Dario. Dom vuxna var snällare och vi fick leka ute

Det statliga barnhemmet i Ferentari är omringat av höga stängsel och staket.

Dario, 12

Bor: Barnhem i Ferentari.
Älskar: Min familj. Min hund Poofy.
Gillar: Skolan, rita, fotboll, spela teater.
Saknar: Min mamma.
Ledsen: När jag ser alla övergivna hundar i Ferentari.
Ser upp till: Valeriu. Han har ett stort hjärta.

på gården. Ibland tog jag med mat därifrån och gav till mamma.

Klubben hjälper

När Dario började skolan gick han till *Alternativa skolklubben* varje eftermiddag och på helgerna. Där träffade han Valeriu som hjälpte till med läxorna och tog med honom på fotbollsträning.

– Dom vuxna på skolklubben tog mycket tid och förklarade saker på ett bra sätt. På så

sätt kom jag ifatt i skolan. Jag fick till och med pris som en av klassens bästa elever! Men plötsligt började jag höra dåligt. Sen jag var liten hade jag ofta varit sjuk och fått öroninflammationer. Ibland rann det var, gult och kletigt, ur örat. Valeriu tog mig till doktorn som sa att jag kanske skulle bli döv.

Många barn i Ferentari blir sjuka av allt från smutsigt vatten till infektioner. En del har till och med förlorat hörseln

Dario får hjälp med läxorna av Valeriu på *Alternativa Skolklubben* och har blivit en av skolans topp-elever.

På helgerna bor Dario ibland med sin syster Lacrima och hennes barn, hans kusiner.

– Jag skulle vilja bo här jämt, men dom har bara ett litet rum så jag får inte plats.

eller synen av sjukdomar som enkelt kunde ha botats med medicin. Men många föräldrar är rädda för att myndigheterna ska ta deras barn ifrån dem om de söker hjälp. Det har hänt flera familjer. En del läkare kräver också pengar vid sidan om den vanliga avgiften för medicin och vård, fastän det är olagligt. Föräldrar från Ferentari är fattiga och har inte råd att betala extra.

När Dario klagade på sin hörsel på Skolklubben förstod Valeriu att det var bråttom. Dario fick träffa en doktor och till slut och efter mycket tjat från Valeriu gick sjukhuset

Fotboll är det roligaste Dario vet. Favoritspelaren heter Messi.

med på att operera Dario. Hans hörsel räddades.

– Jag lyckades för att jag råkar känna rätt folk och vet hur jag ska göra, säger Valeriu. Om Darios mamma hade försökt få en operation hade det aldrig gått. Det gör mig arg att familjer i Ferentari inte får samma vård och hjälp som andra.

Mamma sjuk

En dag när mamma kom till barnhemmet såg hon ovanligt grå och mager ut.

– Mamma sa att hon var sjuk och inte kunde komma så ofta längre. Hon hade lindat en sjal runt huvudet, för hennes hår hade börjat ramla av, säger Dario. När familjen hade fest tillsammans på nyårsafton hade hon tappat allt sitt hår. Men hon var glad ändå, för alla var där tillsammans, lyssnade på musik och hade roligt. Jag var vaken hela natten!

Några veckor senare var Dario på väg till barnhemmet från fotbollsträningen.

– Det var en bra träning och jag kände mig glad. När jag gick förbi biltvätten där min pappa jobbar såg han mig och vinkade att jag skulle komma. ”Din mamma är död”, sa han. Jag blev så ledsen. Jag önskar att jag hade fått veta det på ett bättre sätt.

Vill ha tidsmaskin

– Jag önskar att jag hade en tidsmaskin så jag kunde åka tillbaka och göra allt bättre. Inte bara i Ferentari utan i hela världen. Om jag fick bestämma skulle inga barn behöva bo på barnhem utan kunna vara med sina familjer. Jag skulle ta bort allt skräp och alla droger så att folk kunde bli snällare mot varandra. Kanske kan jag göra det när jag blir äldre och jobba som Valeriu gör, för att barn ska få det bättre. 🌐

Darios favoritleksak kallas Kendama och kommer från Japan. Den uppfanns för hundratals år sedan i Japan och består av en tråkula som sitter fast i ett snöre på en pinne med tre runda ytor och en pigg. Tricket är att fånga upp tråkulan på piggens eller i rundlarna. Efter mycket träning är Dario en mästare!

Området gör barn sjuka

Dario höll på att förlora hörseln efter många obehandlade öroninflammationer. Många barn i Ferentari blir svårt sjuka av allt från undernäring till infektioner, som blir värre av sophögar och smutsigt avloppsvatten på gatorna. Många hostar och har svårt att andas av astma och lungsjukdomen tuberkulos. Andra råkar sticka sig på sprutor som drogmissbrukare har kastat bort, och smittas med hepatit eller hiv. Förut fanns det vårdcentraler i Ferentari, men de har stängt för länge sedan och resan till närmaste läkare är lång. Många föräldrar söker inte hjälp för att de är rädda för att myndigheterna ska ta deras barn. Det har hänt flera familjer. De flesta vet inte heller att barn i Rumänien har rätt till gratis sjukvård. En del läkare lurar och kräver pengar för att ge behandling. Valeriu och *Alternativa skolklubben* informerar familjerna i Ferentari om att de har rätt till hälso- och sjukvård och vad de själva kan göra för att hålla sig friskare. Men det räcker inte, menar Valeriu, för miljön i Ferentari är hälsofarlig för både barn och vuxna.

– Välkommen till World's Children's Press Conference, som hålls samtidigt av barn i många länder! Vi måste få föräldrar att inse att det är deras skyldighet att låta sina barn gå i skolan, säger WCP-barnrättsambassadören Bonebana vid Barnens presskonferens i Bunia i DR Kongo.

Gör era röster hörda!

När miljontals barns röster har räknats samman ordnar barn i hela världen egna presskonferenser där de ställer krav på respekt för barnets rättigheter, och avslöjar vem av de nominerade som fått flest röster och får *The World's Children's Prize for the Rights of the Child*, och vilka två som får *World's Children's Prize Honorary Award*.

Bjud in lokala medier till er egen Barnens presskonferens. Berätta om årets barnrättshjältar och om vilka förbättringar ni vill se i respekten för barnets rättigheter. Bara barn får tala och bli intervjuade av journalisterna under presskonferenserna, som leds av barn samtidigt jorden runt.

Så gör ni:

1. Tid och plats

Välj gärna ortens viktigaste byggnad för er presskonfe-

rens, för att visa att barnets rättigheter räknas! Det går också bra att ha den i skolan. (Håll utkik på WCP-webben för att få veta exakt vilket datum den ska hållas våren 2018.)

2. Bjud in medier

Bjud in god tid in lokala tidningar, TV- och radiostationer. Skriv noga tid och plats. Använd gärna e-post, men ring också till journalister som ni vill ska komma! Påminn dem per telefon eller personligt besök dagen innan.

3. Förbered er

Skriv ner vad ni vill säga om WCP, och om situationen för barn där ni bor och i Sverige. Strax innan presskonferensen får ni hemlig information om barnrättshjältarna från World's Children's Prize, som ni avslöjar på presskonferensen.

4. Håll presskonferensen

Inled gärna med dans och musik och tala om att andra barn också håller presskonferenser över hela världen sam-

tidigt. Genomför presskonferensen ungefär så här:

- Ge fakta om WCP och visa en kort informationsfilm.
- Berätta hur ni tycker att barns rättigheter kränks där ni bor och i Sverige.
- Ställ krav på politiker och andra vuxna på att barnets rättigheter måste respekteras.
- Avslöja dagens stora "nyhet" om barnrättshjältarna.
- Dela ut pressmeddelandet och barnrättsfaktabladet om Sverige.

Vid en Barnens presskonferens i Bukavu i DR Kongo rapporterade WCP-barnrättsambassadörer om kränkningar av barnets rättigheter, och avslöjade vem som fått mest röster i världsomröstningen Global Vote.

På worldschildrensprize.org hittar du:

- Pressmeddelande, barnrättsfaktblad och manusutkast.
- Tips på hur ni bjuder in journalister och på frågor till politiker.
- Filmer om WCP, Global Vote och om barnrättshjältarna.
- Pressbilder till medierna

Är ni flera skolor på samma ort? Håll presskonferensen tillsammans och låt en representant för varje skola stå på scenen.

WCP-radio Kongo runt

Flera Barnens presskonferenser hålls varje år i DR Kongo, ett land där många barn utsätts för svåra kränkningar av sina rättigheter. Barnen som leder presskonferenserna tar upp dessa kränkningar, kräver att barnets rättigheter följs och berättar om sina hjältar. Nyheten får stor spridning främst i flera radiostationer, som många människor lyssnar på i Kongo.

"Barnrättsutbildningen har öppnat mina ögon för hur barnets rättigheter kränks här i Bunia. Vi barnrättsambassadörer kommer att förändra det så att barnets rättigheter respekteras i Ituri".

Adegitho, WCP-barnrättsambassadör, Nelson Mandela-skolan, DR Kongo, vid Barnens presskonferens.

"Jag kräver av regeringen och av skoltjänstemän att de ska respektera barnets rättigheter." *Safari, WCP-barnrättsambassadör, Fabiaskolan, DR Kongo, vid Barnens presskonferens.*

Vi beskyddar World's Children's Prize

Sveriges barnminister Åsa Regnér blev vid WCP-ceremonin 2017 ny Honorary Adult Friend och beskyddare av World's Children's Prize.

Drottning Silvia

Desmond Tutu

Stefan Löfvén

Nelson Mandela

Graça Machel

Malala Yousafzai

Malala Yousafzai och Sveriges barnminister Åsa Regnér är båda nya Honorary Adult Friends och beskyddare av World's Children's Prize.

– Ni kan räkna med mig och med Sveriges regering, säger den svenska ministern.

Den som har gjort något bra för barnets rättigheter eller World's Children's Prize kan bli Honorary Adult Friend och beskyddare av WCP. Bland WCP-beskyddarna finns globala legendarer som Malala Yousafzai, den avlidne Nelson Mandela och Xanana Gusmão. Drottning Silvia blev WCP:s första beskyddare. Andra beskyddare är Sveriges statsminister Stefan Löfvén, Sveriges barnminister Åsa Regnér samt de globala ledarna i The Elders, Graça Machel och Desmond Tutu.

2014 röstade miljoner barn fram Malala Yousafzai till att motta World's Children's Prize. Malala ställer sig nu även bakom World's Children's Prize som beskyddare.

Räkna med mig

– Jag är mycket glad över att acceptera hedersuppdraget som beskyddare av World's Children's Prize. Som barnminister är jag mycket stolt att bli delaktig i det

här globala arbetet, som direkt involverar både flickor och pojkar. När du får uppdraget som beskyddare av World's Children's Prize måste du arbeta hårt och du måste få saker gjorda, säger Åsa Regnér.

– Med miljoner deltagande barn årligen är World's Children's Prize-programmet världens största årliga utbildningsinitiativ för jämlikhet, barnets rättigheter och demokrati. Och kunskap är grunden för förändring. Nu när vi blivit så involverade måste Sveriges regering verkligen göra något. Vi kommer att låta Barnkonventionen ingå i svenska lagar.

– Ni kan räkna med mig och ni kan räkna med den svenska regeringen! Jag är så stolt.

Jurybarnen fick under slutsången *En värld av vänners sällskap* på scenen av barn från Gripsholmskolan i Mariefred, sånggruppen Format från Stockholm och bandet Abatsha från Kapstaden, Sydafrika.

Vi firar barns rätt!

Den årliga World's Children's Prize-ceremonin leds av jurybarn på Gripsholms slott i Mariefred. Alla tre barnrätts-hjältarna hedras och får pris-pengar till sitt arbete för barn. Drottning Silvia hjälper jury-barnen att dela ut priserna.

Emma från Kanada berättade om alla de mer än 40 miljoner barn som deltagit i WCP-programmet sedan år 2000.

Den blinde Manuel Rodrigues tilldelades de röstande barnens *World's Children's Prize for the Rights of the Child*. Han åtföljdes av Isabel, ett av de barn som han hjälpt.

Rosi Gollmann, 90 år, som kämpat för barns rättigheter i över 50 år, mottog *World's Children's Honorary Award* av drottning Silvia.

Drottning Silvia överlämnade *World's Children's Honorary Award* till Molly Melching, som i 40 år kämpat för flickors rättigheter i Västafrika.

Jury tillsammans med barnrätts-hjälten Molly Melching, Mariama, barnminister Åsa Regnér, drottning Silvia, barnrätts-hjälten Manuel Rodrigues, barnrätts-hjälten Rosi Gollmann och Ananthi.

Skräp finns nästan överallt på jorden – på marken och i sjöar och hav. Om inget görs kan det år 2050 finnas mer plast än fisk i haven! Men du och andra barn och ungdomar världen över kan göra skillnad och bli No Litter Generation (Skräpfria generationen).

Den 16 maj kan ni vara med i No Litter Day och plocka upp skräp på er gata, i er by eller stadsdel. Rapportera sedan in vikten av allt skräp som ni på din skola tillsammans samlar in på worldschildrensprize.org/nolitter.

Skräp är sånt som hamnar på marken eller i sjöar och hav och som inte borde vara där. Det kan vara glasflaskor, plastpåsar, plåtburkar, cigarettfimpar eller godispapper. Både djur och människor kan göra sig illa på skräpet. En del skräp innehåller dessutom farliga ämnen som inte ska läcka ut i naturen.

Olika länder – olika utmaningar

I många länder finns inga bra system för att ta hand om och sortera avfall. Det mesta slängs på gator eller öppna soptippar. Det finns heller inga system för återvinning. Att inte ta tillvara avfallet är ett slöseri med jordens resurser eftersom många material skulle kunna användas flera gånger.

När avfall slängs utan kontroll uppstår hälsorisker. Sjukdomar kan spridas om människor kommer i kontakt med exempelvis avföring och sprutor. Avfallet kan även innehålla skadliga kemikalier. Från gator och öppna

NO LITTER *generation*

Ett samarbete mellan
World's Children's Prize Foundation
och Håll Sverige Rent.

soptippar blåser mycket skräp och avfall iväg och hamnar i sjöar och hav.

I andra länder finns det bra system för att samla in och återvinna avfall. Men där finns ofta andra utmaningar, som att människor inte använder systemen på rätt sätt eller att de köper saker i onödan, så att det blir mer avfall och skräp. Olika länder har alltså olika utmaningar.

Exemplet Indien

På många håll i Indien saknas det system för att ta hand om avfallet, men i delstaten Tamil Nadu har elva distrikt infört ett bra system. Där sorterar familjerna avfallet i tre behållare.

Matavfall läggs i en grön korg. Det samlas in till stora komposter och blir till jord och biogas. Material som kan återvinnas eller återanvändas, som plastflaskor, metallburkar och papper, läggs i en vit påse. Materialet sorteras, säljs och används sedan igen på olika sätt. Det som varken kan komposteras

25 miljoner elefanter plast i haven

Det kan redan finnas 150 miljoner ton plastskräp i haven. Det är lika mycket som 25 miljoner stora elefanter väger. Om så många stora elefanter ställer sig på rad med snablarna utsträckta blir raden 200 000 km lång. Det är lika långt som fem varv runt jorden.

→ eller återvinnas läggs i en svart korg. Det avfallet samlas in, läggs på soptipp eller förvaras på något säkert sätt.

I Tamil Nadu försöker man också göra så att det ska bli mindre avfall från början. Till exempel har Little Flower-skolan gjort hela skolområdet till en plastfri zon och skyltar påminner besökare om förbudet.

Exemplet Sverige

I Sverige finns ett system för att ta hand om och återvinna avfall. Gamla tidningar samlas in och används till att tillverka nytt papper. Metallburkar och glasflaskor smälts och materialet används för att tillverka nya flaskor och burkar. En del plast används för att göra ny plast.

Det som inte kan användas igen bränns upp i speciella anläggningar där avgaserna renas och värmen används för att värma upp vatten till många hus. Det avfall som kan återvinnas eller brännas läggs på speciella soptippar, där det gör så lite skada som möjligt på miljön.

Men många i Sverige slarvar med att

sortera sina sopor eller slänger saker på fel plats. Material som borde återvinnas hamnar bland sopor som ska förbrännas, och en hel del hamnar som skräp på marken. Det blir också väldigt mycket avfall i Sverige eftersom det köps mycket prylar och förpackningar som bara används en gång. För att ändra på det måste vi människor förändra våra vanor och beteenden.

Skräp kostar

Det är svårt att uppskatta hur mycket nedskräpningen kostar världen över. Många länder lägger stora resurser på att städa och plocka skräp. Nedskräpning kan till exempel göra att turister slutar åka till ett område och det leder till minskade inkomster för ett land. Ju mer skräp som hamnar på marken eller i våra hav desto större blir följderna och kostnaderna. Det är billigare att ta hand om skräpet från början. Mycket av det som blir skräp kan dessutom användas igen.

Skräp skadar djur

Många djur skadas av skräp. De kan göra illa sig på, fastna i eller råka äta skräpet. Djur som får i sig plastbitar kan svälta ihjäl eller bli försvagade när deras magar fylls med plast istället för mat. Både små och stora djur kan skadas av skräp, till exempel valar, sköldpaddor, fisk, fåglar, musslor och kor.

Mer plast än fisk ...

Mycket av plastskräpet hamnar till slut i haven. Det kan färdas långa vägar med vinden eller med floder och regnvatten. Om vi inte gör något åt saken så kan det finnas mer plast än fisk i haven år 2050!

Val svalde 30 plastpåsar

- 8 miljoner ton plast hamnar i haven varje år.
- Plasten skadar över 600 djurarter som lever i och vid havet.
- 99 procent av alla havsfåglar kommer att ha ätit plast år 2050 om utvecklingen fortsätter.
- En val som strandade i Norge hade 30 plastpåsar i magen.

4 500 miljarder fimpar når månen 117 gånger tur och retur

I hela världen slängs det omkring 4 500 miljarder fimpar på marken, varje år! Alla dessa fimpar på rad blir 90 000 000 kilometer. Det är lika långt som att åka fram och tillbaka till månen 117 gånger. Det tar cirka tre år för en fimp att brytas ned till så små bitar att den inte syns. Men även små bitar kan göra skada. I fimpen finns bland annat plast och kadmium.

Plast försvinner inte

Plasten som hamnar på marken eller i havet sönderdelas långsamt, långsamt till mindre bitar. Detta kan ta hundratal eller tusentals år. Även riktigt små bitar av plast (mikroplast) kan göra skada. Mikroplasten kan ätas av små organismer som djurplankton och musslor. När dessa sedan äts av större djur följer plasten med upp i näringskedjan. Till slut kanske plasten finns i fisken som du själv äter till middag. Forskare försöker ta reda på mer om hur djur och människor påverkas av att få i sig mikroplast.

Jobbar för förändring

Många barn och vuxna världen över kämpar för att minska nedskräpningen.

- Flera länder har förbjudit eller höjt priset på plastpåsar, eftersom de gör skada. Rwanda i Afrika var det första

landet i världen som införde ett förbud mot plastpåsar.

- Många länder jobbar med att det ska bli lätt att göra rätt, till exempel genom att sätta ut fler sopkorgar med lock, så att inte avfallet blåser iväg, och förbättra systemen för att återvinna avfall.
- Producenter, de som tillverkar plastförpackningarna, uppmanas att ta fram smartare förpackningar som inte blir skräp.
- I många länder genomförs varje år skräpplockarkampanjer, som No Litter Day, då både vuxna och barn plockar skräp och lär sig mer om följderna av nedskräpning.
- Länder samarbetar också med varandra för att lösa problemet med nedskräpning. År 2015 antog alla länder i FN 17 globala mål för en ekonomisk, social och miljömässig hållbar utveck-

ling. Målen ska uppnås till 2030 och det är bara möjligt om alla hjälper till. Att ta vara på avfallet, återvinna och inte skräpa ned bidrar till att nå målen.

No Litter Day

Den 16 maj, eller annan dag den veckan, samlas barn i många länder för att plocka skräp vid sin skola, i sitt bostadsområde eller i sin by. Barnen som deltar tillhör No Litter Generation. De är förändrare för en bättre värld, och den dagen speciellt för en renare och hälsosammare värld. De sorterar och väger skräpet som de samlar ihop under No Litter Day. Sedan rapporteras vad som samlats in och den totala vikten, antingen till kontaktpersonen i sitt land eller till No Litter-vågen på worldschildrensprize.org/nolitter.

Skräpsortering på St K Michael-skolan i Accra, som tillhör Eco-Schools Ghana.

Vad kan det bli av skräpet?

Återvunnet glas blir ofta flaskor eller dricksglas, men används även i en speciell asfalt till vägar. Papper och kartong blir bland annat tidningspapper, näsdukar, skrivpapper och äggkartonger. Stål och plåt kan bli till ståltråd och byggmaterial, burkar, konstverk, stolar och bord. Återvunnet trä blir bland annat till papperskorgar, leksaker, lekplatsutrustning och möbler. PET-plastflaskor kan smältas och användas till filter, kuddar, tröjor och som isolering i varma jackor och i sovsäckar. Det går åt 10 flaskor för att göra tillräckligt med fibrer till en t-shirt och 63 flaskor för att göra en tröja. Har du fler förslag på vad som kan tillverkas av skräp?

- Så här kan du och dina kompisar bli en del av No Litter Generation:
1. Studera och diskutera innehållet i den här No Litter-tidningen.
 2. Prata om hur platsen där ni bor kan bli skräpfri.
 3. Ta hem No Litter-tidningen till familj, vänner och grannar. Berätta vad ni lärt er och prata med dem om hur de kan hjälpa till att hålla er gata eller by skräpfri.
 4. Genomför er No Litter Day och plocka upp, sortera och väg skräpet ni plockat. Var försiktiga så att ni inte gör er illa på skräpet och ta hjälp av en vuxen om ni hittar något som är vasst eller farligt på annat sätt.
 5. Rapportera vad ni har samlat in och den totala vikten av skräpet.
 6. Se till att allt skräp återvinns eller hamnar där det ska förvaras säkert.
 7. Fira er insats!

Bäst och sämst med avfall

Bäst är det om det inte blir något avfall från början. Kanske går det att använda färre förpackningar?

- Avfallet som ändå blir till ska allra helst återanvändas eller återvinnas. Då gör prylen eller materialet nytta igen och jordens resurser sparas.
- Om detta inte går ska avfallet eldas upp eller placeras på en soptipp. Men det gäller att göra detta på ett bra sätt så att inte luft, mark eller vatten förorenas.
- Sämst är det om avfallet hamnar som skräp på marken eller i floder, sjöar och hav.

DET HÄR KAN DU OCH DINA KOMPISAR I NO LITTER GENERATION GÖRA

UNDERSÖK DÄR DU BOR:

- Finns det bra system för att ta hand om avfall?
- Vilka problem har ni när det gäller avfall och skräp?

FÖRESLÅ OCH FÖRÄNDR:

- Vilka förslag har ni för att minska nedskräpningen?
- Vilka förslag på lösningar för att ta hand om avfall och skräp har ni?
- Vem bestämmer över avfallssystemet där ni bor? Uppvakta de som bestämmer med ert förslag.
- Berätta för alla där du bor om varför nedskräpning är dåligt. Uppmuntra dem att hjälpa till att skapa en skola, gata och by utan skräp och ge tips om hur de ska göra.
- Planera hur ni i No Litter Generation kan arbeta för att minska nedskräpningen även när det inte är No Litter Day.
- Samla idéer om hur skräp kan återanvändas.
- Och förstås, skräpa inte ned själv!

Se No Litter Generation-filmen
worldschildrensprize.org/nolitter

Barnen på tegelbruket i Pakistan är med i No Litter Generation, som det står på urdu till höger.

FOTO: ALI HAIDER

Skräpet allas ansvar

Under större delen av mänsklighetens historia har skräp inte varit ett stort problem. Det mesta av skräpet var ju organiskt, matrester och köksavfall, som ruttnade och blev till jord.

Problemen började när städerna växte och vi fick nya, praktiska material som plast. Det var bra att kunna förvara mat och prylar i säkra förpackningar. Men det blev mycket mera skräp på jorden, som inte försvann av sig självt. Därför har många länder byggt upp system för att ta hand om skräpet.

Många fattiga länder har satsat pengarna på annat. Dessutom skickar många rika länder, en del illegalt, mycket av sitt farligaste skräp till fattiga länder. Dit hör bildäck av giftigt gummi och elavfall från mobiler och datorer. Men det går inte längre. Sopbergen växer för snabbt.

Ju rikare, desto skräpigare

Ju rikare du är, särskilt om du bor i en stad, desto mer avfall och skräp skapar du. USA och Japan hör till dem som skapar mest avfall, men de har råd att ta hand om sitt avfall, så det syns mindre på gatorna

än i fattigare länder, som skapar allra minst avfall. Där finns sällan sophämtning och människor kastar sina sopor på gatan. Sjukdomar sprids. Men det kunde vara ännu värre om inte omkring en fjärdedel av alla miljoner ton avfall och skräp som skapas varje dag samlades in av fattiga människor, som är skräpplockare.

Skräpplockarna behövs

Sidra i Pakistan är en av världens omkring 15 miljoner människor som plockar skräp för att överleva. Hon och Nisha, som är från en tegelbetarfamilj, ser båda fram emot att vara med i No Litter Generation och delta i No Litter Day. De bor i ett land där sophantering inte fungerar. De som har pengar slänger och de allra fattigaste samlar in, sorterar, säljer eller byter mot något de behöver. Sidras familj har plockat skräp i generationer och är

experter på återvinning och återbruk. Men det är ett tungt och farligt jobb som ger väldigt lite pengar.

Protest lyckades

Det är orättvist att vissa kan skräpa ner och andra måste plocka upp skräpet bara för att de är fattiga. Att hålla rent och ta hand om skräp är ett viktigt jobb. Barn ska inte jobba alls, de ska gå i skolan. Nu har skräpplockare över hela världen börjat protestera, som i den indiska staden Pune. Politikerna lyssnade faktiskt! De lovade att betala skräpplockarna, de flesta kvinnor, för deras arbete. Kvinnorna startade ett renhållningsföretag och nu har de lön, bra arbetsvillkor och skyddskläder. De jobbar kortare tid men får mer betalt. Bäst av allt: Deras barn har slutat plocka skräp och går i skolan istället.

Hjälps åt

Det är allas ansvar att människor överallt, särskilt barn, får leva i en säker och hälsosam miljö. Vi kan hjälpas åt att plocka skräp och sprida kunskap om miljön. Men världens ledare måste också hålla sitt löfte; att kämpa för att uppnå FN:s Globala mål till år 2030 och utrota extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor och lösa klimatkrisen. Då kan barn som Nisha och Sidra själva välja vad de vill jobba med när de växer upp.

Nisha, 12
Klass 5, BRIC-skolan

Nisha och Sidra är med i

Varje eftermiddag när hon kommer hem från skolan tillverkar Nisha tegelstenar. Hennes familj är skuldsav och Nisha måste hjälpa till att betala av på deras skuld. Sidra samlar skräp när hon inte är i skolan och säljer det till olika uppköpare. Båda flickorna i Pakistan har genom World's Children's Prize-programmet lärt sig om barnets rättigheter. Nu vill de vara med i *No Litter Generation* och under *No Litter Day* 16 maj samla skräp och lära andra om varför de ska sluta att skräpa ner!

"Jag gör 200 tegelstenar varje dag."

"Min syster och mamma går upp klockan fyra varje morgon för att till sena kvällen göra tegelstenar. Mamma lånade en stor summa pengar från tegelbruketsägaren till vården av min pappa. Sedan dess är vi som slavar till ägaren.

Efter skolan lagar jag lunch. Sen tar jag med mig den till mamma och min syster och vi arbetar till kvällen. Jag gör tvåhundra tegelstenar varje dag.

Ägaren och förmannen behandlar inte de arbetande barnen bra. De skriker åt oss och slår oss ofta grymt. Jag blir ledsen och jobbar fortare då. Jag tänker att om jag gör fler tegelstenar kommer vi att kunna betala vår skuld och bli fria från det här arbetet.

Resten av kvällen gör jag mina läxor. Vi kan bara köpa kläder eller skor till jul, men tack Gud att vi kan gå i skolan. Jag arbetar hårt med min utbildning. Jag

vill bli läkare och öppna ett sjukhus. Då ska jag köpa kläder och skor till min mamma och syster och de ska inte behöva arbeta på tegelbruket längre. Jag vet att utbildning är enda vägen till ett bättre liv.

Jag har lärt mig att jag har rättigheter, att alla vi barn är viktiga och att alla ska respektera våra rättigheter. Här tycker alla att pojkar är viktigare än vi flickor. Detta måste förändras och flickor respekteras!"

Jag gillar idén om oss som *No Litter Generation*. Skräp är dåligt för alla, människor och djur. Vi kan sluta att slänga skräp överallt och lära de vuxna att sluta med det. Och det blir roligt att delta i *No Litter Day* tillsammans med barn i andra länder."

"Utbildning är enda vägen till ett bättre liv."

"Vi har redan haft vår första No Litter Day."

"Jag vägde allt skräp som vi plockat upp och vi skrev upp vikten varje gång."

No Litter Generation

Sidra, 12
Klass 3, BRIC-skolan

”Vi föddes i de här tälten och kommer att sluta vår livsresa i de här tälten. Alla i min familj samlar skräp och sopor sju dagar i veckan. Vi säljer det till inköpare och köper mat för pengarna.

Jag undrar alltid varför folk slänger så mycket mat? Men på så vis får vi alltid mat som vi aldrig skulle kunna köpa på marknaden. Ibland hittar vi leksaker. De flesta leksaker är skadade, men perfekta för oss att leka med. Vi köper aldrig nya kläder, vi har bara kläder som vi hittar i soporna.

Mitt mirakel!

En morgon när jag vaknade sa min pappa: 'Du ska inte samla skräp idag utan gå i skolan'. Det var ett mirakel!

Jag hade aldrig tänkt på att få gå i skolan ens i mina drömmar. Det hade aldrig hänt tidigare i min familj.

En sak sårar mig. Andra elever mobbade mig för att jag är vad de kallar en nomadflicka. Jag förstår inte varför människor hatar oss. Vi är bara som dom! Men min passion för utbildning gjorde att jag stod ut med det och senare fick jag vänner i skolan.

När jag börjat skolan började också andra att skicka sina barn till skolan. Genom utbildning kan jag få respekt i samhället. Jag arbetar hårt för att bli socialarbetare, så att jag kan kämpa för vårt folks rättigheter.

Jag har lärt mig att alla

barn har rättigheter. Det var en fantastisk upplevelse. Men här behöver vuxna utbildas så att de börjar respektera flickors rättigheter.

Efter skolan samlar jag alltid skräp och sopor. När vi gör det behandlar andra oss som om vi inte är människor. Och inköparna brukar lura oss när de väger vårt skräp.

Vi har alltid levt omgivna av skräp. Det vore trevligare utan det. Men hur skulle vi då tjäna pengar? Jag är ändå glad att kunna vara med i *No Litter Generation*. Vi behöver lära folk om skräpet, att tänka på miljön och att ändra sina vanor. Det kommer att vara vackert på våra gator när vi samlat skräp på *No Litter Day*.

”Det var ett mirakel att få börja skolan.”

Pengar från No Litter Day betalar skola

Nisha och hennes vänner kommer att sälja skräpet som de samlar in under No Litter Day till inköpare. Pengarna ska användas till deras skolkostnader. Pengarna från skräpet som Sidra och hennes vänner samlar in under den dagen används också till deras skolgång.

No Litter Generation samlar skräp

Nisha och hennes vänner har redan blivit en del av No Litter Generation och här väger de skräpet som de samlat in där de bor och på tegelbruket.

NO LITTER day

16 MAY
MAI MAIO MAYO

جیل بلا مہملات

JIL QASHIN LA'AN AH

स्वच्छ पीढ़ी

کچرے سے پاک نسل

SKRÄPFRI GENERATION

NO LITTER GENERATION

KEEP SWEDEN TIDY

نسل بدون زباله

GÉNÉRATION SANS DÉCHETS

GENERACIÓN SIN RESIDUOS

نسل بدون کثافات

GERAÇÃO SEM SUJEIRA

फोहोर नफाल्ने दिन

NO
LITTER
generation

